

**ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2020 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА
ЗА 2021 И 2022 Г. НА МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ (ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ
ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)**

I. МИСИЯ

Укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, култура и духовни ценности.

Създаване на условия за опазване и закрила на културното наследство и реализиране на потенциала му като ресурс за устойчиво икономическо, териториално и социално развитие и повишаване качеството на живот. Повишаване на образователната и социална роля на музеите, стимулиране и популяризиране на визуалните изкуства.

Страната ни притежава значим ресурс от недвижими и движими културни ценности. Към момента в страната има около 40 хил. недвижими културни ценности, а в музеите и художествените галерии се съхраняват над 6 млн. експоната. През последното десетилетие дейностите по издирване, опазване и разширяване на достъпа на обществото до културното наследство са поставени в центъра на обществения интерес, като се наблюдава стремеж за развитие на сектора в синхрон с европейските и световни тенденции.

Политиката по опазване на културното наследство е обвързана и с редица стратегически документи на национално и международно ниво като: Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г., Стратегия „Европа 2020” и документа “Териториален дневен ред на Европейския съюз 2020”, Препоръка на ЮНЕСКО за историческия градски пейзаж (2011), Препоръката на ЮНЕСКО относно опазването и популяризирането на музеите и музейните колекции, тяхното многообразие и роля в обществото, приета от 38-та сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО през 2015 г. и др.

През последните години опазването на културното наследство и проблемите на юридическата и физическата защита на културните ценности придобиват все по-голяма гражданственост и са обект на повишена обществена чувствителност. Важен аспект в опазването на културното наследство, от една страна е значимостта му за социалната сигурност в териториите, където то се намира, а от друга, развитието на експертната и оздравяване на музейната мрежа гарантира сигурността на културното наследство. В този контекст, дейностите по консервация и реставрация, за археологически проучвания, по идентифициране и опазване на движимото и недвижимото културно наследство, се осигуряват в значителна степен от държавния бюджет, както и от бюджетите на общините, от собственици, спонсори, дарения, по оперативни програми. Осигуряването на необходимото финансово обезпечаване на целия механизъм гарантира опазването и представянето на културното наследство. Културното наследство, във всичките си материални и нематериални елементи, представлява фактор от съществено значение за развитието на обществото въз основа на диалога между общностите, зачитането на идентичностите и има все по-важна роля

за развитието на регионите. Същевременно то е и мощен катализатор за социалното и икономическо развитие чрез дейностите, които поражда, като допринася за осъществяването целите и на други сектори.

Политика в областта на опазване на движимото и недвижимото културно наследство – 1800.01.00

Стратегически цели:

- № 130: Създаване на условия за прилагане на международните стандарти за опазване и представяне на културните ценности;
- Цел 135: Модернизиране на материалната база в сферата на културата – училища, театри, опери, музеи и др.;
- Цел 137: Популяризиране на българската култура, подобряване на достъпа до културното наследство и визуалните изкуства, включително чрез нови медии, иновации и мобилни приложения;
- Цел 138: Възраждане на ролята и разкриване на потенциала на културните институти в областта на културното наследство и усъвършенстване на системата за опазване, управление и представяне на културните ценности;
- Цел 139: Създаване на механизми за подкрепа, развитие и популяризиране на визуалните изкуства;
- Цел 141: Създаване на съпричастност с постиженията на съвременната култура и изкуствата;

Оперативни цели:

- Постигане на по-високо ниво в опазването и представянето на движимото културно наследство и визуалните изкуства;
- Повишаване на интереса към културното наследство чрез изграждане и обновяване на постоянни експозиции и създаване на нови временни изложби.

Планират се мерки за:

Усъвършенстване на системата за опазване и представяне на движимото културно наследство и разкриване на локалните му специфики.

- Провеждане на единна политика за начина на финансиране на музеите и художествените галерии в страната.
- Модернизиране на музейната мрежа, експозициите, фондохранилищата и специализираното оборудване.
- Развитие на човешкия потенциал в сферата на контрола, опазването и представянето на движимото културно наследство.
- Привличане на нови и ангажиране на съществуващите публики.
- Ангажиране на местната общност, гражданския сектор и бизнеса в процеса по опазване и популяризиране на движимото културно наследство.
- Развитие на капацитета и модернизиране на материалната база на Българската национална филмотека.

Разширяване на достъпа на граждани с увреждания до културното наследство.

- Създаване на специализирани образователни програми в музеи и художествени галерии за хора с увреждания.
- Създаване на условия за разширяване на достъпа до музейните пространства и продукти за хора с увреждания и техните придружители.

Развитие и популяризиране на добрите музейни практики.

- Развитие на съвременни и иновативни форми за представяне на движимото културно наследство.
- Реализиране и разпространение на добрите практики в българските музеи и художествени галерии.

Популяризиране на движимото културно наследство сред българска и чуждестранна публика и осъществяване на културен диалог.

- Разширяване на сътрудничеството в национален и международен план чрез обмен на изложби, мобилност на музейните професионалисти, съвместни проекти и др.
- Дигитализиране на движимите културни ценности и осигуряване на отдалечен достъп до информацията и електронните регистри.
- Насърчаване на контактите и партньорствата със сродни международни организации и осигуряване на благоприятна среда за мобилност на колекциите.
- Разширяване на взаимодействието с неправителствени организации, висши училища и творчески съюзи.
- Осигуряване на ресурс за държавни гаранции за изложби.

Създаване на механизми за подкрепа и популяризиране на визуалните изкуства.

- Създаване на отделна бюджетна програма за финансиране на проекти в областта на визуалните изкуства;
- Системно попълване на фондовете на художествените галерии с произведения на съвременното изкуство чрез откупки;
- Участие на значими национални и международни форуми в областта на визуалните изкуства;
- Подкрепа за издаването и разпространението на специализирана и популярна литература.

Повишаване информираността на обществото за постиженията на съвременната култура и визуалните изкуства.

- Реновиране на сградите художествените галерии в страната и осигуряване на модерно оборудване;
- Разширяване на аудиториите чрез финансиране на специализирани обучения и семинари извън Столицата;
- Дигитализация и онлайн представяне на визуалните изкуства;

- Създаване на нови културни средища и центрове в стари обществени сгради, загубили предназначението си.

Използване на потенциала на визуалните изкуства в изграждането на образа на България пред света.

- Участие в международни мрежи и платформи, за взаимодействие и сътрудничество;
- Национално участие на Венецианското биенале и други значими форуми;
- Иновативни форми при представянето на визуалните изкуства и интеграцията им с културното наследство и другите изкуства;
- Организиране на гостувания на външни гост лектори и професионалисти в областта на визуалните изкуства;
- Стимулиране мобилността на творци и произведения на изкуството.

Изграждане на устойчиво сътрудничество между публичния и частния сектор.

- Насърчаване на партньорски инициативи с различен фокус в областта на визуалните изкуства;
- Реализиране на професионални временни художествени и артистични проекти в публични пространства и в градската среда;
- Взаимодействие с туристическия сектор;
- Създаване на условия за провеждане на резидентни програми

Целите на политиката се осъществяват чрез две програми:

“Опазване на недвижимото културно наследство” - 1800.01.01;

„Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства” - 1800.01.02

Визия за развитието на политиката

Движимото културно наследство ще се развива като система за придобиване на знания и умения, обмен на идеи и ценности, територия, в която съвременният човек открива своята идентичност и участва в световния културен диалог.

В качеството си на институции, ангажирани с опазването, представянето и валоризирането на движимите културни ценности, българските музеи ще се развиват устойчиво, чрез запазване на традиционните и въвеждане на иновативни практики, които осигуряват широк достъп до качествен културен продукт, разнообразяване на публики, взаимодействие с културните и творческите индустрии, фактор за регионалното развитие и културен туризъм.

Музеите ще бъдат модернизирани, за да отговарят на утвърдените международни стандарти, да се превърнат в привлекателно място за работа и професионално развитие и възвърнат своя обществен авторитет.

В областта на опазването на недвижимото културно наследство е необходимо да бъдат активирани усилията за увеличаване на финансирането за извършване на

археологически проучвания, реставрация и съпътстваща консервация /укрепване, защитни покрития, вертикална планировка и др./ на значими археологически обекти, както и извършването на консервационно-реставрационни работи на недвижими културни ценности с цел тяхното запазване и социализация. В изпълнение на стратегията за електронно управление, приоритетна задача през периода ще е актуализирането на Националния регистър на недвижимите културни ценности и неговата дигитализация с цел осигуряване на трайна юридическа защита и режими за опазване на обектите на недвижимото културно наследство, подобряване на контрола и разрешителния режим при тяхното използване.

Предвижда се увеличение на административния капацитет на Националния институт за недвижимо културно наследство, с цел създаване на териториални звена на института за изпълнение за ежегодните териториални програми и мониторинг на НКЦ по места. Чрез изпълнението на програмите за актуализация на статута на недвижимите културни ценности ще се постигне осигуряване на трайна юридическа защита на НКЦ и режими с ясни правила за опазване на обектите, насочени и подпомощи собствениците, инвеститорите, администриращите местни и държавни органи при изготвяне, приемане и изпълнение на проектите за консервация реставрация и адаптация на недвижимите културни ценности. Министерството на културата има за цел и изграждането на 3D държавен дигитален архив на недвижимите културни ценности за превенция на риска и ускоряване на консервационно-реставрационния процес.

Ще продължат дейностите по: възлагане на задания и проекти на планове за опазване и управление на недвижими културни ценности от световно значение и на археологически резервати; включване в Индикативната листа на Република България на недвижими културни ценности с потенциал за вписване в списъка на световното наследство; подготвителни действия за изработване на номинации за вписване на обекти в списъка на световното наследство. За достигане на по-висока технологична обезпеченост и сигурност в системата за опазване на културното наследство и повишаване на качеството и социализирането на недвижимите културни ценности е необходимо да се осигури достатъчен капацитет и да бъдат подкрепени усилията за осъществяване на непрекъснат мониторинг на тяхното състояние и на предварителен, текущ и последващ контрол чрез издаване на становища по устройствени и инвестиционни проекти, извършване на проверки и налагане на съответните санкции на нарушителите.

В областта на опазването и представянето на движимото културно наследство и визуалните изкуства беше разработен и приет нов модел за финансиране на националните музеи в системата на Министерството на културата, при едновременното съчетаване на няколко условия: да се мотивират и формулират показатели, въз основа на които да бъдат финансирани. Тези показатели могат да се измерват и контролират с обективно действащи системи, а също така са съобразени и със спецификата на всеки музей. Създадоха се законови механизми, при които организациите, които са реализирали приходи от създаден от тях културен продукт, да ги използват в пълен размер.

От 2016 г. стартира реформата в 13 държавни културни института в системата на Министерство на културата в областта на културното наследство и библиотечното дело, които съгласно Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК) започнаха да прилагат

делегиран бюджет. Промяната в начина на финансиране показва позитивна тенденция и даде изключително добри резултати през отчетените три години на новия начин на финансиране и значително увеличение на собствените приходи на музеите. От друга страна все още няма достатъчна финансова устойчивост и възможности за развитие на основните музейни дейности в средносрочен и дългосрочен план.

Бюджетна програма 1“ Опазване на недвижимото културно наследство” – 1800.01.01

Дейностите по Програмата обхващат три основни направления, изготвени в съответствие с няколко значими критерия, засягащи проучването, опазването и социо-културната интеграция на недвижимото културно наследство в обществото и реализиране на неговите функции като фактор за устойчиво развитие, а именно: културната значимост на обектите на недвижимото културно наследство; степента на риска; възможностите за ефективна социализация. Осигурено е изпълнение на технически и проучвателски научни дейности по реставрация и консервация, укрепване, защитни покрития, вертикална планировка на някои от най-значимите обекти на недвижимото културно наследство, вписани са нови обекти в Индикативната листа на Р. България, притежаващи качества за кандидатстване за световно наследство, предоставен е статут и са определени режими за опазване на редица недвижими културни ценности, финансирани са редовни археологически проучвания, съгласувани са проекти за изграждане и поставяне на паметници и монументално-декоративни структури.

Прилагане на съвременни модели за опазване и управление на недвижимото културно наследство

- Дигитализация на недвижими културни ценности и документални архиви, създаване на регистри и бази данни.
- Създаване на национална система за мониторинг на недвижимото културно наследство;
- Защита на недвижимото културно наследство в процеса на устройствено планиране и инвестиционно проектиране и повишаване качеството на средата чрез неговото интегриране;
- Гарантиране на естетическите качества на произведенията на монументално-декоративните изкуства в публичните пространства.
- Защита на недвижимото културно наследство при извършване на строителни и благоустройствени или селскостопански дейности, при търсене, проучване и добив на подземни богатства и при други дейности, свързани с въздействие върху земната повърхност, земната основа, земните недра и под вода.
- Актуализиране на нормативната уредба.
- Засилване ролята на държавата в осигуряване на механизми за социализация и популяризиране на обектите на световното културно наследство и за подготовка на номинации за включване на нови обекти в Списъка на световното наследство.
- Приоритетно изпълнение на научно-изследователски проучвания свързани със изработване на режими за опазване за обекти, предоставени за управление на Министерство на културата, както и мерки за тяхната консервация и реставрация.

- Научно-изследователски проучвания свързани със изработване на режими за опазване за всички регистрирани недвижими културни ценности без приети такива до момента, както и за всички деклариращи недвижими културни ценности.

Бюджетна програма 2 «Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства» 1800.01.02

Дейността по опазване на движимите културни ценности включва физическото им опазване, консервацията, реставрацията, контрола и редица други дейности, заложи в Програмата на Правителството 2017 – 2021, Закона за културното наследство и подзаконовата нормативна уредба. Паралелно се осъществяват дейности по представянето на движимото културно наследство пред публика, свързано с дигитализацията и онлайн достъпа до експозициите и движимите културни ценности в музеите, специализираното обучение на служителите в музеите, обновяването на експозициите, развитието на устойчив културен туризъм, образователните инициативи, изложбите в България и чужбина и др.

Процесът по дигитализация на музейните фондове като цяло значително изостава спрямо другите сектори, поради липса на обучени експерти и най-вече липсата на финансов ресурс. Създаването на Регистър на движимите културни ценности е едно от изискванията на Закона за културното наследство и съответства на европейските приоритети за улесняване и разширяване на достъпа до културното наследство чрез неговата дигитализация. Разработването или закупуването на софтуер за дигитализация на движимото културно наследство ще позволи по-добър достъп и ефективно използване на ресурсите за развитие на културните и творческите индустрии, ще подобри взаимодействието между културните институти. Съществуват проблеми с поставянето в известност, опазването, обогатяването и социализирането на колекциите от движими културни ценности, притежавани от българските граждани. Отсъствието на единна информационна система за движимите културни ценности затруднява взаимодействието на Министерство на културата, Министерство на вътрешните работи, прокуратурата и митниците за превенция и борба с нелегалния трафик на движимо културно наследство и иманярството

Усъвършенстване на системата за опазване и представяне на движимото културно наследство и разкриване на локалните му специфики

- Провеждане на единна политика за начина на финансиране на музеите и художествените галерии в страната;
- Модернизиране на музейната мрежа, експозициите, фондохранилищата и специализираното оборудване;
- Развитие на човешкия потенциал в сферата на опазването и представянето на движимото културно наследство.
- Привличане на нови и ангажиране на съществуващите публики.
- Ангажиране на местната общност, гражданския сектор и бизнеса в процеса по опазване и популяризиране на движимото културно наследство.
- Развитие на капацитета и модернизиране на материалната база на Българската национална филмотека;

Разширяване на достъпа на граждани с увреждания до културното наследство

- Създаване на специализирани образователни програми в музеи и художествени галерии за хора с увреждания;
- Създаване на условия за разширяване на достъпа до музейните пространства и продукти за хора с увреждания и техните придружители.

Развитие и популяризиране на добрите музейни практики

- Развитие на съвременни и иновативни форми за представяне на движимото културно наследство.
- Реализиране и разпространение на добрите практики в българските музеи и художествени галерии.

Популяризиране на движимото културно наследство сред българска и чуждестранна публика и осъществяване на културен диалог

- Разширяване на сътрудничеството в национален и международен план чрез обмен на изложби, мобилност на музейните професионалисти, съвместни проекти и др.
- Дигитализиране на движимите културни ценности и осигуряване на отдалечен достъп до информацията и електронните регистри.
- Насърчаване на контактите и партньорствата със сродни международни организации и осигуряване на благоприятна среда за мобилност на колекциите.
- Разширяване на взаимодействието с неправителствени организации, висши училища и творчески съюзи.
- Осигуряване на ресурс за държавни гаранции за изложби.

Създаване на механизми за подкрепа и популяризиране на визуалните изкуства.

- Създаване на отделна бюджетна програма за финансиране на проекти в областта на визуалните изкуства;
- Системно попълване на фондовете на художествените галерии с произведения на съвременното изкуство чрез откупки;
- Участие на значими национални и международни форуми в областта на визуалните изкуства;
- Подкрепа за издаването и разпространението на специализирана и популярна литература.

Повишаване информираността на обществото за постиженията на съвременната култура и визуалните изкуства.

- Реновиране на сградите художествените галерии в страната и осигуряване на модерно оборудване;
- Разширяване на аудиториите чрез финансиране на специализирани обучения и семинари извън Столицата;
- Дигитализация и онлайн представяне на визуалните изкуства;
- Създаване на нови културни средища и центрове в стари обществени сгради, загубили предназначението си.

Използване на потенциала на визуалните изкуства в изграждането на образа на България пред света.

- Участие в международни мрежи и платформи, за взаимодействие и сътрудничество;
- Национално участие на Венецианското биенале и други значими форуми;
- Иновативни форми при представянето на визуалните изкуства и интеграцията им с културното наследство и другите изкуства;

- Организиране на гостувания на външни гост лектори и професионалисти в областта на визуалните изкуства;

- Стимулиране мобилността на творци и произведения на изкуството.

Изграждане на устойчиво сътрудничество между публичния и частния сектор

- Насърчаване на партньорски инициативи с различен фокус в областта на визуалните изкуства;

- Реализиране на професионални временни художествени и артистични проекти в публични пространства и в градската среда;

- Взаимодействие с туристическия сектор;

- Създаване на условия за провеждане на резидентни програми.

Полза/ефект за обществото от политиката

- Физическо и правно-нормативно опазване на движимите и недвижимите културни ценности, издигане самочувствието на българската нация като важна част от световния цивилизационен процес, свидетелство за приноса на предците ни за развитието на европейската култура;

- Съхраняване на културната идентичност на територията, чрез осигуряване на ефективна териториалноустройствена защита на недвижимото културно наследство за реализация на потенциала му за устойчиво местно развитие и културен туризъм.

- Осигуряване на устойчиво управление на културните ценности и засилване ролята им като свързващ социален, териториален и икономически елемент при устройството на защитените територии на културното наследство;

- Оптимизиране на достъпа до културно наследство, включително чрез е-съдържание,

- С дигитализация на архива на недвижимите културни ценности, изграждането на информационна система, електронен регистър и публичен портал, специализирано документиране и мониторинг, ще се оптимизира експертната и методическата дейност за предоставяне на административни услуги на гражданите и бизнеса, провеждането на контрола и разрешителния режим и осигури достъпна информация и прозрачност на гражданското общество и активизиране на интереса към националното ни наследство.;

- Съхраняване на българската културна идентичност и на културната памет;

- Създаване на конкурентноспособно българско изкуство;

- Изграждане и утвърждаване на положителния имидж на страната, на българската нация и култура в чужбина;

- Създаване на условия за разширяване достъпа на българската общественост до съвременните прояви и достижения на българската и чуждестранна култура.

- Постигане на синхрон с културните потребности на обществото и увеличаване на интереса към постиженията на изобразителните изкуства;

- Стимулиране на националния художествен пазар и популяризиране на българското изобразително изкуство по света;

- Защита на авторските права на авторите на произведения на изобразителните изкуства;

- Оптимизиране на достъпа до произведения на българското изобразително изкуство, включително чрез е-съдържание;

- Връзка на художественото образование с реалната практика в областта на художествените занаяти и изобразителните изкуства.

- Издигане престижа на българските творци в областта на изобразителните изкуства.

Взаимоотношения с други институции и организации, допринасящи за изпълнение на политиката:

- Народно събрание;
- Министерски съвет;
- Министерство на финансите;
- Министерство на вътрешните работи;
- Министерство на външните работи;
- Министерство на икономиката,
- Министерство на туризма;
- Министерство на регионалното развитие и благоустройство;
- Министерство на труда и социалната политика;
- Национално сдружение на общините в Република България;
- Агенция „Митници”; Гранична полиция;
- Прокуратура на Република България;
- Общини;
- Културни и научни институти;

Показатели за полза/ефект и целеви стойности (не е приложимо за функционалните области)

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
<i>Ползи/ефекти:</i>		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
1. Опазване на движимото културно наследство и визуалните изкуства				
- За консервация и реставрация на движими културни ценности;	Брой финансирани проекти	2	3	3
	Брой финансирани проекти	3	3	5
- За оборудване на фондохранилища и експозиционни пространства;	Брой финансирани проекти	1	1	2
	Брой	0	1	1
- Дигитализация на движими културни ценности.				

- Създаване на Единен софтуер за управление на музейните фондове				
2. Представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства				
- Нови или обновени постоянни експозиции;	Брой финансирани проекти	3	3	5
		7	8	11
- Мобилни и временни изложби с движими културни ценности;		5	6	7
		3	2	3
- Каталози и информационни материали, свързани с постоянни или временни изложби;				
- Обновяване на интернет страниците на музеите и художествените галерии				
3. Изграждане на образователни програми, повишаване на достъпа до движимото културно наследство и визуалните изкуства				
- Създаване на музейни помагала;	Брой финансирани проекти	7	8	10
	Брой финансирани проекти	3	3	6
	Брой награди	6	6	6
- Създаване на музейни уроци;				

- Награда „Музейна образователна дейност“				
4. Организиране на международни изложби с движими културни ценности от фондовете на музеите и художествените галерии в страната ни	Брой организирани изложби	3	3	3
5. Осигуряване на държавна гаранция за музейни изложби	Брой отпуснати държавни гаранции	4	4	4
6. Национално участие във Венецианското биенале за изкуство и архитектура	участие	1	1	1

Информация за наличността и качеството на данните

Всички индикатори могат да бъдат реално измерени, информацията за тях е налична в Министерство на културата, което я прави точна и изчерпателна.

Ключовите индикатори, приети с РМС № 928 от 20.12.2018 г. не се променят, а само се детайлизират, като се създава възможност за проследяване на постигнатия напредък по провежданата политика в областта на опазването на движимото културно наследство.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОЛЗА/ЕФЕКТ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ

		ЦЕЛЕВА СТОЙНОСТ		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020	Прогноза 2021	Прогноза 2022
1	2	3	4	5
Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности,	бр	Дигитализация на архива на 1490 бр. НКЦ от национално и световно значение /финансира се по ОПДУ/	Дигитализация на архива за НКЦ от местно, ансамбловое значение и сведения.	Цялостна дигитализация на архивния фонд на НКЦ
Подобряване на обслужването и осигуряване на прозрачност на дейността чрез електронен регистър на недвижимите културни ценности, специализирана информационна система	Бр. въведени данни	изграждане на електронния регистър и специализираната	въведени данни за 20000 обекта на недвижимо то културно	въведени данни за всички обекти на недвижимо то културно

		информационна система и публичен портал е по ОПДУ	наследство	наследство-около 39 000 бр.
Осигуряване на бързо и ефикасно изпълнение на мониторинг и на проекти за консервация и реставрация на обектите и превенция на риска, чрез изграждане на 3D държавен дигитален архив на НКЦ – необходимо е съвременно техническо оборудване.	бр. документация	-----	изготвени 3D документи за всички световни културни ценности в България	изготвени 3D документи за 100 национални недвижими културни ценности
Увеличение на броя на обектите с актуализиран/предоставен траен статут на НКЦ, в изпълнение на териториални програми и по постъпили външни предложения, при осигурен за 2020 и 2021г. административен капацитет и разкрити териториални звена на НИНКН	бр. териториални програми бр. обекти	200 бр. - двойно увеличение спрямо 2018г.	3 бр. програми увеличение на 2000 бр.	6 бр. програми увеличение на 4 000 бр.
Увеличаване на договорите за проучване, мониторинг, консервация и реставрация на НКЦ	Бр.	30	35	40
Методически указания, анализи, експертизи, становища върху състоянието на НКЦ, международни експертизи, мониторинг и определяне на приоритети за опазване.	Брой документи	200	250	250
Увеличение на посетителите в музеите и художествените галерии спрямо предходната година	%	2%	1%	1%
Увеличаване на участниците в образователни програми в музеи и художествени галерии спрямо предходната година	%	1%	2%	2%
Обновено музейно оборудване и дизайн на постоянните експозиции, въведени иновации	Бр.	5	10	10
Увеличаване на изложбите/ временните експозиции, представени в музеи и художествени галерии спрямо предходната година	%	1%	2%	1%

• **Ключови индикатори и целеви стойности**

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Област на политика:	Мерна единица	Целева стойност		
Наименование на индикатора		Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
1. Увеличение на броя на обектите с предоставен траен статут на НКЦ и определени предписания за опазване, чрез изпълнение на ежегодни териториални програми за актуализация на регистъра на НКЦ	бр. обекти бр. териториални програми	200	2000 3	4000 6
Подобряване на обслужването и осигуряване на прозрачност на дейността чрез електронен регистър на недвижимите културни ценности, специализирана информационна система и публичен портал	бр. електронни услуги	3 бр. електронни услуги предвидени в проекта ОПДУ	50% предоставени електронно	100% предоставени електронно
Подпомагане на мониторинга с цел и превенция на риска, чрез приоритетно изграждане на	Брой изработени 3D документации на недвижими културни		За 7-те световни ценности –	За 100 национални НКЦ

3D на държавен дигитален архив на НКЦ	ценности			
1. Проучване, реставриране и консервация на (обекти от местно, национално и световно значение) недвижимото културно наследство	Бр.	150	150	150
2. Създаване на образователни програми в музеи и галерии	Бр.	15	16	17
3. Дигитализация на архива на недвижими културни ценности за осигуряване на бърз публичен и служебен достъп до документите с цел намаляване на сроковете за изготвяне на становища по намеси в територии и обекти на недвижимото културно наследство	Бр.	Дигитализация на архива на 1490 бр. НКЦ от национално и световно значение и фотограметрични плаки за 350 НКЦ /финансира се по ОПДУ/	Дигитализация на 50% от архива за НКЦ от местно, ансамбловое значение и за сведение.	Цялостна дигитализация на архивния фонд на НКЦ
4. Подкрепени	Бр.	20	25	35

проекти в областта на музейното дело и визуалните изкуства				
--	--	--	--	--

Мотиви за избора на индикаторите като ключови.

Увеличение на броя на обектите с предоставен траен статут на НКЦ и определени предписания за опазване, чрез изпълнение на ежегодни териториални програми за актуализация на регистъра на НКЦ. Този индикатор е в съответствие с §11 от ПРЗ на ЗКН, съгласно който актуализацията на регистъра , включително в електронен вид, създаването и поддържането на специализирана карта и регистри на недвижимите културни ценности се финансира целево от държавния бюджет, в съответствие със стратегията за електронно управление, по годишни програми, одобрени с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на културата. Националният регистър на недвижимите културни ценности е основата върху която се гради политиката по опазване на наследството, той трябва да функционира като инструмент за опазване и устойчиво развитие на наследството. Той трябва да осигури институционалните предпоставки за финансиране на обектите по оперативните програми на ЕС формирането на стратегически за целите на опазването регистрационни слоеве и въвеждане на европейски модели за управление. За изпълнение на държавната стратегия е необходимо изграждане на адекватен на обема на дейността административен капацитет на НИИ НКН, включително за създаване на териториални звена за непосредствена организация, ръководство и контрол на изследователската и техническа работа, съществена част от която се извършва на място.

Проучване, реставриране и консервация на (обекти от местно, национално и световно значение) недвижимото културно наследство – този индикатор показва държавната подкрепа в областта на опазване на археологическото и архитектурното наследство и отговаря на стратегическата цел за създаване на условия за прилагане на международните стандарти за опазване и представяне на културните ценности.

Създаване на образователни програми в музеи и галерии – обхваща броя финансирани от Министерството на културата проекти за създаването на образователни програми в музеите и галериите, насочени към специфичните целеви групи. Индикаторът е ключов за дейностите по подписаното с МОН Споразумение за сътрудничество за осъществяване на мерки и дейности между институциите в системата на предучилищното и училищното образование и държавните, регионалните и общинските музеи и художествени галерии в страната и за постигане на стратегическата цел за по-широко застъпване на културата и изкуствата в задължителната образователна програма с акцент върху развитие на творческото мислене, изразяване и познаване на съвременната жива култура.

Дигитализация на недвижими културни ценности и документални архиви, създаване на регистри и бази данни - Национален регистър на недвижими културни ценности – индикаторът отразява дейностите по дигитализация на Националния документален архив на НИИ НКН, дигитализацията на културните ценности, архивите и регистри, които Министерството на културата администрира. Индикаторът е в съответствие със стратегическата цел за създаване на условия за прилагане на

международни стандарти за опазване и представяне на културните ценности и със стратегическата цел за популяризиране на българската култура, подобряване на достъпа до културното наследство и визуалните изкуства, включително чрез нови медии, иновации и мобилни приложения.

Подкрепени проекти в областта на музейното дело и визуалните изкуства – индикаторът отразява броят проекти в областта на музейното дело и визуални изкуства, които Министерството на културата финансира, като част от ангажиментите си за провеждане на политика за закрила и развитие на културата. Ключовото значение на индикатора е в съответствие със стратегическата цел за възраждане на ролята и разкриване на потенциала на културните институти в областта на културното наследство и усъвършенстване на системата за опазване, управление и представяне на културните ценности, стратегическата цел за създаване на механизми за подкрепа, развитие и популяризиране на визуалните изкуства и стратегическата цел за модернизиране на материалната база в сферата на културата – училища, театри, опери, музеи и др.

Информация за наличността и качеството на данните

На база на наблюдаваните данни по показателите за изпълнение от специализираните дирекции.

„Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование”

Стратегически и оперативни цели на политиката:

- Активно подпомагане създаването и разпространението на изкуство и на културни продукти и услуги;
- Утвърждаване на българската национална и културна идентичност като част от Европейското културно пространство;
- Утвърждаване на българската национална култура като равнопоставена на други култури в епохата на глобализация;
- Утвърждаване на ролята на българската култура като важен дипломатически фактор в двустранните и многостранни отношения на Република България;
- Разширяване на достъпа на гражданите и гостите на страната до културните продукти, разработване и внедряване на съвременни форми на разпространение на художествени продукти с партньорски проекти и в координация с местните власти, неправителствения и стопански сектор;
- Популяризиране на българската култура зад граница чрез организиране на седмици и дни на българското изкуство в рамките на международни фестивали у нас и в чужбина; на показатели и разпространение чрез целеви културни страници в Интернет;
- Осигуряване на съвременни условия за реализиране на качествен образователен процес по изкуство и култура;
- Задълбочаване процеса на взаимно обуславяне на учебните програми с конкретните задачи в културните институти, с цел повишаване степента на реализация на кадрите на българското образование в училищата по изкуствата и културата;
- Разширяване полето за реализация на подготвените творчески кадри чрез утвърждаване на нови форми за подпомагане творчески иновации и инициативи.

ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ:

- Оптимизиране на действащата система на финансиране в мрежата на сценичните изкуства и повишаване на ефективността на маркетинга и атрактивността на предлаганите културни продукти. Разширяване на равнопоставения достъп до култура и културно наследство;
- Опазване и социализиране на културното наследство и стимулиране на обвързването му с туристическите продукти;
- Привличане на проектно финансиране в областта на културата по различни програми и донори;
- Привличане на средства от Европейските програми и двустранни спогодби за подкрепа на културата;
- Подготовка и изпълнение на вътрешния и външен аспект на комуникационна стратегия и културна програма за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз.
- Разширяване на гамата на предлаганите културни продукти и услуги в чужбина;
- Утвърждаване на България като дестинация за осъществяване на международни културни проекти;
- Подкрепа на деца с изяви дарби в областта на изкуствата;
- Модернизиране на учебната база на училищата по култура и изкуствата.

Визия за развитието на политиката

✓ В областта на сценичните изкуства ще продължат усилията за осигуряване на ефективно функциониране на мрежата от културни институти, за постигане на по-висока ефективност, многообразие на предлаганите продукти, осигуряване на все по-широк достъп на аудиторията до художествения продукт, развитие и усъвършенстване на мениджмънта в посока на по-ясно пазарно поведение и по-ефективна разпространителска мрежа, както и за реализиране на партньорски проекти и по-добра координация с местните власти. През следващия тригодишен период ще продължи да се оптимизира начина на финансиране на отделните сценични институти и дейността им ще бъде подложена на непрекъснат мониторинг.

✓ В областта на филмовото изкуство ще продължат усилията за подкрепа на създаването на нови български филми, като предвиденото нарастване на субсидията цели подкрепа на тенденцията на доближаване на бюджета на български игрален филм до нискобюджетните европейски филми. По-значителното национално финансиране предвижда увеличаване на българските филми – копродукция с европейски страни. Разширяването на интеграцията с европейските кинематографии ще допринесе за издигане на художественото и техническо качество на филмите и ще разшири възможностите за разпространение на българско кино на международния пазар.

✓ В областта на литературното наследство основните приоритети ще се насочат към подкрепа на книгоиздаването чрез подпомагане на издателската дейност и популяризиране на българската книга по света и създаване на условия за развитието и утвърждаването на библиотеките като съвременни центрове, осигуряващи ефективно библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители

✓ По отношение на регионалните библиотеки – делегирани от държавата дейности, финансирани чрез общинските бюджети, предвиждаме през 2020 г. да бъде въведен допълващ стандарт за управляваните закрити площи така, както е предвидено в музеите. Промяната на стандартите ще продължи да бъде усъвършенствана и през следващите години.

✓ Предвиждаме разширяване на възможностите за равноправно общуване с европейските народи за изграждане на общ хуманистичен мироглед и обединение около ценности, които

подчертават българската уникалност и допринасят за формирането на Европейска културна идентичност.

✓ През периода 2020-2022 година, дейностите по осъществяване на популяризирането на културата ще имат за цел утвърждаването на мястото на българската култура в световните процеси, утвърждаване на положителния образ на българската култура в чужбина и разширяване на нейното присъствие и влияние, реализация на българските творци и културни продукти на международния културен пазар, закрила на българското културното самосъзнание на наши сънародници, живеещи в чужбина.

✓ Ще бъдат положени усилия за продължаване изграждането, развитието и усъвършенстването на съществуващата мрежа на Български културни институти в чужбина, както и за предефиниране на целите и организацията на тяхната дейност.

✓ Усъвършенстване и модернизиране на учебната база и бита на учениците в средните училища по изкуствата и културата.

✓ Насърчаване и подпомагане творческото израстване на деца с изяви дарби в областта на изкуствата и културата.

Постигането на целите на политиката министерството планира да реализира посредством осем програми:

- „Национален фонд “Култура”;
- „Филмово изкуство”;
- „Сценични изкуства”;
- „Фестивали, конкурси, събития и чествания ”;
- „Гарантиране защитата на интелектуалната собственост”;
- „Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища”;
- „Популяризиране на българската култура в чужбина”;
- „Обучение на кадри в областта на изкуството и културата ”.

Полза/ефект за обществото от политиката

- Утвърждаване на ценностите на културно многообразие;
- Съхраняване и развитие на българската културна идентичност;
- Създаване на конкурентноспособно българско изкуство;
- Изграждане и утвърждаване на положителния имидж на страната, на българската нация и култура в чужбина, със специален акцент върху страните от Европейския съюз;
- Създаване на условия за разширяване достъпа на българската общественост до съвременните прояви и достижения на българската и чуждестранна култура;
- Изработване на програма за активно представяне на България в международния фестивален и панаирен календар;
- Изготвяне на регистър на градовете с културно значение и обектите в тях, които ще се включат в стратегията за развитие на културата;
- Качествено обучение по изкуствата и културата, в резултат на което учениците завършват като високо квалифицирани специалисти за успешна реализация в духовния живот на страната, за принос за развитието на българската култура.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката:

- Народно събрание;
- Министерски съвет;
- Министерство на финансите;
- Министерство на вътрешните работи;
- Министерство на външните работи;
- Министерство на образованието и науката;
- Министерство на икономиката;
- Министерство на туризма;
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Министерство на труда и социалната политика;
- Министерство на земеделието, храните и горите;
- Национален съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси към МС;
- Национално сдружение на общините в Република България;
- Агенция „Митници”; Гранична полиция;
- Прокуратура на Република България;
- Общини;
- Културни институти и творчески организации;
- Културни институти към посолствата на чужди държави в България.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

		ЦЕЛЕВА СТОЙНОСТ		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020	Прогноза 2021	Прогноза 2022
1	2	3	4	5
<u>Политика</u> „Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование”				
Увеличение на зрителите в сценичните изкуства спрямо предходната година	%	2%	2 %	2%
Увеличение на зрителите на български филми спрямо предходната година	%	10%	10%	10%
Членство в правителствени международни и регионални организации; участие в органи на ЕС в областта на културата и аудиовизията	брой на организации РГ и комитети	25	25	25
Участие на български творци в международни проекти и прояви	брой участия	200	250	250
Съдействие при реализацията на представителни изяви на българската култура в чужбина	параметри и брой на организирани прояви	50	55	60

Реализирани форми на информационна политика за популяризиране на българската култура	брой форми	200	220	250
Обучавани ученици	брой	9250	9280	9300
Предоставени стипендии за деца с изяви дарби	брой	300	325	350
Еднократно финансово подпомагане	брой	150	180	220

1. Ключови индикатори и целеви стойности

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ					
<i>Област на политика:</i>	Мерна единица	Целева стойност			
Наименование на индикатора		<i>Програма 2019 г.</i>	<i>Проект 2020</i>	<i>Прогноза 2021</i>	<i>Прогноза 2022 г.</i>
1. Подкрепа на производството на български филми	Бр.	36	36	44	50
2. Популяризиране на българското кино чрез участия в международни фестивали	Бр.	60	60	60	60
3. Подкрепени проекти в областта на сценичните изкуства, литературата, любителско творчество	Бр.	150	150	150	150
4. Организиран изяви на български творци на международна сцена	Бр.	15	28	30	36
5. Подкрепени фестивали, събития и чествания с национално и международно значение	Бр.	18	22	25	25
6. Представления на държавните културни институти, осъществяващи дейност в областта на сценичните изкуства	Бр.	11 820 (по прогноза)	14400	14550	14700
7. Посетители на представления на държавните културни	Бр.	1 815 000 (по	2250000	2315000	2350000

институти, осъществяващи дейност в областта на сценичните изкуства	прогноза)			
--	-----------	--	--	--

Мотиви за избора на индикаторите като ключови.

1. Популяризиране на българското кино чрез участия в международни фестивали – Индикаторът обхваща броя готови филмови продукти, промотирани на международни кинофестивали. Представянето пред световната публика на български заглавия създава нови форми на межкултурен диалог. Многобройните награди, завоювани от наши филми, са фактор за изграждане на позитивния образ на българската култура и измерител на конкурентоспособността на създадения културен продукт с европейските и световни филмови образци.

2. Подкрепени проекти в областта на сценичните изкуства, литературата, любителско творчество – Индикаторът показва броя на подкрепените проекти в областта на сценичните изкуства. С тази подкрепа Министерството на културата участва в развитието на публиките и в създаването на нови аудитории в областта на сценичните изкуства и киното. Ежегодната подкрепа, която Министерството на културата дава за творчески театрални и музикални проекти на независими организации е сериозен принос от една страна за навлизането на съвременни сценични форми и от друга, за развитието на младото професионално поколение в областта на театъра, музиката и танца.

5. Подкрепени фестивали, събития и чествания с национално и международно значение -Индикаторът обхваща броя на подкрепените фестивали, събития и чествания с национално и международно значение в областта на сценичните изкуства и киното. Подкрепата за национални и международни фестивали и събития дава възможност за разширяване на аудиториите по посока на културното многообразие и осигуряване на достъп до високо художествени образци и до най-доброто създадено в областта на сценичните изкуства и киното в страната и чужбина. Фестивалите в областта на изкуствата са средища на спектакли и професионален диалог, обмен на творчески опит и борса за сценичен и филмов продукт. Приносът на Министерството на културата за провеждане на честванията по повод годишнини на бележити творци и събития е по посока съхраняване на културната памет на поколенията за значимите дейци и ключови събития, изиграли важна роля за развитието на българската театрална, музикална и танцова култура.

6. Представления на държавните културни институти, осъществяващи дейност в областта на сценичните изкуства - Индикаторът е показател за броя на представленията, концертите и спектаклите в творческите пространства на сценичните институти. Подкрепата за сценичния продукт е стимул за създаване на високо художествени произведения в областта на театралното, музикалното и танцовото изкуство. Вложените в тях идейни и естетически съдържания кореспондират с вечните и актуални проблеми на нашето съвремие и отразяват културното му многообразие. За развитието на нов сценичен език се създават експериментални спектакли и ателиета за младата аудитория. За доближаване на публиката до достиженията на световната култура се канят имените творци от световната

сцена. Сценичните продукти са насочени към цялата палитра на зрителската аудитория от най-малките до възрастните ѝ представители.

7. Посетители на представления на държавните културни институти, осъществяващи дейност в областта на сценичните изкуства - Индикаторът посочва броя на зрителите, до които достига създаденият сценичен продукт. Разнообразната продукция на сценичните институти е насочена към широката зрителска аудитория. Стремежът е да се отговори на потребностите на разнообразната публика с различни интереси и художествени потребности. Важен акцент в работата на сценичните институти е разпространението на готовия сценичен продукт от големите градски центрове до най-отдалечените малки и погранични региони. Развитието на публиките и привличането на нови такива включва създаване на спектакли, насочени към най-малките зрители, на които се предлагат куклени и детски драматични спектакли и музикални концерти, и до зрелия зрител, с разнообразие от интереси и културна информация в областта на театралната и музикалната сцена. Съществен дял от изграждането на бъдеща публика и вниманието към репертоара е работата с младежката аудиторията, която е бъдещия творчески и културен потенциал на нашата сцена. Отделя се внимание на публиките със специални изисквания и от различни етноси.

II. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТА НА БЮДЖЕТ ЗА 2020 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2021 И 2022 Г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. лв.)	<i>Проект 2020 г.</i>	<i>Прогноза 2021 г.</i>	<i>Прогноза 2022 г.</i>
Общо приходи:	33 000,0	33 000,0	33 000,0
<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>	33 000,0	33 000,0	33 000,0
Приходи и доходи от собственост	33 300,0	33 300,0	33 300,0
Приходи от държавни такси	500,0	500,0	500,0
Глоби, санкции и наказателни лихви	100,0	100,0	100,0
Други	-900,0	-900,0	-900,0
<i>Други</i>	0	0	0

Приходите постъпват по бюджетите на Централна администрация и 103 второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на културата на основание Закон за закрила и развитие на културата, Закон за културното наследство, Закон за предучилищното и училищното образование.

Приходи от държавни такси постъпват по бюджетите на:

1. Централна администрация на Министерство на културата, съгласно Тарифа за таксите, които се събират в системата на Министерство на културата, приета с ПМС 140/18.06.1998 г.
2. Национален исторически музей, Национална галерия, Къща-музей "Панчо Владигеров", Национална библиотека "Св. Св. Кирил и Методий", Национален институт за недвижимо културно наследство, на основание Тарифа за таксите, които събират музеите, Националния институт за недвижимо културно наследство и Националната библиотека "Св. Св. Кирил и Методий" за извършване на услуги и за издаване на документи и дубликати, приета с ПМС № 290/2011 г. на основание чл. 4 от ЗЗРК, чл. 52 от Закона за обществените библиотеки, чл. 19 и чл. 105 от Закона за културното наследство и чл. 143 от Закона за устройство на територията.
3. Изпълнителна агенция "Национален филмов център", на основание Тарифа за таксите, които се събират от Изпълнителна агенция "Национален филмов център" по Закона за филмовата индустрия, приета с ПМС № 104/25.05.2004 г. на основание чл. 25 и чл. 26 от Закона за филмовата индустрия.
4. Дом на ветераните на културата и изкуствата, на основание Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет, приета с ПМС № 91/21.04.2003 г.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2017 г.) (в хил.лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС
1800.00.00	Общо разходи	172 496,8	166 975,4	5 521,4	152 102,5	149 912,8	2 189,7	20 394,3	17 062,6	3 331,7
1800.01.00	Политика в областта на опазване на движимото и недвижимото културно наследство	16 529,2	13 413,0	3 116,2	13 354,4	13 101,3	253,1	3 174,8	311,7	2 863,1
1800.01.01	Бюджетна програма "Опазване на недвижимото културно наследство"	2 319,8	1 020,4	1 299,4	768,4	747,2	21,2	1 551,4	273,2	1 278,2
1800.01.02	Бюджетна програма "Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства"	14 209,4	12 392,6	1 816,8	12 586,0	12 354,1	231,9	1 623,4	38,5	1 584,9
1800.02.00	Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	152 215,1	149 837,6	2 377,5	135 023,3	133 086,7	1 936,6	17 191,8	16 750,9	440,9

1800.02.01	Бюджетна програма "Национален фонд "Култура"	774,7	694,4	80,3	136,0	136,0	0,0	638,7	558,4	80,3
1800.02.02	Бюджетна програма "Филмово изкуство"	14 229,4	14 100,4	129,0	1 186,1	1 057,1	129,0	13 043,3	13 043,3	0,0
1800.02.03	Бюджетна програма "Сценични изкуства"	93 414,5	93 398,6	15,9	92 677,6	92 677,6	0,0	736,9	721,0	15,9
1800.02.04	Бюджетна програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"	738,0	612,4	125,6	15,0	15,0	0,0	723,0	597,4	125,6
1800.02.05	Бюджетна програма "Гарантиране защитата на интелектуалната собственост"	437,1	437,1	0,0	383,6	383,6	0,0	53,5	53,5	0,0
1800.02.06	Бюджетна програма "Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища"	4 676,1	4 457,0	219,1	3 570,7	3 570,7	0,0	1 105,4	886,3	219,1
1800.02.07	Бюджетна програма "Популяризиране на българската култура в чужбина"	5 370,7	3 840,6	1 530,1	5 310,5	3 780,4	1 530,1	60,2	60,2	0,0
1800.02.08	Бюджетна програма "Обучение на кадри в областта на изкуството и културата"	32 574,6	32 297,1	277,5	31 743,8	31 466,3	277,5	830,8	830,8	0,0
1800.03.00	Бюджетна програма "Администрация"	3 752,5	3 724,8	27,7	3 724,8	3 724,8	0,0	27,7	0,0	27,7

ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2018 г.) (в хил.лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
Общо разходи	195 199,8	188 228,2	6 971,6	172 716,3	168 735,0	3 981,3	22 483,5	19 493,2	2 990,3
Политика в областта на опазване на движимото и недвижимото културно наследство	20 654,9	15 335,6	5 319,3	17 985,1	14 718,2	3 266,9	2 669,8	617,4	2 052,4
Бюджетна програма "Опазване на недвижимото културно наследство"	7 554,8	2 437,2	5 117,6	5 259,3	1 992,6	3 266,7	2 295,5	444,6	1 850,9
Бюджетна програма "Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства"	13 100,1	12 898,4	201,7	12 725,8	12 725,6	0,2	374,3	172,8	201,5
Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	170 463,1	168 843,3	1 619,8	150 681,9	149 967,5	714,4	19 781,2	18 875,8	905,4
Бюджетна програма "Национален фонд "Култура"	2 065,6	1 831,4	234,2	125,9	125,9	0,0	1 939,7	1 705,5	234,2
Бюджетна програма "Филмово изкуство"	13 964,3	13 874,3	90,0	863,1	773,1	90,0	13 101,2	13 101,2	0,0

Бюджетна програма "Сценични изкуства"	105 207,7	105 152,7	55,0	104 359,7	104 359,7	0,0	848,0	793,0	55,0
Бюджетна програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"	735,9	604,8	131,1	20,0	20,0	0,0	715,9	584,8	131,1
Бюджетна програма "Гарантиране защитата на интелектуалната собственост"	403,0	403,0	0,0	348,4	348,4	0,0	54,6	54,6	0,0
Бюджетна програма "Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища"	6 001,9	5 693,0	308,9	4 187,7	4 187,7	0,0	1 814,2	1 505,3	308,9
Бюджетна програма "Популяризиране на българската култура в чужбина"	5 680,1	5 231,6	448,5	5 438,6	5 146,8	291,8	241,5	84,8	156,7
Бюджетна програма "Обучение на кадри в областта на изкуството и културата"	36 404,6	36 052,5	352,1	35 338,5	35 005,9	332,6	1 066,1	1 046,6	19,5
Бюджетна програма "Администрация"	4 081,8	4 049,3	32,5	4 049,3	4 049,3	0,0	32,5	0,0	32,5

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Закон 2019 г.) (в хил.лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС
1800.00.00	Общо разходи	194 396,2	194 396,2	0,0	167 253,4	167 253,4	0,0	27 142,8	27 142,8	0,0
1800.01.00	Политика в областта на опазване на движимото и недвижимото културно наследство	20 888,8	20 888,8	0,0	16 421,0	16 421,0	0,0	4 467,8	4 467,8	0,0
1800.01.01	Бюджетна програма "Опазване на недвижимото културно наследство"	6 558,9	6 558,9	0,0	3 055,2	3 055,2	0,0	3 503,7	3 503,7	0,0
1800.01.02	Бюджетна програма "Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства"	14 329,9	14 329,9	0,0	13 365,8	13 365,8	0,0	964,1	964,1	0,0
1800.02.00	Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	168 345,7	168 345,7	0,0	145 670,7	145 670,7	0,0	22 675,0	22 675,0	0,0
1800.02.01	Бюджетна програма "Национален фонд "Култура"	1 500,4	1 500,4	0,0	99,0	99,0	0,0	1 401,4	1 401,4	0,0
1800.02.02	Бюджетна програма "Филмово изкуство"	15 927,6	15 927,6	0,0	968,0	968,0	0,0	14 959,6	14 959,6	0,0

1800.02.03	Бюджетна програма "Сценични изкуства"	98 278,4	98 278,4	0,0	96 320,6	96 320,6	0,0	1 957,8	1 957,8	0,0
1800.02.04	Бюджетна програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"	1 240,0	1 240,0	0,0	500,0	500,0	0,0	740,0	740,0	0,0
1800.02.05	Бюджетна програма "Гарантиране защитата на интелектуалната собственост"	459,5	459,5	0,0	399,4	399,4	0,0	60,1	60,1	0,0
1800.02.06	Бюджетна програма "Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища"	7 265,9	7 265,9	0,0	4 282,6	4 282,6	0,0	2 983,3	2 983,3	0,0
1800.02.07	Бюджетна програма "Популяризиране на българската култура в чужбина"	4 249,3	4 249,3	0,0	4 184,9	4 184,9	0,0	64,4	64,4	0,0
1800.02.08	Бюджетна програма "Обучение на кадри в областта на изкуството и културата"	39 424,6	39 424,6	0,0	38 916,2	38 916,2	0,0	508,4	508,4	0,0
1800.03.00	Бюджетна програма "Администрация"	5 161,7	5 161,7	0,0	5 161,7	5 161,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Проект за 2020 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1800.00.00	Общо разходи	217 050,5	217 050,5	0,0	188 097,6	188 097,6	0,0	28 952,9	28 952,9	0,0
1800.01.00	Политика в областта на опазване на движимото и недвижимото културно наследство	22 884,3	22 884,3	0,0	17 269,8	17 269,8	0,0	5 614,5	5 614,5	0,0
1800.01.01	Бюджетна програма "Опазване на недвижимото културно наследство"	7 814,1	7 814,1	0,0	3 166,4	3 166,4	0,0	4 647,7	4 647,7	0,0
1800.01.02	Бюджетна програма "Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства"	15 070,2	15 070,2	0,0	14 103,4	14 103,4	0,0	966,8	966,8	0,0
1800.02.00	Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	188 901,3	188 901,3	0,0	165 562,9	165 562,9	0,0	23 338,4	23 338,4	0,0
1800.02.01	Бюджетна програма "Национален фонд "Култура"	2 007,5	2 007,5	0,0	106,3	106,3	0,0	1 901,2	1 901,2	0,0
1800.02.02	Бюджетна програма "Филмово изкуство"	16 027,6	16 027,6	0,0	995,8	995,8	0,0	15 031,8	15 031,8	0,0
1800.02.03	Бюджетна програма "Сценични изкуства"	111 945,6	111 945,6	0,0	109 994,9	109 994,9	0,0	1 950,7	1 950,7	0,0

1800.02.04	Бюджетна програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"	1 240,0	1 240,0	0,0	500,0	500,0	0,0	740,0	740,0	0,0
1800.02.05	Бюджетна програма "Гарантиране защитата на интелектуалната собственост"	478,0	478,0	0,0	420,0	420,0	0,0	58,0	58,0	0,0
1800.02.06	Бюджетна програма "Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища"	7 586,6	7 586,6	0,0	4 601,3	4 601,3	0,0	2 985,3	2 985,3	0,0
1800.02.07	Бюджетна програма "Популяризиране на българската култура в чужбина"	4 400,9	4 400,9	0,0	4 237,9	4 237,9	0,0	163,0	163,0	0,0
1800.02.08	Бюджетна програма "Обучение на кадри в областта на изкуството и културата"	45 215,1	45 215,1	0,0	44 706,7	44 706,7	0,0	508,4	508,4	0,0
1800.03.00	Бюджетна програма "Администрация"	5 264,9	5 264,9	0,0	5 264,9	5 264,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2021 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1800.00.00	Общо разходи	222 664,2	222 664,2	0,0	193 711,3	193 711,3	0,0	28 952,9	28 952,9	0,0
1800.01.00	Политика в областта на опазване на движимото и недвижимо културно наследство	22 892,9	22 892,9	0,0	17 278,4	17 278,4	0,0	5 614,5	5 614,5	0,0
1800.01.01	Бюджетна програма "Опазване на недвижимо културно наследство"	7 814,1	7 814,1	0,0	3 166,4	3 166,4	0,0	4 647,7	4 647,7	0,0
1800.01.02	Бюджетна програма "Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства"	15 078,8	15 078,8	0,0	14 112,0	14 112,0	0,0	966,8	966,8	0,0
1800.02.00	Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	194 498,8	194 498,8	0,0	171 160,4	171 160,4	0,0	23 338,4	23 338,4	0,0
1800.02.01	Бюджетна програма "Национален фонд "Култура"	2 007,5	2 007,5	0,0	106,3	106,3	0,0	1 901,2	1 901,2	0,0
1800.02.02	Бюджетна програма "Филмово изкуство"	16 027,6	16 027,6	0,0	995,8	995,8	0,0	15 031,8	15 031,8	0,0
1800.02.03	Бюджетна програма "Сценични изкуства"	111 945,6	111 945,6	0,0	109 994,9	109 994,9	0,0	1 950,7	1 950,7	0,0
1800.02.04	Бюджетна програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"	1 240,0	1 240,0	0,0	500,0	500,0	0,0	740,0	740,0	0,0

1800.02.05	Бюджетна програма "Гарантиране защитата на интелектуалната собственост"	478,0	478,0	0,0	420,0	420,0	0,0	58,0	58,0	0,0
1800.02.06	Бюджетна програма "Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища"	7 608,2	7 608,2	0,0	4 622,9	4 622,9	0,0	2 985,3	2 985,3	0,0
1800.02.07	Бюджетна програма "Популяризиране на българската култура в чужбина"	4 419,1	4 419,1	0,0	4 256,1	4 256,1	0,0	163,0	163,0	0,0
1800.02.08	Бюджетна програма "Обучение на кадри в областта на изкуството и културата"	50 772,8	50 772,8	0,0	50 264,4	50 264,4	0,0	508,4	508,4	0,0
1800.03.00	Бюджетна програма "Администрация"	5 272,5	5 272,5	0,0	5 272,5	5 272,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2022 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1800.00.00	Общо разходи	222 664,2	222 664,2	0,0	193 711,3	193 711,3	0,0	28 952,9	28 952,9	0,0
1800.01.00	Политика в областта на опазване на движимото и недвижмото културно наследство	22 892,9	22 892,9	0,0	17 278,4	17 278,4	0,0	5 614,5	5 614,5	0,0
1800.01.01	Бюджетна програма "Опазване на недвижмото културно наследство"	7 814,1	7 814,1	0,0	3 166,4	3 166,4	0,0	4 647,7	4 647,7	0,0
1800.01.02	Бюджетна програма "Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства"	15 078,8	15 078,8	0,0	14 112,0	14 112,0	0,0	966,8	966,8	0,0
1800.02.00	Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование	194 498,8	194 498,8	0,0	171 160,4	171 160,4	0,0	23 338,4	23 338,4	0,0
1800.02.01	Бюджетна програма "Национален фонд "Култура"	2 007,5	2 007,5	0,0	106,3	106,3	0,0	1 901,2	1 901,2	0,0
1800.02.02	Бюджетна програма "Филмово изкуство"	16 027,6	16 027,6	0,0	995,8	995,8	0,0	15 031,8	15 031,8	0,0
1800.02.03	Бюджетна програма "Сценични изкуства"	111 945,6	111 945,6	0,0	109 994,9	109 994,9	0,0	1 950,7	1 950,7	0,0
1800.02.04	Бюджетна програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"	1 240,0	1 240,0	0,0	500,0	500,0	0,0	740,0	740,0	0,0
1800.02.05	Бюджетна програма "Гарантиране защитата на интелектуалната собственост"	478,0	478,0	0,0	420,0	420,0	0,0	58,0	58,0	0,0

1800.02.06	Бюджетна програма "Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища"	7 608,2	7 608,2	0,0	4 622,9	4 622,9	0,0	2 985,3	2 985,3	0,0
1800.02.07	Бюджетна програма "Популяризиране на българската култура в чужбина"	4 419,1	4 419,1	0,0	4 256,1	4 256,1	0,0	163,0	163,0	0,0
1800.02.08	Бюджетна програма "Обучение на кадри в областта на изкуството и културата"	50 772,8	50 772,8	0,0	50 264,4	50 264,4	0,0	508,4	508,4	0,0
1800.03.00	Бюджетна програма "Администрация"	5 272,5	5 272,5	0,0	5 272,5	5 272,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Източници на финансиране на консолидираните разходи (хил. лв.)	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
Общо разходи:	217 050,5	222 664,2	222 664,2
Общо разчетено финансиране:	217 050,5	222 664,2	222 664,2
<i>По бюджета на ПРБ</i>	217 050,5	222 664,2	222 664,2
<i>По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	0	0,0	0
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС			
• Други международни програми и договори, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз			
• Други програми и средства от други донори			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други			

III. ПРОЕКТ НА БЮДЖЕТ ЗА 2020 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2021 И 2022 Г. ПО ПРОГРАМИ

Програма №1 "Опазване на недвижимото културно наследство"

Цели на програмата:

- Въвеждане на европейски модели за опазване, управление, стопанисване и интегриране на културното наследство в съвременния живот;
- Социализация, експониране и популяризиране на недвижимото културно наследство и подпомагане развитието на културния туризъм;
- Повишаване ефективността на борбата с престъпленията срещу културното наследство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Дигитализация на културното наследство и създаване на публични регистри;
- Поддържане на Националния регистър на недвижимите културни ценности;
- Методическо подпомагане опазването на недвижимите културни ценности;
- Контрол, разрешителни и становища при намеси по обекти и територии на недвижимото културно наследство ;
- Мониторинг и информация;
- Създаване и поддържане на архив на недвижимите културни ценности;
- Опазване на недвижимото културно наследство, свързано с българската история и култура в страната и чужбина;
- Развитие на научна дейност и квалификация.
- Ангажименти по чл.14, т.14 от Закона за културното наследство.

В изпълнение на разпоредбите на чл.14, т.14 от Закона за културното наследство, министърът на културата упражнява правото на изключителна държавна и публична държавна собственост върху културните ценности. На основание на тази разпоредба е в ход процедура по актуването на недвижими културни ценности – публична държавна собственост. В частта ведомствени разходи по програмата за издръжка са предвидени разходи за финансиране на дейностите, свързани с управлението на тези имоти, а именно – местни данъци, охрана, текуща поддръжка, аварийно укрепване и др.

- Опазване на недвижимото културно наследство.

В плановите за теренни проучвания на археологически обекти и тяхната теренна консервация (укрепване, защитни покрития, вертикална планировка, извозване на пръст, експониране и социализация) и за консервационни и реставрационни работи на недвижими културни ценности, са включени обекти - държавна собственост. Чрез предвидените дейности ще се реализира ангажиментът на собственика за опазването им съгласно Закона за културното наследство.

От друга страна, в съответствие с политиката на правителството в тази област, ще се осигури възможност за тяхната ефективна социализация и включването им в системата на културния туризъм. В този смисъл осигуряването и реализирането на тези дейности ще има многопосочен и траен ефект в различни области на общественото развитие:

- разкриване на потенциала на недвижимото културно наследство като фактор за устойчиво развитие, чрез осигуряване на широк достъп на населението на страната и чуждите граждани до културното богатство на нацията;

- създаване на съвременна система за популяризиране на културното наследство и традиции, като част от положителния исторически и съвременен образ на страната;

- стимулиране на туристическата индустрия и традиционните местни производства и услуги чрез осигуряване на условия за успешно и равностойно интегриране на наследството като фактор за регионално развитие и подкрепа във връзка с формирането и прилагането на адекватни културни политики на регионално и местно ниво;

- осигуряване на ефективна териториално – устройствена защита на недвижимите културни ценности, чрез оптималното им интегриране в съвременната среда;

- стимулиране на дейностите, свързани с осъществяване на мониторинг и контрол на състоянието на недвижимите културни ценности от страна на всички участници в националната система на опазване;

- усъвършенстване на подходите на управление на културните ценности чрез разширяване участието на професионалните и творческите организации, местните власти, бизнеса и гражданското общество при формирането на решения и реализирането на конкретни програми и проекти в процеса на развитието и финансирането на специализираните дейности по опазване.

Предложенията обхващат три основни направления и са изготвени в съответствие с няколко значими критерия, засягащи проучването, опазването и социо-културната интеграция на недвижимото културно наследство в обществото и реализиране на неговите функции като фактор за устойчиво развитие, а именно: културната значимост на обектите на недвижимото културно наследство; степента на риска; възможностите за ефективна социализация и включването им в системата на културния туризъм; значимостта като фактор за развитие на икономиката и традиционните занаяти. Целта е осигуряване на продължаване на консервационните и реставрационните дейности, социализацията и опазването на най – значимите недвижими културни ценности, което ще се реализира чрез:

- изпълнение на технически и проучвателски научни дейности по реставрация и консервация, укрепване, защитни покрития, вертикална планировка;
- изработване на задания и проекти на планове за опазване и управление на недвижими културни ценности, вписани в Списъка на ЮНЕСКО за световното културно и природно наследство или в Индикативната листа на Република България и на археологическите резервати;
- дейности по изготвяне на номинационни досиета за вписване в Списъка на световното наследство на: пещера „Магурата“ със скални рисунки от бронзовата епоха; сериен обект „Граници на римската империя – Дунавски Лимес в България“ – част от проекта „Граници на римската империя“; сериен обект „Царският некропол на тракийския град Севтополис – разширение на Казанлъшка тракийска гробница.
- дейности по актуализация на Индикативната листа на Република България на културните и природни ценности, включваща недвижими културни ценности, които държавата преценява като притежаващи потенциал за вписване в Списъка на световното наследство - попълване на актуални формуляри за включените вече в Индикативната листа недвижими културни ценности и подготовка за включване на нови обекти;
- възлагане определяне на предписания за опазване на всички архитектурно-строителни, художествени и археологически недвижими културни в границите на обекта на световното наследство Старинен град Несебър и изготвяне на техническо ръководство за консервация , реставрация и рехабилитация на тези ценности. Провеждане на редовни археологически проучвания – подводни и на територията на обекта (Изисква се във връзка с изготвянето на проект на План за опазване и управление на Старинен град Несебър).

ЦЕЛИ, МЕРКИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

№	Цел	Мерки	Индикатор за изпълнение
1.	Стратегическа цел: 130 Създаване на условия за прилагане на международните стандарти за опазване и представяне на	Мярка 497: Поетапно завишаване на средствата за редовни археологически проучвания, консервация, реставрация и социализиране на недвижими културни ценности.	Брой сключени договора за редовни археологически проучвания, консервация, реставрация и социализиране на недвижими културни ценности.

	културните ценности.		
		Мярка 498 а: Защита на цялостния потенциал на недвижимото културно наследство, чрез изпълнение на ежегодни териториални програми за актуализация на статута на недвижимите културни ценности, специализирано документиране и мониторинг.	Брой обекти с актуализиран статут Брой документиран обекти Бр. обекти с проведен мониторинг
		Мярка 498: Осигуряване на своевременно предоставяне на статут и определяне на режими за опазване на разкрити археологически обекти.	Брой проведени междуведомствени комисии и Заповеди за статут на НКЦ.
		Мярка 499: Ежегодно финансиране на проекти за музейно оборудване, превантивна консервация, реставрация и социализация на материалното културно наследство.	Брой сключени договора за проекти за музейно оборудване, превантивна консервация, реставрация и социализация на материалното културно наследство.
2.	Стратегическа цел: 137: Популяризиране на българската култура, подобряване на достъпа до културното наследство и визуалните изкуства, включително чрез нови медии, иновации и мобилни приложения.	Мярка 528: Осигуряване на условия за дигитализиране на културни ценности и онлайн достъп до електронни регистри и дигитализирано културно наследство, произведения на изкуството и архиви.	Брой дигитализирани архивни единици за културни ценности

		Мярка 532: Засилване ролята на държавата в осигуряване на механизми за социализация и популяризиране на обектите на световното културно наследство и за подготовка на номинации за включване на нови обекти в Списъка на световното наследство.	Брой сключени договори за проучване, консервация и реставрация на обектите на световното културно наследство и за подготовка на номинации за включване на нови обекти в Списъка на световното наследство.
3.	Стратегическа цел: 138: Възраждане на ролята и разкриване на потенциала на културните институти в областта на културното наследство и усъвършенстване на системата за опазване, управление и представяне на културните ценности.	Мярка 537: Изготвяне на планове за опазване и управление на вписаните в Списъка на световното наследство недвижими културни ценности и на археологически резервати.	Брой сключени договори за изготвяне на планове за опазване и управление на вписаните в Списъка на световното наследство недвижими културни ценности и на археологически резервати.

Прогнозната стойност за осигуряване на минимално необходимите дейности за постигане на ефект от изложените политика и цели са както следва:

1. Теренни археологически проучвания (ТАП) и съпътстваща консервация (укрепване, защитни покрития, вертикална планировка, извозване на пръст)

Вид дейност	Предлагана сума в лева			
	2019	2020	2021	2022
ТАП и теренна консервация (укрепване, защитни покрития, вертикална планировка, извозване на пръст и др.)	2 000 000	2 500 000	3 000 000	3 500 000

2. Консервационни и реставрационни работи (КРР) на архитектурно-строителни и художествени недвижими културни ценности.

Вид дейност	Предлагана сума в лева			
	2019	2020	2021	2022
Опазване, представяне, консервация и реставрация на обекти със статут на недвижими културни ценности	1 500 000	2 500 000	3 500 000	4 500 000

3. Изготвяне на Планове за опазване и управление (ПОУ) съгласно Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство и Закона за културното наследство.

Вид дейност	Обекти и предлагана сума в лева			
	2019	2020	2021	2022
ПОУ за недвижими културни ценности, вписани в Списъка на световното наследство или в Индикативната листа на Република България	300 000	300 000	300 000	300 000
ПОУ за археологически резервати	200 000	200 000	200 000	200 000

4. Изготвяне на кандидатури съгласно Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство.

Вид дейност	Обекти и предлагана сума в лева		
	2019	2020	2021
Възлагане на задание и план за опазване и управление на обект пещера Магурата със скалните рисунки от бронзовата епоха.	100 000		
Възлагане на изготвяне на досие за кандидатстване за вписване в списъка на световното наследство на обект пещера Магурата със скални рисунки от бронзовата епоха	50 000		
Възлагане на задание и план за опазване и управление на серийния обект „Граници на римската империя – Дунавски Лимес в България“	15 000	100 000	
Възлагане на номинационно досие за сериен обект „Граници на римската империя – Дунавски Лимес в България“	70254	67 534	24 014
Възлагане определяне на предписания за опазване на всички архитектурно-строителни, художествени и археологически недвижими културни в границите на обекта на световното наследство Старинен град Несебър;		100 000	
Възлагане изготвяне на техническо ръководство за консервация, реставрация и рехабилитация на тези ценности.	10 000		
Провеждане на редовни археологически	10 000	100 000	50 000

<p>проучвания – подводни и на територията на обекта (Изисква се във връзка с изготвянето на проект на План за опазване и управление на Старинен град Несебър);</p> <p>Възлагане на задание и план за опазване и управление на сериен обект „Царският некропол на тракийския град Севтополис – разширение на Казанлъшка тракийска гробница“.</p> <p>(обект от Индикативната листа)</p>	20 000	20 000	
---	--------	--------	--

Контролни функции:

Контролните функции по опазване на недвижимото културно наследство са възложени на Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“. Инспекторите от дирекцията осъществяват контрол за спазване изискванията на Закона за културното наследство и на издадените въз основа на него актове, свързани с извършване на теренни и подводни археологически проучвания; териториално - устройствена защита на недвижимите културни ценности; опазване на движимите и недвижимите културни ценности в музеите; извършване на консервация и реставрация на движимите и недвижимите културни ценности; изпълнение на сключените концесионни договори. Инспекторите реализират правомощията си по закон, като, вследствие извършените проверки, съставят констативни протоколи с установяване на фактическото положение и препоръки за привеждането му в законовия ред, актове за установяване на административни нарушения и др. подобни. При взаимодействието си с други органи – общински, полицейски и др., инспекторите имат права и да спират дейности до отстраняване на нарушения, допуснати в инвестиционна дейност, както и до прекратяване на дейности, от които би могъл да възникне вредоносен резултат.

Националният институт за недвижимо културно наследство извърши преглед на целите и оценка на очакваните резултати за периода 2020-2022 г., както следва:

Цел: Съхраняване на културната идентичност на територията, чрез ефективна териториално-устройствена защита на недвижимото културно наследство за реализация на потенциала му за устойчиво местно развитие и културен туризъм.

Оценка на очаквани резултати:

- Защита на цялостния потенциал на недвижимото наследство, чрез провеждане на дейности по актуализиране на статута на вписани в регистъра на недвижимите културни ценности с временен декларационен статут;

- Дигитализация на Националния архивен фонд на недвижимите културни ценности, изграждане на електронен регистър, специализирана информационна система, публичен портал и съвременен 3D държавен дигитален архив на културното наследство

I. Визия за развитието и приоритети на ведомството е създаването на съвременна система за разкриване на потенциала на недвижимото културно наследство като фактор за устойчиво развитие

Основни направления на програмата за опазване на недвижимото културно наследство са

- осигуряване на ефективна териториално – устройствена защита на недвижимите културни ценности и оптималното им интегриране в съвременната среда;

- стимулиране на дейностите, свързани с осъществяване на мониторинг и контрол на състоянието на недвижимите културни ценности от страна на всички участници в националната система на опазване;
- подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса и обществена информираност и прозрачност, чрез дигитализацията на архива, изграждането на електронен регистър и информационна система.
- 1. Целите на бюджетната програма
 - въвеждане на европейски модели за опазване, управление, стопанисване и интегриране на културното наследство в съвременната среда;
 - социализация, експониране и популяризиране на недвижимото културно наследство и подпомагане развитието на културния туризъм ;
- 2. Целева група, към която са насочени предоставяните по бюджетната програма продукти/услуги
 - собствениците, инвеститорите, администриращите местни и държавни органи при изготвяне, приемане и изпълнение на проектите за консервация реставрация и адаптация на недвижимите културни ценности;
- 3. Предоставяни продукти/услуги по бюджетната програма
 - Поддържане на Националния регистър на недвижимите културни ценности на архив на недвижимите културни ценности;
 - Осигуряване на трайна юридическа защита на недвижимото културно наследство и режими с ясни правила за опазване на обектите;
 - Методическо подпомагане опазването на недвижимите културни ценности, чрез издаване на експертни становища при намеси по обекти и територии на недвижимото културно наследство;
 - Мониторинг и информация;
- 4. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по бюджетната програма
 - Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности, изграждане на електронен регистър и специализирана информационна система и публичен портал;
 - Провеждане на научноизследователска дейност по изучаване и предоставяне на статут и режими на опазване по реда на ЗКН на обектите на недвижимото културно наследство;
 - Експертна и методическа дейност;
 - Мониторинг на недвижимото културно наследство
 - Специализирано документиране – фотограметрия и геодезия

5. Показатели за изпълнение

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020	Прогноза 2021	Прогноза 2022
1	2	4	5	6
1. Провеждане на научноизследователска дейност по изучаване и предоставяне на статут и режими на опазване по реда на ЗКН на обектите на недвижимото културно наследство	Актуализации на Националния регистър на недвижимите културни ценности:		изпълнени	изпълнени териториални програми

към 2019г. дейността е изключително затруднена от липсата на териториални звена и на НИИКН и ограничения кадрови капацитет/	1.Изпълнени териториални програми /при създадени териториални звена и увеличен кадрови капацитет/ 2.Определени режими на археологически НКЦ 3. Изпълнени искания от физически и юридически лица за актуализация на статут	изпълне-ни териториални програми процент спрямо заявените процент спрямо заявените	териториални програми процент спрямо заявените процент спрямо заявените	процент спрямо заявените процент спрямо заявените
2 Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности	процент дигитализиран архив от общия архивен фонд	дигитализация на недвижими културни ценности - световно и национално значение по проект BG05SFOP0 01-1.002 - ОПДУ	частично изпълнение на обема по отношение на останалата част от архива	цялостна дигитализация на архива на недвижими-те културни ценности
3.Електронен регистър и специализирана информационна система и публичен портал	обем въведени данни	изграждане на електронен	обем на въведени данни -	обем на въведени данни -воденето на регистъра и

		регистър и специализирана информационна система - проект BG05SFOP001-1.002 - ОПДУ	воденето на регистъра и информационната система представят постоянен процес	информационната система представляват постоянен процес
4.Експертна и методическа дейност <i>към 2019г затруднена от липсата на административен капацитет/</i>	изготвени експертни становища	изготвени експертни становища	изготвени експертни становища	изготвени експертни становища
6.Мониторинг на недвижимото културно наследство <i>/към 2019г затруднен от липсата на административен капацитет/</i>	брой проведен инструментален и планов мониторинг	бр. обекти-процент спрямо общия бр. НКЦ от световно и национално значение	бр. обекти-процент спрямо общия бр. НКЦ от световно и национално значение	бр. обекти-процент спрямо общия бр. НКЦ от световно и национално значение
7. Специализирано документиране – фотограметрия и геодезия <i>към 2019г текуща дейност, затруднена от липсата на съвременно оборудване/</i>	процент изпълнени годишни програми за документиране на недвижими културни ценности	100%	100%	100%

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Позитивни въздействия:

Активизиране на участието в процеса на опазване на недвижимите културни ценности на държавните институти и собственици, концесионери и ползватели на недвижими културни

ценности; органи на местната власт; централни ведомства; университети и научни институции; музеи; граждански сдружения; физически и юридически лица.

Негативни явления:

- Неосигуреният кадрови и финансов ресурс на НИНКН, липсата на териториални звена, възпрепятстват изпълнението на възложените на института дейности по опазване на недвижимите културни ценности, което води до:

- неизясненият обхват и класификация на недвижимото културно наследство, поради неизпълнение на ежегодни териториални програми, (предвидени в ЗКН, чл.57, ал.1, т.1), поставят в риск провеждането на адекватна политика по опазването му.

- невъзможност за финансиране на обекти по проекти и програми на ЕС, поради неосигурени критерии за постоянна, а не временна защита и на обектите като недвижими културни ценности, забавя се изпълнението на приоритетни задачи, свързани с предоставяне на статут и определяне на категория „национално значение“ на значими обекти, във връзка с ОПРР -2014-2020 и следващия програмен период.

- затруднения в административното обслужване на гражданите и бизнеса в инвестиционното планиране и изпълнение на проекти за реставрация и социализация на недвижимите културни ценности, както и на приемането и изпълнението на държавни и общински устройствени и инфраструктурни проекти;

- не се реализира планов мониторинг на недвижимите културни ценности поради ограничен кадрови състав – извършва се мониторинг единствено на обектите от Листата на световното наследство, нарушен е превантивния контрол и липса на информация за актуалното състояние на недвижимите културни ценности от всички категории;

- НИНКН няма административен капацитет и кадрови ресурс за изработване, възлагане, контролиране, приемане и поддържане на специализираната карта и регистри по смисъла на чл.32, ал.1, т.2 от Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР), липсата на кадастрални данни за недвижимите културни ценности поставя в риск тяхната защита и опазване, поради затруднения или невъзможност за идентификацията им.

- изработването на стереофотограметрична документация на недвижимите паметници на културата е с техника от 70-те и 80-те години на м. в., с фотограметричните плаки с изтекъл срок за годност преди 30 години, което накърнява имиджа на България – при въведени от дълги години дигитални технологии в областта на фотограметрията, НИНКН остава единствена структура в Европа, ползваща морално и физически остарялата фотограметрична техника.

Необходимо е кадрово и финансово осигуряване на изпълнението на всички възложени на НИНКН дейности, както и съвременно техническо оборудване.

Организационни структури, участващи в програмата:

Дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства” – Министерство на културата

Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство”, отдел „Недвижимо наследство” – Министерство на културата

Дирекция „Международно сътрудничество, регионални дейности и европейски програми и проекти” – Министерство на културата;

Дирекция „Управление на собствеността“;

Национален институт за недвижимо културно наследство;

Център за подводна археология.

Целеви стойности по показателите за изпълнение:

		ЦЕЛЕВА СТОЙНОСТ			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	2019	Прогноза 2020	Прогноза 2021	Прогноза 2022
1	2	3	4	5	6
Програма 1 Опазване на недвижимото културно наследство					
2. Провеждане на научноизследователска дейност по изучаване и предоставяне на статут и режими на опазване по реда на ЗКН на обектите на недвижимото културно наследство <i>през 2018г. НИНКН е реализирал интердисциплинарни научно-изследователски дейности, изготвил и докладвал на заседания на СЕСОНКЦ заключителни оценки и предложения за предоставяне или промяна на статута и режимите на опазване на:</i> -15 бр. археологически НКЦ; - Историко-археологически резерват „Сборяново“, -Исторически резерват – Историческо място в долината на р. „Текир дере“, източно от гр. Свищов“	Актуализации на Националния регистър на недвижимите културни ценности:				
	1.Изпълнени ежегодни териториални програми и бр. обекти с актуализиран статут		3 програми – 2000 обекта при създадени териториални звена и увеличен кадрови капацитет/	6 програми – 4000 обекта при създадени териториални звена и увеличен кадрови капацитет/	6 програми – 4000 обекта при създадени териториални звена и увеличен кадрови капацитет/
	2.Бр. археологически и обекти с определени определени режими за опазване и актуализиран статут	100% изпълнение на заявените искания, наблюдава се тенденция за увеличение спрямо изпълнените през 2018г.	100%/	100%	100% / / /
изпълнени са приблизително 20% процента от постъпили през 2018г. и през по-ранни	3.Бр обекти с актуализиран статут и	100 обекта - при условията на сегашния	150 при увеличен кадрови	200 при увеличен кадрови	200 при увеличен кадрови

<p>периоди искания за промяна на статут от физически и юридически лица – приоритетни обекти, свързани с кандидатстване на ОПРР-2014-2020:</p> <p>-4 броя групови НК;- манастирски комплекси</p> <p>- 83 бр. единични НКЦ;</p> <p>- промяна на статут на "Керамични и гранитни паважки, положени преди 1944г. на територията на гр. София"</p> <p>- предоставяне на статут като декларирана НКЦ на комплекс „Царските конюшни“ в София.</p>	<p>определени за опазване по искания от физически и юридически лица;</p>	<p>административен капацитет на отговорната дирекция 100%, изпълнение на постъпили искания е е непостижимо - до 28.01. 2019г. са докладвани на СЕСОНКЦ: 2 групови НКЦ манастирски комплекс с три единични НКЦ в състава му, Вонно гробище – Добич с две единични НКЦ в състава му и шест църкви.</p>	<p>капацитет и създадени 3 териториални звена</p>	<p>капацитет</p>	<p>капацитет</p>
<p>2 Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности</p>	<p>процент дигитализиран архив от общия архивен фонд</p>	<p>дигитализация на недвижимите културни ценности - световно и национално значение по проект BG05SFOP0 01-1.002 - ОПДУ</p>	<p>дигитализация на недвижимите културни ценности - световно и национално значение по проект BG05SFOP0 01-1.002 - ОПДУ</p>	<p>частично изпълнение на обема по отношение на останалата част от архива</p>	<p>цялостна дигитализация на архива на недвижимите културни ценности</p>
<p>НИНКН води Националния документален архивен фонд на недвижимото културно наследство и през 2018г. са извършени следните дейности:</p> <p>- Попълване на досиетата на НКЦ с приключени и предадени в архив преписки, протоколи и др.</p>	<p>процесът е непрекъснат</p>				

<p>/2 250 бр. досиета/;</p> <p>- Инвентриране, индексирание и класиране на проектна и друга документация – 9 263 бр. архивни единици.</p> <p>- Предоставяне на документация от Националния архивен фонд на НКЦ на служителите на НИИ НКН за изпълнение на възложените им задачи и на външни посетители в приемно време-над 2000 бр. архивни единици./</p>					
<p>3.Електронен регистър и специализирана информационна система и публичен портал</p> <p>НИИ НКН вод на Национален публичен регистър на недвижимите културни ценности, за 2018 г. регистърът е попълнен с актове за 125 обекта и са комплектовани досиетата им.</p> <p>Изпълнява се непрекъснат процес по въвеждане на идентификационни данни и данните за промени в статута на обектите и архивната проектна и друга документация за тях в локална компютърна мрежа,изградена на териториален принцип, съдържаща всички обекти на недвижимото културно наследство.</p>	<p>обем въведени данни</p>	<p>в процес на изграждане – проект BG05SFOP0 01-1.002 ОПДУ</p>	<p>в процес на изграждане - проект BG05SFOP0 01-1.002 - ОПДУ</p>	<p>въведени данни за 20000 обекта на недвижимото културно наследство</p>	<p>въведени данни за всички обекти на недвижимото културно наследство-около 39 000 бр.</p>
<p>4.Експертна и методическа дейност</p>	<p>изготвени експертизи и методики</p>	<p>приемане на методика за критерии за оценка /в процес на изготвяне/</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>

5.Съкращаване на сроковете предоставяне на административни услуги: - Предоставяне на експертни становища по: <ul style="list-style-type: none"> • устройствени планове, инвестиционни инициативи и проекти и други намеси за обекти на недвижимото културно наследство <u>/За 2018г. 1500бр./</u> <ul style="list-style-type: none"> • концесии <u>/За 2018г. 45 бр./</u>	% становища, спрямо постъпилите издадени преди крайния срок	/има забавяне на срокове поради затруднена идентификация,отсъствие на режими за опазване на обектите, ограничен административен капацитет	100 % издадени становища в срок	5% издадени становища преди крайния срок	20 % издадени становища преди крайния срок
6.Мониторинг на недвижимото културно наследство <i>През 2018г. въз основа на европейски стандарти в областта на културното наследство, НИИКН изготви мониторингови карти за единични недвижими културни ценности на територията на Старинен град Несебър. Изпълнението на задачата, при условията на сегашния ограничен кадрови състав на</i>	брой проведен инструментален мониторинг бр. проведен планов мониторинг	Свещарска гробница /липсата на административен капацитет, включително на териториални звена	2 световни НКЦ териториални програми за мониторинг-НКЦ от национално и местно	10 застрашен и НКЦ териториални програми – НКЦ от национално и местно	10 застрашени НКЦ териториални програми – НКЦ от национално и местно значение – 200 обекта

отговорната дирекция, и липсата на териториални звена на НИНКН, наложи забавяне на срокове по административното обслужване.		затруднява изпълнението на задачата /	значение- 100 обекта	значение – 100 обекта	
Изграждане на 3D на държавен дигитален архив на НКЦ за подпомагане на мониторинга и превенция на риска,	бр. изпълнени 3D документи	/ не се изпълнява поради липсата на съвременно оборудване/	изготвени 3D документи за всички световни културни ценности в България 100% 100%	изготвени 3D документи за всички 100 НКЦ от национално значение	изготвени 3D документи за 200 НКЦ от национално и местно значение

Министерството на културата сключи договор за безвъзмездна финансова помощ при изпълнение на проект „Дигитализация на архива на недвижимите културни ценности от световно и национално значение, изграждане на специализирана информационна система, електронен регистър и публичен портал“ по процедура „Приоритетни проекти в изпълнение на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016-2020 г.“ на Оперативна програма „Добро управление“. Общата стойност на проекта е 2 000 000лв, като 1 700 000 лв. осигурява Европейския социален фонд, а 300 000лв е националното финансиране.

Отговорната институция за реализиране на проекта е Министерство на културата, с партньор Националният институт за недвижимо културно наследство.

Проектът предвижда изграждане и внедряване на специализирана информационна система (СИС) за регистриране, събиране, дигитализация, обработка и съхранение на Националния документален архив на НИНКН и създаване на електронен публичен регистър на недвижимите културни ценности. Регистърът ще съдържа необходимата информация и мета-данни за обектите, включително и геопространствени данни когато те са определени за еднозначното им локализиране. Регистърът ще поддържа интернет портал, осигуряващ достъп до дигиталния публичен архив. Системата ще се използва за поетапното дигитализиране на архива, като на етап 1 „Приоритетни проекти за периода 2016-2017“ от Пътната карта, основен приоритет ще бъде обработката на документите за недвижимите културни ценности с национално и световно значение и недвижимите археологически културни ценности с национално значение. Предвижда се реализирането на електронни административни услуги за гражданите и бизнеса и вътрешно-административни електронни услуги за реализиране на комплексно административно обслужване. Чрез проекта ще бъдат осигурени и необходимите технически средства за сканиране на широкоформатни документи, специализирани работни станции със специфично функционално предназначение за регистриране, събиране, дигитализация и обработка на документации на недвижимото културно наследство, както и необходимото хардуерно оборудване и лицензи за работа на софтуерните системи, състоящо се от сървъри, дисков масив, UPS-и, комутатори, защитна стена и ракшкаф.

Изпълнението на целите на проекта ще допринесе за покриване на идентифицираните нужди, свързани с дигитализиране на архива на недвижимите културни ценности от световно и национално значение, въвеждане на информационна система и предоставяне на услуги по електронен път. Това ще доведе до подобряване обслужването на гражданите и бизнеса и развитие на електронно управление в областта на опазване на недвижимото културно наследство, чрез дигитализация на Националния архивен фонд на недвижимите културни ценности от световно и национално значение, създаване на специализирана информационна система, с цифров формат на Националния регистър на недвижимите културни ценности и осигуряване на публичност и достъпност на архива на недвижимите културни ценности за заинтересованите лица.

Информация за наличността и качеството на данните:

Установява се на база наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираните дирекции, НИНКН и ЦПА.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Позитивни въздействия:

Активизиране на участието в процеса на опазване на недвижимите културни ценности на държавните институти и собственици, концесионери и ползватели на недвижими културни ценности; органи на местната власт; централни ведомства; университети и научни институции; музеи; граждански сдружения; физически и юридически лица.

Негативни явления:

- Неосигуреният кадрови и финансов ресурс на НИНКН, липсата на териториални звена, възпрепятстват изпълнението на възложените на института дейности по опазване на недвижимите културни ценности, което води до:

- неизясненият обхват и класификация на недвижимото културно наследство, поради неизпълнение на ежегодни териториални програми, (предвидени в ЗКН, чл.57, ал.1, т.1), поставят в риск провеждането на адекватна политика по опазването му.
- невъзможност за финансиране на обекти по проекти и програми на ЕС, поради неосигурени критерии за постоянна, а не временна защита и на обектите като недвижими културни ценности, забавя се изпълнението на приоритетни задачи, свързани с предоставяне на статут и определяне на категория „национално значение“ на значими обекти, във връзка с ОПРР -2014-2020 и следващия програмен период.
- затруднения в административното обслужване на гражданите и бизнеса в инвестиционното планиране и изпълнение на проекти за реставрация и социализация на недвижимите културни ценности, както и на приемането и изпълнението на държавни и общински устройствени и инфраструктурни проекти;
- не се реализира планов мониторинг на недвижимите културни ценности поради ограничен кадрови състав – извършва се мониторинг единствено на обектите от Листата на световното наследство, нарушен е превантивния контрол и липса на информация за актуалното състояние на недвижимите културни ценности от всички категории;
- НИНКН няма административен капацитет и кадрови ресурс за изработване, възлагане, контролиране, приемане и поддържане на специализираната карта и регистри по смисъла на чл.32, ал.1, т.2 от Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР), липсата на

кадастрални данни за недвижимите културни ценности поставя в риск тяхната защита и опазване, поради затруднения или невъзможност за идентификацията им.

- изработването на стереофотограметрична документация на недвижимите паметници на културата е с техника от 70-те и 80-те години на м. в., с фотограметричните плаки с изтекъл срок за годност преди 30 години, което накърнява имиджа на България – при въведени от дълги години дигитални технологии в областта на фотограметрията, НИИКН остава единствена структура в Европа, ползваща морално и физически остарялата фотограметрична техника.

За изпълнение на целите на програмата е необходимо кадрово осигуряване на НИИКН с увеличен численост на персонала. Без това увеличение не може да бъде поставен реалистичен срок за осигуряването на ефективна териториално-устройствена защита на цялостния потенциал на недвижимото наследство, чрез провеждане на дейности по актуализиране на статута за над 18 000 обекта, вписани в регистъра на недвижимите културни ценности с временен декларационен статут и без определени режими за опазването им, което поставя в риск провеждането на политиката по опазването им.

Археологически проучвания, теренна консервация и консервация и реставрация на недвижими културни ценности:

Общ фактор, оказващ негативно въздействие върху археологическите проучвания, теренната консервация и консервацията и реставрацията на недвижими културни ценности е ограниченото финансиране на тези дейности, както и липсата на ефективни механизми за рефинансиране на специализирани дейности по опазване от постъпленията от културен туризъм и другите културни индустрии, свързани с различните форми на ползване на недвижимото културно наследство.

Възлагане и изработване на задания и планове за опазване и управление:

Основни фактори, които влияят неблагоприятно върху изготвянето на задания и планове за опазване и управление на недвижимите културни ценности е липсата на финансиране. Необходимо е провеждане на обучение по изработка на ПОУ, както за държавни служители, така и за лицензирани специалисти по чл 165, членове на КАБ.

Необходимост от изменения и допълнения на нормативната уредба в областта на опазването на културното наследство:

Независимо от ежегодните изменения и допълнения по конкретни теми на Закона за културното наследство, приет през 2009 г., практиката по прилагането му и развитието на теорията на опазването налагат изготвянето на цялостен проект на ЗИД на ЗКН, както и актуализиране на подзаконовата нормативна уредба. Липсват изискванията в ЗКН и в Наредбата по чл. 5, ал. 2 от ЗКН, която да определи реда за опазването на културното наследство при природни бедствия и въоръжени конфликти, Наредбата по чл. 69, ал. 4 от ЗКН за условията и редът за изработването и поддържането на специализираните карти регистри на недвижимото културно наследство, не са въведени разпоредби за извършване на оценки на въздействие върху недвижимото културно наследство, за условията и реда на тяхното изпълнение (обхват, обем, степен на намеса на проектите, които подлежат на оценка, изисквания към лицата, които ще я извършват).

№	1800.01.01 Бюджетна програма „Опазване на недвижимото културно наследство” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	768,4	5 259,3	3 055,2	3 166,4	3 166,4	3 166,4
	Персонал	979,1	1 372,6	1 172,3	1 289,5	1 289,5	1 289,5
	Издръжка	472,8	425,8	1 632,9	1 626,9	1 626,9	1 626,9
	Капиталови разходи	-683,5	3 460,9	250,0	250,0	250,0	250,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	747,2	1 992,6	3 055,2	3 166,4	3 166,4	3 166,4
	Персонал	965,3	1 303,7	1 172,3	1 289,5	1 289,5	1 289,5
	Издръжка	465,4	387,3	1 632,9	1 626,9	1 626,9	1 626,9
	Капиталови разходи	-683,5	301,6	250,0	250,0	250,0	250,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	21,2	3 266,7	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал	13,8	68,9				
	Издръжка	7,4	38,5				
	Капиталови разходи		3 159,3				
	От тях за: *						
	1. ОП "Региони в растеж"	21,2	3 195,0				
	2. ОП "Добро управление"		60,7				
	3. РА14 "Културно предприемачество, културно наследство и сътрудничество"		11,0				
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	273,2	444,6	3 503,7	4 647,7	4 647,7	4 647,7
	1. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности в областта на недвижимото културно наследство	6,2	5,7	3,7	9,7	9,7	9,7
	2. Консервационно-реставрационни работи за създаване и опазване на културните ценности - Закон за културното наследство	267,0	438,9	1 500,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
	3. Теренни археологически проучвания и теренна консервация на недвижими археологически културни ценности - Закон за културното наследство			2 000,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
	4. Субсидия за Национален дарителски фонд "13 века България"				226,0	226,0	226,0
	5. Субсидия за Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа				412,0	412,0	412,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	1 278,2	1 850,9	0,0	0,0	0,0	0,0
	1. Теренни археологически проучвания и теренна консервация на недвижими археологически културни ценности - Закон за културното наследство	927,3	1 307,4				

	2. Консервационно-реставрационни работи за създаване и опазване на културните ценности - Закон за културното наследство	350,9	383,7				
	3. Теренно археологическо проучване на археологически обект "Хераклея Синтика"		159,8				
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 551,4	2 295,5	3 503,7	4 647,7	4 647,7	4 647,7
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	1 020,4	2 437,2	6 558,9	7 814,1	7 814,1	7 814,1
	Общо разходи (I.+II.+III.):	2 319,8	7 554,8	6 558,9	7 814,1	7 814,1	7 814,1
	Численост на щатния персонал	55	52	60	60	60	60

Програма № 2 „Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства”

- Утвърждаване на българската национална и културна идентичност като част от европейското културно пространство.
- Усъвършенстване на системата за опазване и представяне на движимото културно наследство.
- Разкриване на потенциала на музейната мрежа в страната и поэтапното ѝ модернизиране.
- Институционално укрепване и специализирани обучения за работещите в музеите и галериите.
- Осигуряване на благоприятна среда за мобилност на колекциите и музейните професионалисти в рамките на Европейския съюз.
- Подобряване на достъпа до движимото културно наследство, дигитализация на музейните фондове и създаване на публични електронни регистри.
- Обновяване на музейните експозиции и включване на интерактивни елементи.
- Въвеждане на добри практики и европейски модели за устойчиво управление на движимото културно наследство, развитие на културния туризъм и свързаните с тях индустрии.
- Разработване на инструменти за обмен на информация при представяне на българските музеи в национални, европейски и световни мрежи и форуми.
- Стимулиране на музейното сътрудничество, създаване на условия за работа на доброволци в музеите.
- Планиране на по-сериозен финансов ресурс за осигуряване на държавна гаранция за значими музейни изложби в България и чужбина.
- Повишаване ролята на музеите в образователния процес.
- Опазване и социализиране на културното наследство като фактор за устойчиво развитие.
- Приемане на дългосрочен Национален план за дигитализация на културното наследство.
- Стимулиране на мобилността на колекциите на национално и международно ниво.
- Дигитализиране и валоризиране на движимото културно наследство.

- Възраждане на държавните културни институти – национални музеи.
- Създаване на адекватна система за статистическо отчитане на резултатите от музейната дейност и съпоставянето им с други сектори в областта на културата.
- Партньорство с неправителствени организации и граждански сдружения за по-добро опазване и социализиране на движимото културно наследство.

Предоставяни продукти/услуги по бюджетната програма (списък на предоставяните продукти/услуги)

Методическо ръководство на музеите и художествените галерии и обществените колекции във връзка с опазването и представянето на движимото културно наследство;

Финансиране на проекти за подпомагане на дейности свързани с опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства, изграждане на образователни програми, повишаване на достъпа до движимото културно наследство и визуалните изкуства;

Представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по бюджетната програма (кратко описание на дейностите и процеса по предоставянето на всеки от продуктите/услугите, изброени в горната точка - дейностите следва да са съобразени с определените в нормативен акт функции и отговорности)

Организиране на национални методически срещи във връзка с опазването и представянето на движимото културно наследство, финансиране на културните институти, кадрова политика, взаимодействие с местната власт и неправителствения сектор и др.

Създаване на Единен софтуер за управление на музейните фондове, осигуряващ: информация за собствеността на движимите културни ценности, дигитално им заснемане, база данни за тях, информация за движението и състоянието им.

Организиране на тематични сесии по утвърдени правила за финансиране на проекти в областта на движимото културно наследство и изобразителните изкуства;

Целева финансова подкрепа по утвърдени правила за проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства;

Осигуряване на държавни гаранции за организиране на музейни изложби;

Организиране на националното участие по утвърден статут във Венецианското биенале;

Организиране на национални изложби.

Мониторинг и контрол на дейността на музейните институции по прилагане на законодателството в областта на опазването на културното наследство;

Прилагане на мерки за предотвратяване и преустановяване на извършването на нарушения на специалното законодателство;

Осъществяване на оперативно взаимодействие с компетентните органи за превенция на незаконния трафик и търговия с културни ценности.

Показатели за изпълнение

(описание на показатели/индикатори, с които може да се измерва и отчита степента на изпълнение на целите на бюджетните програми, както и определяне на целевите стойности по показатели (могат да бъдат количествено, качествено или времево измерими). ПРБ следва да предоставят и информация за наличността и качеството на данните.)

Индикатор	Мерна единица	2020	2021	2022
А	Б	1	2	3
Опазване на движимото културно наследство и визуалните изкуства				
- За консервация и реставрация на движими културни ценности;	Брой финансирани проекти	2	3	3
- За оборудване на фондохранилища и експозиционни пространства;		3	3	5
- Дигитализация на движими културни ценности.	Брой финансирани проекти	1	1	2
- Създаване на Единен софтуер за управление на музейните фондове	Брой финансирани проекти Брой	0	1	1
Представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства	Брой финансирани проекти			
- Нови или обновени постоянни експозиции;		3	3	5
- Мобилни и временни изложби с движими културни ценности;		7	8	11
- Каталогизация и информационни материали, свързани с постоянни или временни изложби;		5	6	7
- Обновяване на интернет страниците на музеите и художествените галерии		3	2	3
Изграждане на образователни програми, повишаване на достъпа до движимото културно наследство и визуалните изкуства	Брой финансирани проекти			
		7	8	10
		3	3	6

<ul style="list-style-type: none"> - Създаване на музейни помагала; - Създаване на музейни уроци; - Награда „Музейна образователна дейност“ 	Брой награди	6	6	6
Организиране на международни изложби с движими културни ценности от фондовете на музеите и художествените галерии в страната ни	Брой организирани изложби	3	3	3
Осигуряване на държавна гаранция за музейни изложби	Брой отпуснати държавни гаранции	4	4	4
Национално участие във Венецианското биенале	участие	0	1	0

Всички индикатори могат да бъдат реално измерени, информацията за тях е налична в Министерство на културата, което я прави точна и изчерпателна.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Негативно влияние може да окаже:

недостатъчен интерес към кандидатстване по отделните програми;

практиката държавните гаранции да са задължителна част при организиране на международни изложби блокират част от оперативните средства за творчески проекти. В случаите, когато тези средства се освобождават в края на годината – те не могат да бъдат усвоени.

Във функция VII. „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ в т. 1 и т. 2 считаме, че стандартите за държавните културни институти в областта на културното и аудиовизуалното наследство и за музеи и художествени галерии с регионален характер е необходимо да бъдат изравнени с тези на библиотеките, като стандартът да се увеличи от 15 334 на 17 619 лв. (като посочения стандарт за регионалните библиотеки в РМС № 776 от 30.10.2019 г. се увеличи с 10%). Разликата в стандарта води до противопоставяне на секторите при положение, че дейностите на културните институти са сходни. Приходите на по-голямата част от музеите са съотносими с тези на библиотеките. След извършен анализ на заплащането на служителите в музеите и художествените галерии през 2018 г. е установено, че голяма част от музейните специалисти взимат възнаграждения, които са близки до минималната работна заплата или малко над нея.

Предлагаме през 2020 г. да бъде заложен и допълващ стандарт за управлявани открити площи и стандартът за управлявани закрити площи да се увеличи с 10 %. Да ес извърши уеднаквяване на модела на финансиране за останалите 53 музея, които се финансират като местна дейност, които да бъдат финансирани като делегирани от държавата дейности с натурални и стойностни показатели. За целта е необходимо допълнително за 2020 г. да се планират 120 бройки за музеите с регионален характер и още 276 за новоклучените музеи и допълващ стандарт за закрити площи, общо 396.

Направените разчети на средствата за 2020 г. са извършени на база стандартите, определени с РМС № 776 от 30 .10.2019 г. за приемане на стандартите за делегираната от държавата дейност с натурални и стойностни показатели, изравнени с тези на библиотеките и с 10 % увеличение.

	2020		2021		2022	
	Натурални показатели (субсидирани бр.)	Стандарт лв.				Натурални показатели (субсидирани бр.)
Регионални музеи	-	17619	Регионални музеи			-
Музеи и художествени галерии с регионален характер	2264	16619	Музеи и художествени галерии с регионален характер			2264
Допълващ стандарт за закрити площи	157	По таблица он РМС № 776 от 30.10.2019 с 10% увеличение	Допълващ стандарт за закрити площи			157
Допълващ стандарт за открити площи – нов	158		Допълващ стандарт за открити площи – нов	-	-	158

Финансиране на държавните културни институти в областта на културното наследство, прилагащи делегиран бюджет в системата на Министерство на културата

От 2020 г. е необходимо да се планира увеличаване на основния стандарт, във връзка с ръста на средната заплата в общественния сектор, увеличаване на минималната работна

заплата, ръста на осигурителните вноски за ДОО, както и увеличаване на разходите за процент прослужено време и увеличаване на субсидираната численост със 145 бр. Националният исторически музей, Националната галерия и Българската национална филмотека стопанисват и управляват значително по-големи площи и брой сгради, за които са необходими допълнителни средства за поддръжка и ремонт, за наемане на специалисти по поддръжка и управление на сграден фонд и сградни инсталации, както и необходимост от оборудване и дейности по филиали. Годишният разход за режимни услуги по поддръжка на сградите на Националната галерия възлиза на 1.68 милиона лв. и съществуващият допълващ стандарт за закрити площи представлява едва 3% от необходимите средства.

За 2020 е необходимо да се предвиди за националните музеи, управляващи площ над 12 002 кв. м., като за управлявани площи над 16 000 кв. м. стандартът се увеличава с 7230 лв на всеки 2000 кв. м. увеличение (7 230 лв. е допълващият стандарт за управлявана закрита площ от 1000 кв. м.).

Организационни структури, участващи в програмата:

- Дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства” – Министерство на културата, отдел „Недвижимо културно наследство“ и отдел „Музеи, галерии и изобразителни изкуства“;
- 13 държавни културни института в областта на културното наследство (заедно с Българската национална филмотека).

Отговорност за изпълнението на програмата: Ресорният зам.-министър, директорите на организационните структури.

Организационни структури, участващи в програмата:

- Дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства” – Министерство на културата;
- 13 държавни културни института в областта на културното наследство (заедно с Българската национална филмотека).

Отговорност за изпълнението на програмата: Ресорният зам.-министър, директорите на организационните структури.

№	1800.01.02 Бюджетна програма „Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	12 586,0	12 725,8	13 365,8	14 103,4	14 112,0	14 112,0
	Персонал	6 839,9	7 403,4	7 403,0	8 143,3	8 151,9	8 151,9
	Издръжка	4 856,0	4 720,9	5 917,8	5 923,1	5 922,2	5 922,1
	Капиталови разходи	890,1	601,5	45,0	37,0	37,9	38,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	12 354,1	12 725,6	13 365,8	14 103,4	14 112,0	14 112,0
	Персонал	6 786,7	7 403,4	7 403,0	8 143,3	8 151,9	8 151,9
	Издръжка	4 677,3	4 720,7	5 917,8	5 923,1	5 922,2	5 922,1
	Капиталови разходи	890,1	601,5	45,0	37,0	37,9	38,0

2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	231,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал	53,2					
	Издръжка	178,7	0,2				
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.Изложба, посветена на тракийското изкуство в гр. Берген, Кралство Норвегия	231,9	0,2				
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	38,5	172,8	964,1	966,8	966,8	966,8
	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности в областта на движимото културно наследство	1,9	1,9	4,1	6,8	6,8	6,8
	2.Субсидии за творчески проекти и други разходи в областта на движимото културно наследство и визуалните изкуства на основание ЗЗРК и ЗКН	36,6	17,7	960,0	960,0	960,0	960,0
	3. Венецианско биенале за изкуство		153,2				
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	1 584,9	201,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Субсидии за творчески проекти и други разходи в областта на движимото културно наследство и визуалните изкуства на основание ЗЗРК и ЗКН	312,4	201,5				
	2.BG08 „Културно наследство и съвременно изкуство” (възстановени средства)	1 271,6					
	3.Програма за трансгранично сътрудничество Румъния- България 2007-2013 (възстановени средства)	0,9					
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 623,4	374,3	964,1	966,8	966,8	966,8
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	12 392,6	12 898,4	14 329,9	15 070,2	15 078,8	15 078,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	14 209,4	13 100,1	14 329,9	15 070,2	15 078,8	15 078,8
	Численост на щатния персонал	475	497	517	518	518	518

ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СЪЗДАВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СЪВРЕМЕННО ИЗКУСТВО В СТРАНАТА И В ЧУЖБИНА И ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ХУДОЖЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ

Стратегически и оперативни цели на политиката:

- Утвърждаване на българската национална култура като равнопоставена на другите култури в епохата на глобализация ;
- Утвърждаване на ролята на българската култура като важен дипломатически фактор в двустранните и многостранни отношения на Република България;
- Активно подпомагане създаването и разпространението на изкуство и на културни продукти и услуги.
- Утвърждаване на българската национална и културна идентичност като част от Европейското културно пространство;
- Разширяване на достъпа на гражданите и гостите на страната до културните продукти, разработване и внедряване на съвременни форми на разпространение на художествени продукти с партньорски проекти и в координация с местните власти, неправителствения и стопански сектор.
- Популяризиране на българската култура зад граница чрез организиране на седмици и дни на българското изкуство в рамките на международни фестивали у нас и в чужбина; на покази и разпространение чрез целеви културни страници в Интернет.
- Осигуряване на съвременни условия за реализиране на качествен образователен процес по изкуство и култура.
- Задълбочаване процеса на взаимно обуславяне на учебните програми с конкретните задачи в културните институти, с цел повишаване степента на реализация на кадрите на българското образование в училищата по изкуствата и културата.
- Разширяване полето за реализация на подготвените творчески кадри чрез утвърждаване на нови форми за подпомагане творчески иновации и инициативи

ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ:

- Оптимизиране на действащата система на финансиране в мрежата на сценичните изкуства и повишаване на ефективността на маркетинга и атрактивността на предлаганите културни продукти
- Разширяване на равнопоставения достъп до култура и културно наследство;
- Опазване и социализиране на културното наследство и стимулиране на обвързването му с туристическите продукти;
- Привличане на проектно финансиране в областта на културата по различни програми и донори;
- Привличане на средства от Европейските програми и двустранни спогодби за подкрепа на културата;
- Разширяване на гамата от предлаганите културни продукти и услуги в чужбина;
- Утвърждаване на България като дестинация за осъществяване на международни културни проекти;
- Подкрепа на деца с изяви дарби в областта на изкуствата;
- Модернизиране на учебната база на училищата по изкуствата.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

„Политика в областта на създаване и популяризиране на съвременно изкуство в страната и в чужбина и достъп до качествено художествено образование”	Мерна единица	План 2020	Прогноза 2021	Прогноза 2022
---	---------------	-----------	---------------	---------------

А	Б	1	2	3
1. Членство в правителствени международни и регионални организации; участие в органи на ЕС в областта на културата и аудиовизията	Брой организации, работни групи и комитети	25	25	25
2. Участие на бълг. творци в международни проекти и прояви	Брой участия	200	250	250
3. Съдействие при реализация на представителни изяви на българската култура в чужбина	Брой на организирани прояви	50	55	60
4. Реализирани форми на информационна политика за популяризиране на бълг. култура	Брой форми	200	220	250
5. Участие в заседания на подготвителни органи на Съвета на ЕС в областта на културата и аудиовизията	Брой работни групи и комитети	40	40	40

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката:

- Народно събрание;
- Министерски съвет;
- Министерство на финансите;
- Министерство на вътрешните работи;
- Министерство на външните работи;
- Министерство на образованието и науката;
- Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;
- Министерство на регионалното развитие;
- Министерство на труда и социалната политика;
- Министерство на земеделието и храните;
- Национален съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси към МС;
- Национално сдружение на общините в Република България;
- Държавна агенция за закрила на детето;
- Агенция „Митници”; Гранична полиция;
- Прокуратура на Република България;
- Общини;
- Културни институти и творчески организации;
- Културни институти към посолствата на чужди държави в България.
- Гражданския сектор

Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика:

Министърът на културата и ресорните заместник-министри.

Програма “Национален фонд „Култура”

I. МИСИЯ

НФ „Култура” подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата, заложена в Програмите на Правителството на РБ за съответния период и в Закона за закрила и развитие на културата.

Цели на програмата:

1. Устойчиво развитие на съвременното изкуство
2. Съхранение и популяризиране на културното наследство на България за изграждане и укрепване на националната идентичност и изява на културното многообразие чрез насърчаване на регионалното културно развитие
3. Осигуряване на стратегическа, информационна и експертна подкрепа за културния сектор

Организационни структури, участващи в програмата- Национален фонд „Култура”, държавни общински и частни културни институти

Отговорност за изпълнението на програмата - Министъра на културата, Управителния съвет на НФ „Култура”, Изпълнителния директор на НФ „Култура”

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ					
Програма 3 Национален фонд „Култура”					
		Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	2019	2020	2021	2022
1. Финансова подкрепа за творчески проекти	Брой проекти	400	450	500	550
		Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	2019	2020	2021	2022
Мобилност	брой проекти	120-140	150-170	160-190	180-200
Критика	брой проекти	25-30	30-35	40-45	50-60
Творческо развитие	брой проекти	15-20	20-25	25-30	35-40

Дебюти	брой проекти	35-40	40-45	45-50	50-55
Преводи	брой проекти	18-25	25-35	35-45	45-55
Социално ангажирани изкуства	брой проекти	15-20	25-30	35-40	45-50
Културно наследство	брой проекти	35-40	45-50	55-60	65-70
Културно наследство и образование* <i>програмата е в етап на планиране и разработване</i>	брой проекти	-	10-15	15-20	20-30
2. Анализи, изследвания и публикации	Брой документи	3	5	7	9
3.Подкрепа за проекти за регионално развитие	Брой проекти	50	60	70	80

Прогнозите са заложен на базата на показателите в годишните отчети на НФК за 2017 и 2018 година, както и заложените бюджети и максимални допустими суми на проект по програми.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Позитивни въздействия:

Създаване на действаща система за финансиране на културни продукти извън държавната подкрепа

Негативни явления:

Влияние на неблагоприятни инфлационни процеси

Информация за наличността и качеството на данните

На база на наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираните дирекции.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Информация за процесите в културния живот

Организиране на обучения за работа и управление на програми и проекти в областта на изкуствата и културата

Основната задача на Национален фонд „Култура” (НФК) е да подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата, заложи в програмите на РБ за 2015 година и в изпълнение на ЗЗРК.

Основните средства, с които работи Фондът, се набират от субсидия, утвърдена от държавния бюджет и други източници на основание чл. 31 от ЗЗРК.

Национален фонд „Култура” финансира само на проектен принцип, и то ниши в областта на културата и изкуствата, които не са покрити от други финансови източници, развива конкурентното начало и дава достъп на неправителствени и частни организации. През изминалите години бюджетът на НФК е бил сведен до абсолютен минимум от 350 000 - 400 000 лв като едно от негативните последствия с дългосрочен ефект е разминаване между обществените очаквания от Фонда и неговите реални финансови и административни възможности.

С предвидените средства в бюджет 2019 г. в размер на 1 400 000 лв. за Национален фонд „Култура”, ще бъдат осъществени осем програми за финансиране. Фондът работи по три политики, всяка от които се осъществява в 8 програми, 19 сесии – описани в индикативната програма на фонда за 2019 година. Тези програми са замислени с цел стратегическо въздействие върху културния сектор в области, които получават малко или никакво друго финансиране, но са съществени за развитието на българската култура.

Проектобюджетът на НФК за 2020 предвижда 1770 000 лв. за 10 програми, които са описани кратко по-долу. Целта на НФК е постепенно и прогресивно тези програми да се стабилизират и да станат част от основните методи за финансиране в културния сектор и по тази причина бюджетът за тях също да нарасне.

Основанията за искането на тези бюджети са следните:

- В период на извършване на промени в културния сектор финансирането на творчески дейности рязко намалява, както и източниците и възможностите за привличане на средства. НФК може отчасти да компенсира този процес с финансиране на творчески проекти по програмите си. Това временно би подпомогнало извършването на промени в сектора;
- Исканата сума се основава на ежегодна външна оценка на дейността на НФК и на въздействието ѝ върху културния сектор. На тази основа се регулират размерът на финансирането по всяка от програмите и се въвеждат нови или се спира временно съществуването на някои от тях;
- Исканият бюджет е преценен като даващ възможност да се стабилизира отчасти креативната дейност на българските творци. В редица европейски страни намаляването на средствата за култура засягат преди всичко административните бюджети на културните институции и значително по-слабо бюджетите за творчески дейности. Доколкото в България процесът се разбира обратно, поддържането на стабилно държавно финансиране за творчески дейности ще даде възможност за синхронизиране на страната с процесите в европейското културно пространство и ще отслаби ефектите от кризата. В този контекст НФК има стратегически задачи и значение;

Политики и програми на Национален фонд „Култура” за 2020 година:

I. Подкрепа на проекти в областта на съвременните изкуства и културните дейности:

1. Програма „Мобилност” има два модула за професионални и непрофесионални културни представители, които се провеждат четири пъти годишно (4 сесии).

Програмата подпомага нормалния артистичен обмен между българските и чуждестранните творци и децентрализацията на артистичната дейност в България. Тя е особено важна като се има предвид, че артистичната мобилност е един от приоритетите в културната политика на ЕС.

2. Програма „Критика” стимулира създаването и издаването на съвременно критическо съдържание. Тя цели да подкрепя действаща критическа дейност, която да изпълнява ролята си на един от регулаторите в културния живот.

3. Програма „Творческо развитие” подпомага професионалното развитие на най-младите творци - обучаващи се студенти и ученици в сферата на изкуствата и културата.

4. Програма „Дебюти” подкрепя първите професионални опити на млади творци (артисти, режисьори, хореографи, музиканти, писатели, художници, фотографи, кинематографи) в областта на съвременното изкуство. Програмата е особено важна за запазване на творческите ресурси на страната, като се има предвид увеличаващият се брой млади творци, които напускат областта на изкуствата поради невъзможност да се реализират качествено.

5. Програма „Преводи” допринася за популяризиране на българската художествена литература в чужбина. Тя е единствена в страната и има несъмнено значение за разпространяване на българската литература в чужбина.

6. Програма „Публики” - Програма за изследване, развитие и привличане на нови публики и намеса в публична среда.

7. Програма „Социално ангажирани и общностни изкуства” за подкрепа на артистични проекти със социална насоченост- включване на групи в неравностойно положениев креативния процес и създаващи дебат около значими и актуални социални теми.

II. Подкрепа на проекти в областта на културното наследство:

8. Програма „Културно наследство и културен туризъм” подкрепя съхраняването на живото, нематериално културно наследство и знание на българина, участващо в изграждането на идентичността. Програмата е единствена по рода си в страната.

9. Програма „Културно наследство и образование” стимулира и популяризира културното наследство и съвременното изкуство сред най-младите чрез разработване на специфични образователни програми. Тази програма е от особено значение за развитието на публиката в страната.

III. Разработване и подкрепа на проекти за предоставяне на информационна и експертна подкрепа на културния сектор:

10. Програма „Стратегически дейности” подкрепя стратегически дейности, анализи и проучвания за предоставяне на информационно и експертна подкрепа на културния сектор, създава условия за преодоляване на кризата като предоставя визия за развитие.

II. ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

• ДЕЙНОСТИ СВЪРЗАНИ С ПОДКРЕПА НА ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА СЪВРЕМЕННИТЕ ИЗКУСТВА И КУЛТУРНИТЕ ДЕЙНОСТИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Подкрепа и развитие на съвременни жанрове на изкуството и културата.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1: - Подкрепа за създаването на културни продукти и осъществяването на културни инициативи.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2: - Улесняване и стимулиране разпространението на културни продукти в страната и чужбина.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3: - Създаване на условия за професионално развитие на българските творци.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4: - Повишаване капацитета на културните оператори за създаването, реализирането и финансирането на културни проекти и инициативи.

Очаквани ползи/ефекти за обществото от реализиране на стратегическата и оперативните цели:

1. насърчаване на активното участие от страна на младото поколение български творци в културния живот на България;
2. популяризиране на българската култура и изкуство в страната и чужбина;
3. стимулиране на обмена на знания и опит по отношение на развитието на изкуствата и културната политика в национален и международен мащаб;
4. стимулиране на многообразието на културния сектор в България;

Индикатори за постигането на целите:

- брой и вид на реализираните проекти на български творци в областта на съвременното изкуство и култура;
- брой и вид на партньорски проекти между представители на българската култура и изкуство и техни чуждестранни колеги;
- обхват на разпространение на реализираните проекти – регионално, национално, международно ниво;
- брой проекти и артисти включени в мрежи
- брой поискани информационни и експертни услуги;
- брой представени консултации;

Други институции, допринасящи за постигането на ползите/ефектите:

- Министерство на културата
- Министерство на външните работи
- Министерство на туризма
- Държавни културни институти

- Български институти в чужбина
- НПО –партньори при реализирането на отделните програми
- Други НПО в областта на културата
- представители на бизнес сектора

Източници на информация за проверка на индикаторите:

- изследвания на НЦИОМ за нуждите и потреблението на културни продукти
- резултати от мониторингови изследвания на подкрепените проекти
- резултати от изследвания на ефикасността на програмите на Фонда
- публикации в медиите

Описание на нормативната уредба на съответната област на политика:

- ЗЗРК
- ЗЗАПСР
- Национални и регионални стратегически документи
- Конвенции, ратифицирани от РБ в областта на културата и изкуствата
- Правилник за устройството и дейността на Национален фонд „Култура” и дейността на Управителния съвет

ПРОГРАМИ:

1. ПРОГРАМА „МОБИЛНОСТ”

Цели на програмата:

- популяризиране на българската култура и изкуство извън страната;
- подпомагане на интеграцията на български творци и продукти в европейския и световен културен обмен;
- запознаване с и усвояване на успешни чуждестранни практики и модели, свързани с развитието на изкуствата и културата;
- подкрепа на професионалното развитие на български творци и професионалисти в сферата на културата
- стимулиране на културното сътрудничество и участието на български творци в международни културни мрежи и инициативи.

Целеви групи

Програмата съществува в два модула – за индивидуални и групови професионални пътувания и пътувания, свързани с представяне на непрофесионално изкуство в чужбина. Вторият модул е въведен през 2018 година като резултат от нарастващия брой кандидатури за представяне на непрофесионално фолклорно изкуство, през 2018 обхватът му беше разширен като подкрепа на любителското изкуство във всичките му области.

Ползи/ефекти:

- популяризиране на българската култура и изкуство извън страната;
- запознаване с и усвояване на успешни чуждестранни практики и модели, свързани с развитието на изкуствата и културата;
- повишаване на професионалната квалификация на български творци и професионалисти в областта на културата;
- реализирането на съвместни международни инициативи

Продукти/услуги: Предоставяне на финансов ресурс за подпомагане на участието на български творци, участващи в международни културни форуми и чуждестранни творци,

продуценти, мениджъри и програматори в областта на културата и изкуството, гостуващи на форуми и събития в България.

Дейности за предоставянето на продукта/услугата: Организиране и провеждане на конкурс за осигуряване на финансова подкрепа за пътните разходи на: български творци, участващи в международни културни форуми; чуждестранни артисти, продуценти, мениджъри и програматори в областта на културата и изкуството, гостуващи на форуми и събития в България. Финансовата подкрепа се отпуска на четири сесии/ периода през годината, всяка от които обхваща период от пет месеца.

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса

Брой и качество на кандидатстващите проекти

Брой и качество на одобрени проекти

Отпусната сума

Осъществени професионални контакти от страна на подкрепените кандидати

Осъществени съвместни международни проекти

Необходима сума:

2020 – 300 000 лева

2021 – 320 000 лева

2022 - 360 000 лева

2. ПРОГРАМА „КРИТИКА”

Цел:

Финансово подпомагане на развитието и популяризирането на критика във всички области на изкуството и създаване на устойчиви модели с елемент на културно предприемачество на платформи и издания с критическо съдържание.

Целеви групи:

Допустими кандидати по програмата са български културни организации и физически лица- автори на критика.

Ползи/ефекти:

- поява на нови, качествени и отговарящи на промените в съвременното изкуство критически текстове

- стимулира създаването на качествени, конкурентноспособни, интересни, провокативни, оригинални, експериментални културни продукти и формирането на културни нагласи

Продукти/услуги: Предоставяне на финансов ресурс за подкрепа на издаването на българска критика във всички области на изкуствознанието, културологията и арт мениджмънта

Дейности за предоставянето на продукта/услугата: Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на издаването на българска критика във всички области на изкуствознанието, културологията и арт мениджмънта. Средствата се отпускат в рамките на два модула: Модул „Периодични издания и рубрики“ и Модул „Развитие на нови канали за разпространение“

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса

Брой и качество на кандидатстващите проекти

Брой и качество на одобрени проекти

Отпусната сума

Осъществени издания

Разпространение на изданията – тираж, продажба, обхват на разпространение

Участие на изданията в панаири – национални, международни

Спечелени награди на подкрепените проекти

Необходима сума:

2020 - 200 000 лева

2021 – 240 000 лева

2022 – 280 000 лева

3. ПРОГРАМА „ТВОРЧЕСКО РАЗВИТИЕ”**Цел:**

- да подпомага професионалното развитие на най-младите творци;
- подкрепи професионалната квалификация на млади български творци;
- да даде възможност на кандидатите за осъществяване на пряк контакт с утвърдени чужди институции, творци и опит в областта на изкуството;
- да предостави възможност за осъществяване на съвместни проекти с чуждестранни партньори.

Целеви групи:

Студенти и ученици, обучаващи се в специалности в сферата на изкуствата и културата.

Ползи/ефекти:

- насърчаване на младото поколение български творци да участват в качествен обмен на умения и практики;
- включване на младежите в актуалния културен живот на България и Европа;
- усвояване на нови знания и умения от страна на младото поколение български творци например участие в резиденции;

Продукти/услуги: Предоставяне на финансов ресурс за участие в резиденции, семинари, практически курсове и пр. на млади творци в два модула – за краткосрочни събития (до един месец) и дългосрочни събития (над един месец).

Дейности за предоставянето на продукта/услугата: Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на такси и разходи за участия в резиденции, семинари и уъркшоп събития на обучаващи се млади артисти. Организиране на събития за представяне на програмата и организиране на информационни срещи с потенциални кандидати.

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса
Брой и качество на кандидатстващите проекти
Брой и качество на одобрени проекти
Отпусната сума
Награди от участие на бенефициентите на националната и европейска сцена
Професионални контакти, реализирани от бенефициентите
Професионално ангажиране на бенефициентите

Необходима сума:

2020 - 80 000 лева

2020 – 100 000 лева

2021 – 140 000 лева

4. ПРОГРАМА „ДЕБЮТИ”**Цел:**

Целта на програмата е да подкрепи първите професионални опити на млади творци (артисти-изпълнители, режисьори, хореографи, музиканти, писатели, художници, фотографи, кинематографи и др.) в областта на съвременното изкуство.

Целеви групи:

1. професионални творци (артисти-изпълнители, режисьори, хореографи, музиканти, писатели, художници, фотографи, кинематографи и др.), които правят своите първи професионални опити;
2. организации и събития, създаващи благоприятни възможности за изява на дебютанти.

Ползи/ефекти:

- подпомагане на първите професионални изяви на младото поколение български творци;
- подкрепа за създаването на иновативни съвременни културни продукти;
- повишаване на квалификацията на младите творци за разработване и реализиране на артистични проекти

Продукти/услуги: Предоставяне на финансов ресурс за разработване и реализиране на дебютни проекти в областта на съвременните изкуства в пет модула – Литература, Музика, Сценични изкуства, Екранни изкуства, Визуални и дигитални изкуства.

Дейности за предоставянето на продукта/услугата: Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на дебютни проекти в областта на сценичните и визуалните изкуства, екранните изкуства, музиката и литературата. Организиране на обучение по разработване на артистични проекти. Организиране на събития за представяне на програмата и организиране на информационни срещи с потенциални кандидати.

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса

Брой и качество на кандидатстващите проекти
Брой и качество на одобрени проекти
Отпусната сума
Реализирани проекти
Разпространение на проектите – обхват, времетраене, посещаемост
Участие на проектите

Необходима сума:

2020 - 350 000 лева

2021 – 380 000 лева

2022 – 420 000 лева

5. ПРОГРАМА „ПРЕВОДИ”

Цел:

Целта на програмата е да допринесе за популяризиране на българската художествена литература в чужбина, като подпомага превода на разнообразни по жанр произведения на различни езици, стремейки се да запази и представи пред чуждестранната аудитория многообразието на българската литература.

Целеви групи:

Допустими кандидати са български и чуждестранни субсидирани от публични източници организации, издателства, както и частни и неправителствени организации, чиято основна дейност включва превод и издаване на книги.

Ползи/ефекти:

- насърчаване на превеждането, издаването и разпространението на стойностни произведения на съвременна българска художествена литература
- засилване на интереса към българската литература и култура извън страната
- създаване на нови публики и пазари

Продукти/услуги: Предоставяне на финансов ресурс за преводи на българска художествена литература

Дейности за предоставянето на продукта/услугата: Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на превода и издаването на българска литература на чужди езици

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса
Брой и качество на кандидатстващите проекти
Брой и качество на одобрени проекти
Отпусната сума
Издадени преводи
Разпространение на преводите – тираж, публика, обхват

Необходима сума:

2020 - 120 000 лева

2021 – 160 000 лева

2022– 180 000 лева

6. ПРОГРАМА „ПУБЛИКИ”

Цел:

- Финансиране на проекти насърчаващи потребление на изкуство и култура чрез образователни програми, програми за работа с деца и младежи, развитие на инструменти за стимулиране на потреблението, проекти за активно въвличане и участие на публиките в творческия процес, насърчаване на разпространението на иновативни културни продукти, провеждане на изследвания и проучвания и др.

- Финансиране на проекти отнасящи се към и изследващи елементи от градската или публична среда чрез активно включване на публиката.

Програмата се осъществява в два модула: Модул "Развитие на публики" и Модул "Намеси в публична среда"

Целеви групи:

Публични и неправителствени организации , работещи в областта на културата

Ползи/ефекти:

- изследване и определяне на настоящите и потенциалните публики;
- разнообразяване на публиките и разработване на иновативни механизми за привличане на нови;
- разработване на политики за работа с младежка публика;
- развиване на активна комуникация с публиките и приобщаването им към дейността на културните институти;
- ефективно популяризиране на културните продукти.

Продукти/услуги:

Предоставяне на финансов ресурс за разработване, за изследване и развитие на публиките.

Дейности за предоставянето на продукта/услугата: Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на проекти за изследване и развитие на публиките. Организиране на събития за представяне на програмата и организиране на информационни срещи с потенциални кандидати.

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса

Брой и качество на кандидатстващите проекти

Брой и качество на одобрени проекти

Отпусната сума

Необходима сума:

2020 - 200 000 лева

2021 – 240 000 лева

2022 – 280 000 лева

7. ПРОГРАМА "СОЦИАЛНО АНГАЖИРАНИ ИЗКУСТВА"**Цел:**

- финансова подкрепа за артистични проекти със социална насоченост

Целеви групи:

- групи в неравностойно положение
- организации, адресиращи социални проблеми чрез изкуства
- студиа и организации, разработващи чрез креативни методи продукти и процеси в подкрепа на групи в неравностойно положение

- читалища

Ползи/ефекти:

- включване на групи в неравностойно положение в креативния процес;
- дебат около значими и актуални социални теми чрез езика на изкуствата и културата;
- развиване на общности чрез активното им участие в артистични процеси, създаване на диалог и възможности за колаборация ;

Продукти/услуги:

Предоставяне на финансов ресурс за артистични проекти със социална насоченост.

Дейности за предоставянето на продукта/услугата:

Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на артистични проекти със социална насоченост. Организиране на събития за представяне на програмата и организиране на информационни срещи с потенциални кандидати.

Индикатори:

Осигурена сума за конкурса

Брой и качество на кандидатстващите проекти

Брой и качество на одобрени проекти

Отпусната сума

Необходима сума:

2020 - 160 000 лева

2021 - 200 000 лева

2022 - 240 000 лева

❖ ДЕЙНОСТИ СВЪРЗАНИ С ПОДКРЕПА НА ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И КУЛТУРНИЯ ТУРИЗЪМ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Подкрепа за съхранението, изследването и популяризирането на движимото и недвижимото културно-историческото наследство.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1: - съхраняване на културно историческото наследство, изграждащо българската национална идентичност и създаване устойчиви механизми за предаването му през поколенията

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2:- популяризация на културно историческото наследство чрез съвременни форми и методи

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3: - превръщане на културното наследство във фактор за устойчиво развитие на регионите

Очаквани ползи/ефекти от реализиране на стратегическата и оперативните цели:

1. опазване и съхраняване на културно-историческото наследство на България;
2. популяризиране и социализиране на културно-историческото наследство на България;
3. ефективно използване на културно-историческото наследство като ключов ресурс за развитието общността/региона/нацията;
4. сформирани на партньорски мрежи от различен тип организации и институции за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство
5. остойността на културно-историческото наследство
6. категоризиране на културно-историческото наследство

Индикатори за постигането на целите:

- реализирани проекти за опазване, съхраняване и социализирани на културно-историческото наследство;
- открити и изследвани празници, обичаи и други форми на фолклорна култура;
- брой и вид на изследванията и публикациите за паметници на културата и за живото, нематериално културно наследство;
- разпространени материали за паметници на културата и за живото, нематериално културно наследство;
- брой образователни инициативи, свързани с проучването, опазването и популяризирането на културно-историческото наследство;
- количество и вид на туристическия поток;
- брой посещения на културно-исторически обекти и инициативи, свързани с живото културно наследство – събори, фестивали и т.н.

Други институции, допринасящи за постигането на ползите/ефектите:

- Министерство на културата
- Министерство на туризма
- Музеи
- Образователни институции
- Научни институти
- НПО – партньори при реализирането на отделните програми
- Общини
- Министерство на регионалното развитие и благоустройство

Източници на информация за проверка на индикаторите:

- резултати от мониторингови изследвания
- данни от Министерство на културата
- доклади от културните отдели на Общините

Описание на нормативната уредба на съответната област на политика:

- ЗЗРК
- ЗКН
- Конвенции, ратифицирани от РБ в областта на културата
- Национални и регионални стратегически документи
- Правилник за устройството и дейността на Национален фонд „Култура” и дейността на Управителния съвет

ПРОГРАМИ:

1. ПРОГРАМА „КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ”

Програмата се провежда в два модула: Модул "Съхранение и опазване на културно наследство" и Модул "Културни индустрии и културен туризъм"

Целите на програмата:

- да се съхрани живото, нематериално културно наследство и знание на българина, участващо в изграждането на идентичността им.
- да се социализира и реинтегрира нематериалното културно наследство в съвременния живот на общността чрез осигуряване на познанието за него и предаването му към следващите поколения.
- да се потърсят съвременни форми и начини за популяризиране на нематериалното културно наследство на българските граждани.

Целеви групи:

Юридически лица с дейност в областта на културата и образованието (вкл. държавни, общински, неправителствени, частни).

Полза/ефект:

Съхраняване на традиционната култура на малката общност
Стимулиране опазването и популяризирането на културното наследство и многообразие и включването му в национална и международна комуникация и обмен;
Насърчаване на непрофесионалното участие в утвърждаването на дадена общност
Намиране и открояване на специфичното в традиционната култура на различните общности и неговото място в многообразието в национален мащаб
Съхраняване на традицията чрез приобщаването на младото поколение
Изучаване и опознаване на традиционната култура от по-широк кръг потребители
Опазване и използване на традиционното културно наследство по начин то да се впише в определен социален и икономически контекст /да има значение чрез и за съответната общност/ и да бъде функционална част от програмите за местно и регионално развитие на общността;

Продукт/услуга: Предоставяне на финансов ресурс за проекти, насочени за проучването, опазването и популяризирането на традиционната култура и фолклор.

Дейности за предоставянето на продукта/услугата:

Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на проекти, насочени към издирването, изучаването, съхранението, опазването и популяризирането на традиционната българска култура и фолклор като част от богатството на родното културно-историческо наследство.

Показатели за продукта/услугата:

Осигурена сума за конкурса
Отпусната сума
Брой и качество на подадените проекти
Брой и качество на спечелилите проекти
Брой партньорски проекти, осъществени между училища, читалища, музеи и др.
Създаване и разпространение на информационни материали, свързани с нематериалното културно наследство
Проведени събития

Необходима сума:
2020 - 200 000 лева
2021 – 240 000 лева
2022 – 280 000 лева

2. ПРОГРАМА „КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И ОБРАЗОВАНИЕ”

Целите на програмата:

- да стимулира разработването на тематични образователни програми на културните институции
- да се поощрят създаването на работещи партньорство между културни и образователни институции
- да се популяризира културното наследство сред най-младите чрез разработването на специфични образователни програми
- да подпомогне включването на неформалното образование в образователния процес

Целеви групи:

Юридически лица с дейност в областта на културата и образованието (вкл. държавни, общински, неправителствени, частни).

Полза/ефект:

- стимулиране на създаването на тематични образователни програми свързани с културно наследство;
- повишаване на капацитета на културните институции и организации за разработване на програми и проекти, ориентирани към младите;
- подобряване на средата и развитие на ресурсите за създаване на партньорски проекти между културни и образователни институции и организации;
- повишаване на познанията на младите за културно-историческото наследство;
- възпитаване на нова публика и приобщаване на младите в процесите на проучване, опазване и социализиране на културно-историческото наследство;
- мотивиране на доброволчеството в полза на културно-историческото наследство;
- подпомагане изграждането на съвременна визия за културно-историческото наследство на младите хора.

Продукт/услуга: Предоставяне на финансов ресурс за проекти за разработване на образователни програми и продукти свързани с културно наследство.

Дейности за предоставянето на продукта/услугата:

Организиране и провеждане на конкурс за финансиране на проекти за разработване на образователни програми и продукти свързани с културно наследство..

Показатели за продукта/услугата:

Осигурена сума за конкурса
Отпусната сума
Брой и качество на подадените проекти
Брой и качество на спечелилите проекти
Брой създадени образователни продукти

Брой партньорски проекти осъществени между училища, читалища, музеи и др.
Създадени и разпространени информационни материали свързани с културното наследство

Обхват на програмите – включени участници, включени инициативи

Необходима сума:

2020 - 100 000 лева

2021 – 140 000 лева

2022 – 180 000 лева

ОБЩО НЕОБХОДИМА СУМА ЗА ТВОРЧЕСКИ ПРОЕКТИ

2020 – 1 710 000 ЛЕВА

2021 – 2 020 000 ЛЕВА

2022– 2 360 000 ЛЕВА

❖ ДЕЙНОСТИ СВЪРЗАНИ С ПОДКРЕПА НА ПРОЕКТИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИОННА И ЕКСПЕРТНА ПОДКРЕПА НА КУЛТУРНИЯ СЕКТОР

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Реализиране на стратегически дейности, анализи и проучвания за предоставяне на информационна и експертна подкрепа на културния сектор.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1: -Да създаде условия за преодоляване на кризата в областта на изкуствата и културата, като представи визия за развитие, където културата е цялостно и адекватно интегрирана в националните и регионални стратегически документи

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2: -Да работи за осигуряване на повече възможности за финансиране на дейностите, свързани с изкуство и култура, необвързани с държавния бюджет

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3: -Да осигури условия за успешно и равностойно интегриране на културата като фактор за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4: - Да работи в посока развитие на междусекторни взаимоотношения с области като образование, туризъм, икономика и бизнес и др.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5: - Да предложи възможности за оптимизация и реформиране на институционалната структура и моделите на организация, управление и структуриране в различните сектори.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 6: - Да подкрепя и инициира създаването на анализи и проучвания на актуални проблеми в културния сектор.

Очаквани ползи/ефекти за обществото от реализиране на стратегическата и оперативните цели:

1. Идентификация, избор и анализ на ключови национални и регионални стратегически документи и присъствието на културата в тях
2. Анализ на последни актуални европейски документи
3. Анализ на конкретни представителни случаи с оглед извличане на аргументи за социални и икономически ефекти от изкуствата и културата
4. Изготвяне на препоръки за нов начин на присъствие на културата в национални и регионални стратегически документи и оперативни програми
5. Реализиране на социологически проучвания и проекти за събиране и анализиране на статистическа информация за културния сектор
6. Повишаване на капацитета на общини, културни институции и неправителствени организации за разработване на културни политики, програми и проекти

Индикатори за постигането на целите:

- брой и вид реализирани анализи и проучвания
- брой създадени предложения
- брой осъществени мониторингови проучвания на дейността на НФК
- брой поискани информационни и експертни услуги;
- брой представени консултации;
- брой създадени регионални политики и проекти

Други институции, допринасящи за постигането на ползите/ефектите:

- Министерство на културата
- Министерство на туризма
- Министерство на външните работи
- Държавни културни институти
- Български институти в чужбина
- НПО –партньори при реализирането на отделните програми
- Други НПО в областта на културата
- представители на бизнес сектора
- НЦИОМ

Източници на информация за проверка на индикаторите:

- изследвания на НЦИОМ за нуждите и потреблението на културни продукти
- резултати от мониторингови изследвания на подкрепените проекти
- резултати от изследвания на ефикасността на програмите на Фонда
- публикации в медиите

Описание на нормативната уредба на съответната област на политика:

- ЗЗРК
- ЗЗАПСР
- ЗКН
- Национални и регионални стратегически документи
- Конвенции, ратифицирани от РБ в областта на културата и изкуствата
- Правилник за устройството и дейността на Национален фонд „Култура” и дейността на Управителния съвет

Дейности за предоставянето на продукта/услугата:

1. Реализиране на анализи, проучвания и обучения:

- Реализиране на проучвания и изследвания в областта на културата и културния живот в България, в Европа и по света.
- Организиране на обучения за проектно писане и управление на проекти в областта на културата
- Експертна подкрепа за разработване на регионални културни проекти и политики
- Оказване на експертна подкрепа при реализирането на междусекторни политики и инициативи с области като образование, туризъм, икономика и бизнес и др.

Необходима сума:

2020 - 60 000 лева

2021 – 80 000 лева

2022 – 100 000 лева

2. Осъществяване на проекти на НФ „Култура” в областта на културата, финансирани от европейски и други донорски програми.

Необходима сума за съфинансиране на проекти:

2020 - 40 000 лева

2021– 60 000 лева

2022– 80 000 лева

ОБЩО НЕОБХОДИМА СУМА ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ

2020– 100 000 ЛЕВА

2021 – 140 000 ЛЕВА

2022 – 180 000 ЛЕВА

№	1800.02.01 Бюджетна програма „Национален фонд „Култура“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	136,0	125,9	99,0	106,3	106,3	106,3
	Персонал	115,8	100,5	70,6	77,7	77,7	77,7
	Издръжка	18,7	23,0	20,4	20,6	20,6	20,6
	Капиталови разходи	1,5	2,4	8,0	8,0	8,0	8,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	136,0	125,9	99,0	106,3	106,3	106,3
	Персонал	115,8	100,5	70,6	77,7	77,7	77,7
	Издръжка	18,7	23,0	20,4	20,6	20,6	20,6
	Капиталови разходи	1,5	2,4	8,0	8,0	8,0	8,0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал						
	Издръжка						
	Капиталови разходи						

	От тях за: *						
	1.....						
	2.....						
	3.....						
П.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	558,4	1 705,5	1 401,4	1 901,2	1 901,2	1 901,2
	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	1,3	1,2	1,4	1,2	1,2	1,2
	2.Субсидии за творчески проекти и други разходи за създаване, съхраняване и разпространение на произведения на изкуството и културата и за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство на основание ЗЗРК	313,5	789,1	1 400,0	1 900,0	1 900,0	1 900,0
	3.Културна програма за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 г.	243,6	915,2				
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	80,3	234,2	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Субсидии за творчески проекти и други разходи за създаване, съхраняване и разпространение на произведения на изкуството и културата и за опазване и популяризиране на културно-историческото наследство на основание ЗЗРК	27,1	33,6				
	2.Културна програма за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 г.	53,2	200,6				
	3.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	638,7	1 939,7	1 401,4	1 901,2	1 901,2	1 901,2
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	694,4	1 831,4	1 500,4	2 007,5	2 007,5	2 007,5
	Общо разходи (I.+II.+III.):	774,7	2 065,6	1 500,4	2 007,5	2 007,5	2 007,5
	Численост на щатния персонал	4	4	5	5	5	5

Програма "Филмово изкуство"

Цели на програмата

- Подпомагане създаването на конкурентно способни български игрални, документални и анимационни филми, разпространението и международното промоциране на българското кино;
- Разширяване на възможностите за дебют на млади автори във филмовия процес и на зрителската аудитория на българските филми

Организационни структури, участващи в програмата

- Изпълнителна агенция "Национален филмов център"

Отговорност за изпълнението на програмата

- Изпълнителният директор на ИА НФЦ, ресорният зам.министър

Целеви стойности по показателите за изпълнение:

Показатели за изпълнение	Мерна единица	2019	2020	2021	2022
А	Б	1	2	3	4
1. Създадени игрални, документални и анимационни филми	Брой филми	32	32	38	42
2. Дебютни филми	Брой филми	4	4	6	8
3. Международни копродукции с българско участие	Брой филми	8	8	9	9
4. Подкрепени български филми за разпространение	Брой филми	20	20	22	24
5. Реализирани форми на информационна политика за пропаганда на бълг.култура	Брой	30	30	30	32
6. Участие на български творци в международни проекти и прояви	Брой участия	60	60	60	60
7. Зрители в киносалони	Брой зрители	100 000	100 000	100 000	120 000

Динамичното развитие на процесите в областта на филмовата индустрия в световен мащаб през последните 15 години, както и множеството промени, наложени от законодателството на Европейския съюз, наложиха преразглеждане и преоценка на основни положения, заложили в Закона за филмовата индустрия, засягащи обхвата и процедурите, свързани с държавното подпомагане на производството, разпространението, промоцията, фестивалите и покази на филми.

Законът е приет през 2003 г. и от тогава е претърпял няколко незначителни изменения. В същото време на глобално ниво промените са драстични – цялостна дигитализация на процесите, експоненциален ръст на обема на продукцията и свършено нови бизнес и културни модели във филмовата индустрия. През 2005 г. се създават едни от най-големите към този момент доставчици и производители на филми и сериали (YouTube и Amazon Prime, през 2010 - HBO GO, стриминг платформата NETFLIX и др.).

На национално ниво тези процеси, както и приватизирането на киностудия Бояна през 2006 г. доведоха до бурното развитие на частния сектор в производството на филмово съдържание и създаване на многобройни обслужващи компании по веригата на производство. Тенденциите на развитие на европейската филмова индустрия в последните години

отбелязват значително по-висок ръст на обществено финансиране на филмопроизводството и разпространението на аудио-визуални произведения, достъпа им до екран и развитие на публиката. Действащият към момента закон не отразява тези процеси при ангажимент на същия да развива и подпомага филмовата индустрия.

За адаптирането на българската филмова индустрия към изискванията и реалностите на 2020г. в предложението са направени промени в чл.17 в посока на увеличаване на финансирането на националното филмопроизводство, отделянето на подпомагането на фестивали в отделна схема, като и създаване на нова схема за стимулиране на инвестиции в сектора под формата на възстановяване на разходи.

I. Промени отнасящи се до националното филмопроизводство.

Промените, заложи в чл. 17 и 18 от ЗФИ, предвиждат увеличение на бюджета за производство, разпространение, фестивали и показ в период от три години, както следва: 2020 – 25 300 000 лева, 2021 – 30 360 000 лева и 2022 – 36 432 000 лева.

Предлаганото увеличение на субсидията за национално филмопроизводство е в резултат на три компонента: увеличаване на броя на филмите, нова методика за изчисляване на среднестатистическия бюджет и допълнителен размер на финансиране от 15% по схемите по чл. 26, ал. 1, т. 3, 4 и 5.

След приемането на Закона за филмовата индустрия през 2003 г., в чл. 17, определящ минималния размер на държавната субсидия, броят филми е увеличен еднократно през 2007 г., както следва: от 5 на 7 игрални филма, от 10 на 14 пълнометражни документални филма и от 120 на 160 минути анимация.

Така определеният преди 12 години размер на финансиране към настоящия момент предопределя българските продуценти да произвеждат предимно камерни филми с ниска постановъчна сложност, със скромни декор и костюми, почти без специални ефекти, което ограничава визуалните им качества и ги поставя в неконкурентно положение спрямо съвременните изисквания в сектора. Това прави невъзможно създаването на исторически филми с висока постановъчна сложност, филми в условна реалност и пълнометражни анимационни филми на съвременно технологично ниво – продукт, който отговаря на очакванията на българската и европейска публика.

Същевременно тенденциите в Европа през този период задават други параметри на филмопроизводство. Броят на произведените пълнометражни игрални филми в Европейския съюз за 10 години се е увеличил с 50% по данни на Европейската аудиовизуална обсерватория. Съответно през 2007 година са произведени 1 422 филма, а през 2016 година филмите са 2 123.

В същия период в България са произведени през 2007 година – 10 броя, а през 2016 година - само 6 броя, по данни на ИА НФЦ. Съответно дялът на българските филми спрямо европейските е спаднал за разглеждания период от 0.7% на 0.28% т.е. 2.5 пъти. Това показва, че България губи значителни позиции и потенциал за присъствие на европейските екрани.

Въпреки това, по данни на ИА НФЦ, за последните 4 години (2015-2018) отчетеният брой посещения в кината на български филми е нараснал над 4 пъти, което показва нуждата на българската публика от тях и държавната политика в областта следва да отговори на тази обществена потребност. „Възвишение“ 139 731 зрители, „Бензин“ 98 862 зрители, „Воевода“ 87604 зрители, „Вездесъщият“ 47005 зрители, „Дъвка за балончета“ 44773 зрители, „Лили рибката“ 35095 зрители – филми подкрепени от ИА НФЦ и „Привличане“ 112934 зрители, „12 А“ 57593 зрители, „Революция X“ 54575 зрители, „Нокаут или всичко, което тя написа“ 41836 зрители. Наблюдава се положителна тенденция и във международното представяне на българските филми на европейските фестивали – „Баща“ – голямата награда Кристален глобус за най-добър филм от фестивала в Карлови Вари, „Не ме докосвай“ – голямата награда Златна мечка от фестивала Берлинале, „Безбог“ – голямата награда Златен леопард на

филмовия фестивал в Локарно, „АГА“ – голямата награда Сърцето на Сараево от фестивала в Сараево, „Посоки“ – официална селекция „Особен поглед“ на фестивала в Кан. Това поставя името на България на сериозно място в европейската културна палитра.

Повишената обществена потребност от българско кино, както и европейското признание на българските филми на международните филмови фестивали обосновава нуждата от актуализиране на политиката на държавно финансиране в сектора.

С развитието на филмовата индустрия от 2003 година до сега естествено са се появили и нови форми на производство на филми, които създават многообразие на възможностите като финансиране и продължителност. Това в годините се е отразило в техническо несъвършенство при изчисляване на формулата на среднестатистическия бюджет. Предложените промени целят да коригират това.

Към момента определената съгласно чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗФИ държавна субсидия се разпределя, както следва - 85% за производство и 15% за разпространение, показ, промоция и фестивали. При изчисляване на размера на субсидията не се вземат предвид като показатели разпространението, показ, промоцията на филми и фестивалите. При това положение размерът на субсидията, формиран, само на база филмопроизводство се разпределя и за другите три дейности – разпространение, фестивали и показ, като по този начин реално се намалят средствата за филмопроизводство. С цел отстраняване така установеното несъответствие и последствията от него, се предлага субсидията да се формира, като сбор от необходимите средства за производство на български филми, изчислени на база производство на 12 игрални филма, 24 документални филма и 250 минути анимация и към тях да се добавят 15%, необходими за финансиране на дейностите по разпространение, показ и фестивали. За тези дейности са регламентирани и предвидени отделни схеми за предоставяне на държавна помощ.

Предлаганата промяна ще доближи българската филмова индустрия до стандартите на Европейската практика и тенденции в областта и културните потребности на обществото. То ще е от съществено значение за оцеляване на националното филмово творчество, националната кино-идентичност и запазване на културното разнообразие в рамките на Европейския съюз.

II. Въвеждане на схемите за стимулиране на филмопроизводството.

Активната политика на държавите в тази сфера е обусловена от широкия диапазон на ефектите, които носи тази индустрия: икономически, културни, социални придобивки и др., изразяващи се във висока добавена стойност, работни места, повишаване на квалификацията на кадри в различни сектори на икономиката, свързани с производството на филми, културен туризъм и национално брендиране.

Въвеждането на т.н. стимули е довело до ръст във филмопроизводството в редица страни. Филмовата индустрия в Чехия расте със средно 18% на година след въвеждане на финансови стимули. В годината след въвеждане им, разходите за филмови продукции в Хърватска се увеличават с 90%.

Сравнителният анализ на държави, в които има въведени финансови схеми за стимулиране на филмовата индустрия и такива, в които няма, показва, че обемът на филмовата индустрия (като % от БВП) е до 5 пъти по-голям, когато държавата предоставя финансови стимули. Можем да заключим, че въвеждането на финансови стимули за филмовата индустрия води и до ръст в нивата на заетост.

Предлаганото увеличение на субсидията за национално филмопроизводство е в резултат на три компонента: увеличаване на броя на филмите, нова методика за изчисляване на среднестатистическия бюджет и допълнителен размер на финансиране от 15% по схемите по чл. 26, ал. 1, т. 3, 4 и 5.

Въвеждането на финансови стимули в България ще позволи бързото догонване на конкурентните държави по тези показатели. Българските предприятия в сектора ще се увеличат или ще се окрупнят, дори ще се появят нови предприятия, готови да създадат мощности „на зелено“ - строеж на нови студия и друга инфраструктура, а създадената добавена стойност ще нарасне, оттам и производителността на труда. С въвеждането на стимули ще се увеличи и необходимостта от нови кадри, които ще бъдат обучени за тези специфични професии. .

Необходимите средства за 2020 г. са 50 752 100 лв.:

Разходи по изпълнение на бюджетната програма:

№	1800.02.02 Бюджетна програма „Филмово изкуство“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2017***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	1 186,1	863,1	968,0	995,8	995,8	995,8
	Персонал	426,9	451,4	277,7	305,5	305,5	305,5
	Издръжка	759,2	411,7	690,3	690,3	690,3	690,3
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 057,1	773,1	968,0	995,8	995,8	995,8
	Персонал	403,0	419,9	277,7	305,5	305,5	305,5
	Издръжка	654,1	353,2	690,3	690,3	690,3	690,3
	Капиталови разходи						
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	129,0	90,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал	23,9	31,5				
	Издръжка	105,1	58,5				
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.Програма "Творческа Европа"	129,0	90,0				
	2.....						
	3.....						
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	13 043,3	13 101,2	14 959,6	15 031,8	15 031,8	15 031,8
	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности в областта на филмовото изкуство	287,5	284,4	259,6	331,8	331,8	331,8
	2.Субсидия за творчески проекти - за създаване и разпространение на български филми и копродукции с българско участие на основание ЗФИ	12 755,8	12 816,8	14 700,0	14 700,0	14 700,0	14 700,0

	3.....						
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....						
	2.....						
	3.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	13 043,3	13 101,2	14 959,6	15 031,8	15 031,8	15 031,8
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	14 100,4	13 874,3	15 927,6	16 027,6	16 027,6	16 027,6
	Общо разходи (I.+II.+III.):	14 229,4	13 964,3	15 927,6	16 027,6	16 027,6	16 027,6
	Численост на щатния персонал	12	12	13	13	13	13

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Позитивни въздействия:

- Стабилизиране на пазарните цени на услуги за филмопроизводството в страната
- Стабилизиране на инфлационния процес у нас и европейските страни
- Приемане на антимонополно законодателство за създаване на потенциална конкуренция, което да разшири възможностите за разпространението на български и европейски филми в киносалоните
- Промени в Закона за меценатството и в Закона за радиото и телевизията за привличане на инвестиции във филмопроизводството
- Разширяване възможностите за достъп до европейски фондове и програми

Негативни явления:

- Пазарната структура в областта на разпространението и кинопоказа, която ограничава ефективната конкуренция и присъствие на български филми в киносалоните
- Влияние на неблагоприятни инфлационни процеси
- Намаленото финансиране по бюджета на ИА НФЦ

Информация за наличността и качеството на данните

- Собствена информация на ИА НФЦ за показателите по т.1-6 и статистически данни от разпространителите на български филми, представени съгласно чл.42 на ЗФИ

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Разработване на политика за стабилизиране на филмовия процес;
- Обективна и прозрачна конкурсна процедура при селекцията на филмови проекти;
- Създаване на устойчив механизъм за навлизане на млади автори във филмовия процес;
- Въвеждане на устойчиви механизми и практики за международна промоция на новите български филми

Програма “Сценични изкуства”

Визия за развитие на програмата:

Съвременният модел на сценичните изкуства е постоянен и динамичен процес в мрежа от сценични институти с добре развит мениджмънт за производството и разпространението на сценичния – театрален, музикален и танцов, продукт. Създаденият в сценичната лаборатория на театъра, на музикалния или танцовия институт спектакъл е естетически и духовен продукт, насочен към зрителската аудитория. Реализираният високо художествен спектакъл търси широк диалог в публичното пространство - от детската до зрялата публика.

Осигурява му се все по-широк достъп и разпространение - от най-развитите градски центрове до най-отдалечените региони.

Развитието и непрекъснатото усъвършенстване на мениджмънта в държавните културни институти в областта на сценичните изкуства е съобразено с динамиката на сектора и променящите се условия на средата.

Действащата система за финансиране е ориентирана към постигане на конкретни и измерими резултати от дейността на сценичните институти, към повишаване на прозрачността и ефективността при финансирането и прилагането на ясни и предсказуеми критерии за това. Системата подпомага и процеса на пазарното им ориентиране. В резултат се постига по-голямо многообразие на предлаганите продукти, увеличаване на броя на зрителите, усъвършенстване на мениджмънта и осигуряване на все по-широк достъп на аудиторията до художествения продукт. При анализа на зрителския ресурс през изтеклия период беше отчетен ръст в по-големите сценични институти, което поставя изключително тежкия проблем с недостатъчните бюджетни средства за разплащане по определените в Методиката за финансиране условия и стандарти. Резултатът от този анализ доведе до по-усъвършенстван модел на финансиране при запазване предимствата на делегираните бюджети, регламентирани в Закона за закрила и развитие на културата. Утвърден беше нов показател за стандартите, базиран на реалните приходи от билети, диференциран според спецификата на отделни групи културни институти. Поради това важен акцент през следващия тригодишен период ще бъде полагане на усилия за оптимизиране на начина на финансиране на отделните сценични институти и за непрекъснат мониторинг на дейността им.

Стратегически и оперативни цели:

- Усъвършенстване на сценичната мрежа на държавните театрални, музикални и танцови институти в страната.

- Оптимизиране на методиката за финансиране и правилата за мониторинг и контрол на дейността на държавните културни институти в областта на сценичните изкуства;

- Стимулиране на многообразието и повишаване на художествената стойност на продукта в областта на театъра, музиката и танца;

- Постигане на по-добра ефективност при разходването на публичните средства и рационално оползотворяване на ресурсите.

- Създаване на качествени художествени произведения в областта на сценичните изкуства;
- Увеличаване на маркетинговата активност при разпространението на сценичния продукт;
- Разширяване на аудиториите в посока на културното многообразие;

- Акцентиране върху увеличаване на разпространението на вече готовия театрален, музикален и танцов продукт;
- Активиране на дейностите насочени към младежката и детска аудитория;
- Усъвършенстване на мениджмънта по посока на по-пазарно ориентирано поведение и по-ефективна разпространителска мрежа; партньорски проекти и координация с местните власти;
- Мониторинг и контрол на дейностите на държавните културни институти в областта на театралното, музикалното и танцовото изкуство;
- Подобряване достъпа на гражданите в неравностойно положение и на етническите и малцинствени групи до театралните, музикалните и танцовите продукти.

Основни дейности

- Мониторинг и контрол на въведената система на делегирани бюджети;
- Мониторинг и годишна комплексна оценка на дейността на държавните културни институти в областта на сценичното изкуство;
- Предоставяне на субсидии за творчески проекти на конкурсен принцип.

Полза/ефект за обществото:

- Предлагане на качествен художествен сценичен продукт;
- Осигуряване на по-широк достъп на публиките до сценичния продукт и участие в културния живот;
- Изграждане на бъдеща публика сред децата и младежта, и следващо творческо поколение;
- Ефективност на публичното финансиране в областта на сценичните изкуства.

Организационни структури, участващи в програмата:

Дирекция „Сценични изкуства и художествено образование” в МК

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката:

- Директори на театрални, музикални и танцови културни институти;
- Общински, неправителствени, творчески организации, частни културни организации;
- Министерства със сродни дейности, академии, университети и други висши учебни заведения в областта на изкуствата.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности (не е приложимо за функционалните области)

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
1.Театрални представления	брой представления	12 100	12 200	12 300
2.Посетители общо, в това число и за целите на методиката	брой зрители	1 600 000	1 640 000	1 650 000
3.Субсидии за творчески проекти	брой проекти	70	75	85
4.Субсидии за проекти	лева	900 000	1 000 000	1 000 000
5.Музикални и танцови представления	брой представления	2 300	2 350	2 400
6.Посетители общо, в това число и за целите на методиката	брой зрители	600 000	625 000	650 000

7.Субсидии за творчески проекти	брой проекти	70	75	85
8.Субсидии за проекти	лева	900 000	1 000 000	1 000 000

Съгласно Закона за закрила и развитие на културата, в ежегодния бюджет на организациите се включва:

1. установеното в края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията на съответния държавен културен институт;
2. собствените приходи на държавните културни институти.

На основание утвърдената Методика за определяне на средствата по чл. 23а от Закона за закрила и развитие на културата, ПМС № 31 от 12.02.2016 г., изменено с Постановление № 95 от 22 април 2016 г. за утвърждаване на единни разходни стандарти на държавните културни институти в областта на сценичните изкуства, институти се на база 1 лв.приход, като през 2018 реализираха преизпълнение на утвърдените им годишни приходи. През 2019 г. се предвижда представянето на много спектакли и голяма посещаемост и ще се формира преизпълнение на приходи с около 7 000 хил. лв. С оглед на това, както и ежегодния недостиг на субсидия, предлагаме върху предвиденото увеличение за 2020 г. на приходите, със 7 000 хил. лв. Да се предвиди и полагаема субсидия в размер на 30 000 хил. лв.

№	1800.02.03 Бюджетна програма „Сценични изкуства“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2016***	Отчет 2017***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2021 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	92 677,6	104 359,7	96 320,6	109 994,9	109 994,9	109 994,9
	Персонал	64 909,4	76 031,7	66 672,4	80 339,6	80 339,6	80 339,6
	Издръжка	24 119,5	25 583,5	26 072,6	26 128,1	26 144,5	26 128,6
	Капиталови разходи	3 648,7	2 744,5	3 575,6	3 527,2	3 510,8	3 526,7
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	92 677,6	104 359,7	96 320,6	109 994,9	109 994,9	109 994,9
	Персонал	64 909,4	76 031,7	66 672,4	80 339,6	80 339,6	80 339,6
	Издръжка	24 119,5	25 583,5	26 072,6	26 128,1	26 144,5	26 128,6
	Капиталови разходи	3 648,7	2 744,5	3 575,6	3 527,2	3 510,8	3 526,7
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал						
	Издръжка						
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.....						
	2.....						
	3.....						
II.	Административни разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	721,0	793,0	1 957,8	1 950,7	1 950,7	1 950,7

	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности в областта на сценичните изкуства	0,7	0,7	7,8	0,7	0,7	0,7
	2.Субсидии за творчески проекти и други разходи за финансово подпомагане създаването и разпространението на сценични произведения на основание ЗЗРК	720,3	792,3	1 950,0	1 950,0	1 950,0	1 950,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	15,9	55,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Субсидии за творчески проекти и други разходи за финансово подпомагане създаването и разпространението на сценични произведения на основание ЗЗРК	15,9	38,7				
	2. Проект "Красива България"		16,3				
	3.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	736,9	848,0	1 957,8	1 950,7	1 950,7	1 950,7
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	93 398,6	105 152,7	98 278,4	111 945,6	111 945,6	111 945,6
	Общо разходи (I.+II.+III.):	93 414,5	105 207,7	98 278,4	111 945,6	111 945,6	111 945,6
	Численост на щатния персонал	4353	4508	3896	3896	3896	3896

Информация за наличността и качеството на данните:

На база на наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираната дирекция.

Отговорност за изпълнението на програмата - Ресорен зам.-министър, директор на дирекция СИХО.

Програма "Фестивали, конкурси, събития и чествания"

Цели на програмата

- Стимулиране, закрила и подкрепа на фестивалите с доказана и безспорна културна и художествена стойност чрез подобряване на планирането, координирането им с други подобни дейности, утвърждаване на техния престиж като важна част от националната идентичност, осъществяване на активен международен диалог и популяризирането на националните достижения у нас и по света.

- Съхраняване на традициите и многообразието на българската култура и изкуства, както и поощряване на новаторските търсения и авангардните творчески идеи;

- Създаване на условия за подпомагане на културните инициативи по региони, отбелязване на значими годишнини, методически срещи и конференции, насочени към извършване на цялостен анализ за развитието на регионалната културна политика по места;

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Популяризиране на културата и изкуствата чрез фестивалите сред различни обществени групи, образователни инициативи и дейности, насочени към включване на групи в неравностойно положение с цел култивиране на лични и обществени добродетели, свързани творчески решения, уважение към традицията и откритост към новите тенденции в културата и изкуствата, интелектуални усилия, сплотеност и по-добри умения за работа в екип, межкултурна толерантност.
- Създаване на система за наблюдение, оценка на качеството, анализи и дълготрайни ползи на съществуващите фестивали като основа на целенасочени и аргументирани политики.
- Създаване на адекватен капацитет на фестивалите чрез подпомагане на творческите дейности, културните индустрии и изпълнителското изкуство в цялото многообразие от стилове, направления и богато наследство, както и интегрирането на успешни практики в модела на управление.
- Активно включване на фестивалите в иновативни инициативи, включително и със средствата и възможностите на съвременните комуникационни технологии.

Основни дейности:

- Създаване на публичен регистър и календар на фестивалите.
- Подпомагане на творчеството в различни видове изкуства чрез фестивалите.
- Създаване на система за наблюдение на качеството на фестивалите..
- Насърчаване на художествената критика чрез участието ѝ във фестивалите.
- Участие на фестивалите в инициативи, насочени към хора в неравностойно положение и етнически малцинства.

-

Анализът на фестивалите и големите национални събития, които се провеждат в България и се подкрепят от Министерството на културата, също показва разширяване в мащабите, свързано с повишен интерес от страна на публиката и творците. Тъй като фестивалите са пространства за срещи и културен обмен, се забелязва тенденция на все по-сериозни амбиции за международни колаборации, участия, включвания в творчески мрежи. За разширяване на достъпа до публиките до най-доброто от европейската и световната сцена са необходими все повече възможности за обмен на информация и финансова подкрепа от програмите за финансиране на Министерството на културата. Значимите фестивали и международни събития са и форма на разпространение на българската култура в световен мащаб.

Прогнозното увеличение се базира на повишаващите се очаквания на публиката по отношение на качеството на театралните музикалните и танцовите продукции, които се представят, на нивото на българските селекции и мащаба на фестивалите и събитията.

Най-важният акцент през 2020 г. е провеждането на Националния събор на народното творчество в Копривщица, за чието организиране са предложени допълнително средства в размер на 500 000 лв. Съборът е вписан през 2016 г. в Регистъра на ЮНЕСКО за най-добрите практики за опазване на нематериалното културно наследство. Основни организатори на събора са Министерството на културата и община Копривщица, с

подкрепата на областния управител на Софийска област, Българска национална телевизия, Българско национално радио, Българска телеграфна агенция, други министерства и организации. Министерството на културата координира дейностите по организацията на събора. Предстои създаването на специален статут на този форум, след вписването му в Регистъра на ЮНЕСКО, за което е сформирана работна група. Като световна практика за опазване на нематериалното културно наследство, съборът е не само с национално значение, но с международна значимост и се посещава от международни експерти по нематериално културно наследство от ЮНЕСКО и от други държави. Съборът се провежда през четири години. През 2015 г. той премина под патронажа на генералния директор на ЮНЕСКО. Участие взеха над 200 000 души от страната, участници от цял свят, включващи български общности в чужбина и чужденци, изучаващи българска традиционна култура. Чрез този най-масабен Национален събор на народното творчество се представят и популяризират всички сфери на нематериалното културно наследство в България. Документирането на Събора дава възможност за изследователска дейност и за анализи за състоянието на елементите на нематериалното културно наследство в нашата страна. Те се използват и за образователни цели.

Важен акцент е честването на 170 години от рождението на Иван Вазов – Патриарх на българската литература. Един от най-видните представители на българската поезия и проза. Това е най-популярният и превеждан български автор. Освен писател и поет, е и общественик, бивш министър.

През 2020 г. се честват и 150 години от учредяването на Българската екзархия - Българската екзархия е учредена със султански ферман от 28 февруари 1870 г. и е просъществувала до 1953 г. С документа се узаконява обособяването на българска църковна йерархия, наречена „екзархия“ от Цариградската патриаршия. По силата на султанския ферман и екзархийския устав, изработен от църковно-народния събор, свикан в Цариград през 1871 г, Българската екзархия е призната за официален представител на българската нация в Османската империя. Това е едно от най-знаковите събития, което е и част от борбата на българския народ за национална свобода и независимост през периода на Възраждането

По-значимите и престижни фестивали, в провеждането на които Министерството на културата традиционно има финансово участие са:

Международните театрални фестивали „Варненско лято“, „Сцена на кръстопът“, Международните куклено-театрални фестивали „Пиеро“, „Златният делфин“, „Двама са малко, трима са много“, Фестивал на изкуствата „Аполония“, Международните музикални фестивали „Мартенски музикални дни“, „Варненско лято“, „Софийски музикални седмици“, Европейски музикален фестивал, Международния балетен конкурс, Международните конкурси „Панчо Владигеров“, „Борис Христов“, „Недялка Симеонова“, Международния филмов фестивал „София филм – фест“ Международния фестивал на анимационния филм и много други.

През 2019 г България участва във Венецианското биенале по изкуства с темата „Как живеем“ /How we live/. Създаването на условия за обществено открит процес по националното участие има важна заслуга както за следващите участия в Биеналето по изкуства, но положи основата и за участие в Архитектурното биенале. Венецианското биенале по архитектура, което ще се проведе през 2020 г., е най-престижното събитие посветено на архитектурната практика и събира актуалните проблеми, търсения и достижения на архитектурата, но и на човешката жизнена среда като цяло. В различните национални участия се представят не само най-добрите съвременни достижения на професията, но и много социално важни проблеми, които архитектурата третира. Точно в тази посока е и темата на 17-тото Архитектурно биенале през 2020 г.

Изключително важно за страната е тази основа да бъде надградена и ежегодното ни участие да бъде подсигурано. Това ще промени отношението на обществото, както към изкуството като цяло, така и към архитектурата. Общественият разговор за качеството, съвременните тенденции и мястото на България в световната културна и архитектурна сцена са все неща, които именно редовното ни участие ще стимулира. А този разговор ще доведе до по-голяма заинтересованост в нашето развитие като общество и част от световната общност. Ежегодното участие на България във Венецианското биенале ще доведе до изключително положителен отзвук на нашето съвремие, култура и архитектура извън страната.

Темата на 17-тото Архитектурното биенале, обявена преди месец е „Как ще живеем заедно?“/How will we live together?/. За избора и, Хашим Саркис – куратор на международната изложба казва:

„Имаме нужда от ново пространствено споразумение. В контекста на задълбочаващи се политически различия и растящо икономическо неравенство, ние се обръщаме към архитектите да си представят пространства, в които ние можем да живеем заедно: заедно като човешки същества, които въпреки увеличаващата се идентичност, копнеят за връзка един с друг, както и с други видове в дигитална и реална среда; заедно като нови домакинства, търсещи по-разнообразна и по-достойна среда за живот; заедно като възникващи общности, които изискват равенство, включване и пространствена идентичност; заедно отвъд политическите граници да си представим нова география на припознаването; и заедно като планета пред криза, която изисква глобални действия за да продължим да живеем въобще.

Нуждата за по-приобщаващо социално обитаване и обслужване, както и за по-добро обвързване на градската и извънградската тъкан продължава да е актуален проблем както в развиващите се икономики, така и в напредналите такива.

2020 година често се споменава като знаменателна по пътя ни към по-добро бъдеще. Много държави и градове разработиха „Визия 2020“. Тази година е пред нас. Ние се обръщаме към обединеното архитектурно въображение, което да посрещне този кратък момент с творчество и кураж.“

Участието на България в Биеналетата по изкуства и архитектура е част от стратегическите цели на страната и в частност – на Министерство на културата.

Съгласно проекта на Национална стратегия за културата на България 2019-2029 г. една от стратегическите цели на министерството е Подкрепата за участието в значими международни събития и инициативи, като конкретно е посочено подкрепата за участие в Биеналето във Венеция.

Приемането на Статут на българското национално участие на Биеналето за изкуство и архитектура във Венеция е една от мерките в Програмата за управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г. съгласно Цел 139: Създаване на механизми за подкрепа, развитие и популяризиране на визуалните изкуства.

Предлаганата сума от 500 000 лв, която да бъде заделена за участието през 2020 г. е обвързана и с опита от организирането на националното участие през 2019 г. когато приблизително 150 000 лева са отделени за наем на помещение, а 350 000 лв за реализация на проекта - материали и хонорари, за транспортиране, застраховане, монтаж, демонтаж, рекламни материали, командировъчни, персонал на място, церемония по откриване на националния павилион и др. Залагането на сумата от 500 000 лева за всяка следващата година ще гарантира мястото на България в най-престижния световен форум за изкуство и архитектура.

III. Прогноза по бюджетни програми

(Този раздел включва описание на програмите, съставлящи бюджетната прогноза, с информация за всяка програма поотделно по представената по-долу структура)

Финансиране на фестивали и значими събития в областта на културата от бюджет.

Бюджетна година	Предмет на финансиране	Обща сума
2020	Финансиране на фестивали, значими събития и конкурси в областта на сценичните изкуства	2 740 000 лв.

2021	Финансиране на фестивали, значими събития и конкурси в областта на сценичните изкуства	2 800 000 лв.
------	--	---------------

2022	Финансиране на фестивали, значими събития и конкурси в областта на сценичните изкуства	2 800 000 лв.
------	--	---------------

Информация за наличността и качеството на данните:

На база на наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираната дирекция.

Организационни структури, участващи в програмата – съответните дирекции от специализираната администрация на МК в зависимост от художествената област.

Отговорност за изпълнението на програмата - Ресорни зам.-министри, директори на дирекции.

Целеви стойности за изпълнение на програмата:

Програма “Фестивали, конкурси, събития и чествания”	Мерна единица	2020	2021	2022
А	Б	1	2	3
1. Подкрепени фестивали и изложби с международно и национално значение	Брой	48	48	48

Информация за наличността и качеството на данните

На база на наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираните дирекции.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата -

- **Позитивни:**

- Многогодишна традиция, капацитет и утвърдени практики в организирането и посещаването на фестивали.
- Относително добра мрежа от културни институти, организации, образователни институти за обучение в различни художествени и културно - творчески дейности.
- Високо качество на творци в различни изкуства и сфери на културата.
- Относителна децентрализация в организирането на фестивали.

- **Негативни:**

- Слаба активност на традиционните художествени форуми в адаптирането им към съвременни маркетингови подходи.
- Липса на установено партньорство с туристическата индустрия.
- Липса на материално-техническата база, необходима за провеждането на фестивали: зали, оборудване и експозиционни площи.

№	1800.02.04 Бюджетна програма „Фестивали, конкурси, събития и чествания“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	15,0	20,0	500,0	500,0	500,0	500,0
	Персонал	15,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0
	Издръжка	0,0	16,2	500,0	500,0	500,0	500,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	15,0	20,0	500,0	500,0	500,0	500,0
	Персонал	15,0	3,8				
	Издръжка		16,2	500,0	500,0	500,0	500,0
	Капиталови разходи						
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал						
	Издръжка						
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.....						
	2.....						
	3.....						
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	597,4	584,8	740,0	740,0	740,0	740,0
	1.Субсидии и други разходи за фестивали, конкурси, събития и чествания	597,4	584,8	740,0	740,0	740,0	740,0
	2.....						
	3.....						
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	125,6	131,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Субсидии и други разходи за фестивали, конкурси, събития и чествания	125,6	131,1				
	2.....						
	3.....						

	Общо администрирани разходи (II.+III.):	723,0	715,9	740,0	740,0	740,0	740,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	612,4	604,8	1 240,0	1 240,0	1 240,0	1 240,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	738,0	735,9	1 240,0	1 240,0	1 240,0	1 240,0

Програма “Гарантиране защитата правата на интелектуалната собственост”

Цели на програмата

- Стратегическа цел на политиката по защита на авторското право и сродните му права, е **чувствителното подобряване на средата, в т.ч. по-голяма плътност на покриването на различните начини на използване с права, борба с масовите нарушения и със системните нарушители, както и успешно възпрепятстване на неразрешено използване на закриляни обекти в интернет-среда.** Постигането на тези цели би довело и до преработване на обществените нагласи и постигането на по-благоприятна икономическа среда за създаване и потребление на творчески и културен продукт.

- Оперативните цели са свързани с **подобряване на правоприлагането и насърчаването на колективната защита на правата.** Първото ще гарантира ефективност на контролната функция на Министерство на културата. По отношение на насърчаването на колективната защита на частно-правните интереси, необходимо е да се отстранят всички пречки организациите за колективно управление на права да осъществяват ефективна защита на управляваните от тях права, като постепенно генералната превенция се измести от административния надзор към колективната авторско-правна защита, осъществявана по гражданско-правен път.

- ***Предоставяни по програмата продукти/услуги***
- Осъществяване на по-ефективна защита на интелектуалната собственост.
- Последователност в процеса на хармонизацията на българското авторско правно законодателство с това на Европейския съюз.
- Осъществяване на административен контрол и защита на авторското право.
- Системни и периодични проверки по реда Закона за авторското право и сродните му права и на Закона за административното регулиране на производството и търговията с оптични дискове, матрици и други носители.
- Администриране на регистрите, водени в Министерството на културата по силата на Закона за авторското право и сродните му права и Закона за административното регулиране на производството и търговията с оптични дискове, матрици и други носители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права - регистър на наименованията на артистични групи; регистър на организациите за колективно управление на авторски и сродни на тях права, регистър на лицата, които възпроизвеждат върху незаписани оптични дискове и други носители, обекти на авторското право и сродните му права; регистър на удостоверенията за сделки за възлагане на производство на матрици със запис и на възпроизвеждане на оптични дискове и на други носители със запис, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права; регистър на удостоверенията за сделки за придобиване на права за възпроизвеждане и /или разпространение на звукозаписи или записи

на аудиовизуални произведения; регистър на удостоверенията за всяко внасяне или изнасяне на матрици, оптични дискове и други носители, съдържащи звукозаписи или записи на аудио-визуални произведения.

Основни дейности:

- Административен контрол и правоприлагане в областта на авторското право и сродните му права.
- Системни проверки по спазването на Закона за авторското право и сродните му права /ЗАПСП/ и Закона за административно регулиране на производството и търговията с оптични дискове, матрици и други носители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права (ЗАРПТОДМДНСОАПСП).

В резултат на това се очаква повишаване на обществената информираност и създаване на нагласи към спазване на законодателството в областта на авторското право и сродните му права.

Специфични разходи.

- Членски внос в Световната организация за интелектуална собственост

Република България е член на Световната организация за интелектуална собственост и съгласно Решение № 324 на Министерския съвет от 03.08.1994 г. ежегодно дължи членски внос. Съгласно т. 1 от посоченото РМС, 35 на сто от дължимата сума се осигурява от Министерството на културата със средства от държавния бюджет. Останалите 65 на сто от сумата се заплащат от Патентно ведомство.

Размерът на общата сума е 91 158 швейцарски франка, а частта на МК от нея – **35 на сто е 31 905,30 швейцарски франка.**

Организационни структури, участващи в програмата – Дирекция „Авторско право и сродните му права” – МК.

Отговорност за изпълнението на програмата - Ресорен зам.-министър, дирекция „Авторско право и сродните му права”.

Целеви стойности за изпълнение на програмата:

Таблица № 1 - Ключови индикатори за оценка на резултатите от провежданите политики

Програма “Гарантиране защитата на интелектуалната собственост”	Мерна единица	2020	2021	2022
1. Издадени удостоверения по реда на ЗАРПТОДМДНСОАПСП.	Брой удостоверения	500	450	450
2. Извършени регистрации на наименования на артистични групи по ЗАПСП.	Брой регистрации	15	15	15
3. Вписвания в регистъра за колективно управление на права по чл. 94г от ЗАПСП.	Брой вписвания	2	2	2

4. Извършени проверки по ЗАПСП.	Брой проверки	400	400	400
5. Съставени актове за установяване на административни нарушения по чл. 97 от ЗАПСП.	Брой актове	250	250	250
6. Издадени наказателни постановления за налагане на административни санкции по чл. 97 от ЗАПСП.	Брой постановления	100	100	100
7. Проверки по ЗАРПТОДМДНСОАПСП.	Брой проверки	12	12	12

Информация за наличността и качеството на данните

На база на наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираната дирекция.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Позитивни:

Добра координация и сътрудничество между държавните институции в областта на правоприлагането по спазването на правата върху интелектуалната собственост.

Превантивно - възпиращо въздействие на извършваните проверки и контрол, формиращо тенденция към уреждането на дейностите, свързани с използване на обекти на авторско право и сродни права, както и тези от приложното поле на ЗАРПТОДМДНСОАПСП, в съответствие със законовите изисквания.

Успешен завършек на преговорите между най-големите браншови организации в сферата на хотелиерството с организациите за колективно управление на права.

Силен положителен ефект сред бизнеса в страната от третата фаза на информационната кампания за легализиране на бизнес - софтуера, което е добър пример за успешно публично - частно партньорство в областта на защитата правата на интелектуална собственост.

Относително завишено ниво на интерес към извършваните регистрации на наименования на артистични групи.

Негативни:

Затруднения при връчване на актове за установяване на административни нарушения и на наказателни постановления.

Необходимост от повишаване на техническата и методическа подготовка на служителите, ангажирани с контрола по спазване на ЗАПСП в интернет - среда.

№	1800.02.05 Бюджетна програма „Гарантиране защитата на интелектуалната собственост“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	383,6	348,4	399,4	420,0	420,0	420,0
	Персонал	307,8	325,3	206,4	227,0	227,0	227,0
	Издръжка	75,8	23,1	193,0	193,0	193,0	193,0

	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	383,6	348,4	399,4	420,0	420,0	420,0
	Персонал	307,8	325,3	206,4	227,0	227,0	227,0
	Издръжка	75,8	23,1	193,0	193,0	193,0	193,0
	Капиталови разходи						
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал						
	Издръжка						
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.....						
	2.....						
	3.....						
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	53,5	54,6	60,1	58,0	58,0	58,0
	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности - Световна организация за интелектуална собственост	53,5	54,6	60,1	58,0	58,0	58,0
	2.....						
	3.....						
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....						
	2.....						
	3.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	53,5	54,6	60,1	58,0	58,0	58,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	437,1	403,0	459,5	478,0	478,0	478,0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	437,1	403,0	459,5	478,0	478,0	478,0
	Численост на щатния персонал	10	11	10	10	10	10

Програма “Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища”

Цели на програмата:

- Подкрепа на културната мисия на книгоиздаването, чрез подпомагане на издателската дейност и популяризиране на българската книга по света;
- Създаване на условия за развитие и утвърждаване на библиотеките като съвременни центрове, осигуряващи ефективно библиотечно информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Създаване на условия за развитие на народните читалища като културни центрове за разширяване на достъпа на гражданите до културни продукти, участие в културния живот, развитие на творческия потенциал и съхраняване на нематериалното културно наследство;
- Успешна интеграция на културата на малцинствените общности.

Предоставяни по програмата продукти/услуги:

- Поддържане на Регистър на народните читалища в България;
 - Поддържане регистър на обществените библиотеки;
 - Поддържане регистър на нематериалното културно наследство;
 - Читалища – разширяване спектъра на културните дейности и изяви за различните възрастови и социални групи. Поддържане на специален информационен интернет сайт;
 - Подпомагане на обществените библиотеки, участващи в реализирането на програмата „Глобални библиотеки – България“;
 - Подпомагане на читалищните библиотеки, включени в програмата „Глобални библиотеки“;
 - Подпомагане на културни прояви, организирани на национално, регионално и общинско ниво;
 - Културна интеграция – популяризиране на културата на малцинствените общности;
 - Прилагане на мерки за защита на нематериалното културно наследство/ национална програма „Живи човешки съкровища – България“;
 - Подпомагане на книгоиздаването, книгоразпространението и библиотечното дело;
 - Поддържане на специален информационен интернет сайт“
 - Представяне на българската книга и литература в чужбина.
 - Подкрепа на дейности по няколко програми:
- ***Основни дейности***

Предложенията за изготвяне на проектобюджета и актуализираната бюджетна прогноза 2021-2022 г. са на базата на изпълнение на Програма „Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища” и се отнасят за финансиране на дейностите и програмите за подкрепа на българското книгоиздаване, библиотечното дело, читалищното дело и нематериалното културно наследство.

Визията на отдел „Регионални дейности“ за развитие на секторите, за които отговаря, включва:

- Подкрепа на културната мисия на книгоиздаването, чрез подпомагане на издателската дейност и популяризиране на българската книга по света;
- Подобряване на условията за развитие и утвърждаване на обществените библиотеки като съвременни центрове, осигуряващи ефективно библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;

- Подобряване на условията за развитие на народните читалища като културни центрове за разширяване на достъпа на гражданите до културни продукти, участие в културния живот, развитие на творческия потенциал;

- Подобряване на условията за опазване на нематериалното културно наследство.

За подобряване на условията във всички посочени сектори, отдел „Регионални дейности“ предлага през следващите три години увеличение на средствата за разширяване обхвата на програмите, за предоставяне на допълнителни средства на организациите, за предлагане на по-качествени услуги за потребителите. Един от най-важните акценти през 2020 г. е провеждането на Националния събор на народното творчество в Копливщица, за чието организиране са планирани в проекта допълнително средства.

Фондация «Глобални библиотеки – България» - МК е съучредител на фондацията заедно с Министерството на транспорта и съобщенията, Национален дарителски фонд «13 века България», Съюзът на народните читалища, Българската библиотечно-информационна асоциация и Националното сдружение на общините в България. Фондацията е призвана да подпомага дейността на обществените библиотеки, като стимулира тяхното развитие, подпомага разработването на политики и стимули за българските обществени библиотеки.

За постигане на визията отдел „Регионални дейности“ работи по следната **стратегическа цел** от Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 година: „Разширяване на дейността на читалищата и библиотеките в страната с оглед новите условия на развитие, разработване и прилагане на нови механизми за финансиране“. **Мерките** за постигане на стратегическата цел включват предоставяне на допълнителни публични и алтернативни средства; промяна в действащото законодателство с оглед на подобряване на дейността на читалищата и библиотеките в новите условия на развитие; подобряване на инфраструктурата на читалищата и библиотеките, в т. ч. ремонт и модернизация на вътрешни и външни площи; разработване и прилагане на ефективни механизми за партньорство и координация с общините за реализиране на културната политика в областта на библиотеките, читалищата, работата с различни маргинализирани общности, регионалната културна политика.

За постигане на целта, отдел „Регионални дейности“ изпълнява програми, които се финансират от бюджета на Министерството на културата.

Проектобюджета и актуализираната бюджетна прогноза 2021-2022 г. на отдел „Регионални дейности“ е представена като подпрограми, както следва:

1. Програми за финансиране на проекти в областта на литературното наследство, книгоиздаването и библиотеките, проекти и инициативи включени в Националния културен календар. Тези програми са утвърдени и имат значение за подпомагане издаването на заглавия с непреходни ценности в развитието на българската култура и духовност и за подкрепа на литературната и културна периодика.

1.1. Програма „Помощ за книгата“ за подкрепа на издателски проекти.

В момента програмата е с бюджет от 100 000 лв. и се подкрепят средно 70 проекта на година. Увеличаването на средствата ще даде възможност да се подкрепи по-голям брой проекти за издаване на книги с висока художествена или научна стойност. Програмата е с обществена значимост, чрез нея се насърчава и развитието на писатели и изследователи в

областта на културното наследство и съвременната култура. Приоритет е издаването на детска и младежка литература. Полезният ефект е за цялото общество, което ще има достъп до нови заглавия с актуални, значими или иновативни теми, на утвърдени или дебютиращи автори.

Ключови индикатори по програмата:

- **брой подкрепени проекти в приоритетните области;**
- **брой подкрепени издателства.**

Предлагаме следното завишение на средствата по програмата по години:

Година	2020	2021	2022
Средства	200 000	250 000	350 000

1.2. Програма за финансиране на проекти в областта на литературното наследство и библиотеките, проекти и инициативи включени в Националния културен календар

Програмата дава възможност да се финансират проекти за издаване на книги, свързани с годишнини на български автори, да се преиздават издания, важни за националната идентичност, да се подкрепят културни събития, свързани с бележити личности и събития в развитието на българската литература и библиотечното дело. Средствата по програмата в момента са 100 000 лв., като се финансират средно 30 проекта годишно, а предложеното в табличен вид увеличение на средствата ще даде възможност да се подкрепят повече инициативи, представяния на автори, организиране на изложби, да се провеждат литературни конкурси, в това число и за деца за насърчаване на творческото писане.

Ключов индикатор е брой подкрепени проекти по дейности.

Година	2020	2021	2022
Средства	200 000	250 000	350 000

1.3. Програма за подкрепа на проекти и дейности за представяне на българската книга и литература в страната и в чужбина.

Чрез тази програма е необходимо да се гарантира участието на България в международните книжни изложения както следва:

- световни форуми - Франкфурт, Болоня, Москва, Лондон, Париж
- форуми с европейски измерения - Лайпциг, Линц, Виена, Прага, Варшава, Будапеща, Братислава.
- форуми в Балканския и Черноморски регион - Солун, Скопие, Букурещ, Белград, Истанбул.

С оглед запазване присъствието на страната на международните панаири, в които участваме традиционно като Франкфурт и Лайпциг, както и на най-голямото международно изложение посветено на детската книга – Международния панаир на детската книга в гр. Болоня, Италия и организиране на достатъчно представителни щандове предлагаме да се осигури финансиране както следва:

Година	2020	2021	2022
Средства	250 000	280 000	350 000

Ключов индикатор е брой участия в международни форуми за представяне на българската книга.

Също така предлагаме две от най-мощните събития, в които България има утвърдени позиции и е организатор, да бъдат **финансирани по програма „Фестивали и събития за пряко финансиране от бюджета на МК“**. И това са: Международният панаир на книгата във Франкфурт и Международният литературен фестивал в София. Към момента средствата за тези две събития са в размер на 50 000 лв. Това изнасяне на финансирането ще даде възможност да се развият и подкрепят други подобни проекти, да се осъществят нови контакти с организатори на литературни фестивали, панаири на книгата, творчески контакти между писатели и сродни организации в други държави.

Ключов индикатор по програмата е брой участия в международни форуми на книгата.

1.4. Национална награда „Хр. Г. Данов” – Най-значимото събитие в областта на книгоиздаването. Средствата се изразходват за организиране на събитието, номинации, връчване на наградите, съпътстващи инициативи.

Необходими средства: **Ежегодно по 33 000 лв.**

2. Регионални библиотеки – средства за регионални функции, в изпълнение на чл. 61. т. 2 от Закона за обществените библиотеки.

Регионалните библиотеки са основните библиотеки, които изграждат териториалната библиотечна мрежа. Те поддържат професионалните стандарти и подпомагат дейността на обществените библиотеки в регионите, в т.ч. и внедряването на новите информационни и комуникационни технологии. Оказват съдействие на държавните и общински власти при осъществяване на държавната политика в областта на библиотечното дело. Тези им функции са регламентирани в Закона за обществените библиотеки.

За тяхното практическо осъществяване регионалните библиотеки провеждат обучителна и експертно-консултантска дейност с библиотекарите, организират и поддържат краеведската информация, събират и обобщават регионалната библиотечна статистика.

Тези дейности се финансират, съгласно чл. 61. т. 2 от Закона за обществените библиотеки. Средствата се разпределят на основата на анализ на извършената основна и регионална дейност, която отчита активността на регионалната библиотека в библиотечно-информационното обслужване на гражданите и работата с останалите библиотеки за внедряване на добрите практики.

Предлагаме за периода 2020-2022 г. да се осигури минимум по 10 000 лв. на библиотека за регионална дейност.

Година	2020	2021	2022
средства	270 000	270 000	270 000

3. Прилагане на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване, утвърден със Заповед на министъра на културата, като средство за гарантиране на основните библиотечни дейности в страната.

Изпълнението на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване, автоматизирането на библиотечните дейности, изграждането на собствени бази данни, дигитализирането на ръкописното и печатно културно наследство и създаването на условия за ползване на информацията от потребителите както в библиотеката така и извън нея, изисква осигуряване на средства за технологично обновление и дигитализация.

Изпълнението на Стандарта за библиотечно-информационно обслужване предвижда и средства за попълване фондовете на обществените библиотеки.

В изпълнение на Стандарта, предлагаме да се увеличат средствата по Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност, като допълнителните средства ще дадат възможност за:

- регулярно активизиране и поддържане интереса към книгата и четенето на българските граждани и особено на младите хора, чрез обновяване и обогатяване на библиотечните колекции. Дългосрочното изпълнение на програмата подпомага и развитието на книжния сектор;
- създаването на условия за ползване на информацията от потребителите както в библиотеката така и извън нея, чрез технологично обновление и дигитализация, автоматизиране на библиотечните дейности, изграждане на собствени бази данни, дигитализиране на ръкописното и печатно културно наследство.

В момента програмата е с бюджет 2 млн. лв. и отчитайки значението ѝ за потребителите, обществените библиотеки и издателите, предлагаме да бъдат заложили средства по бюджетната прогноза, както следва:

Година	2020	2021	2022
Средства	3 000 000	6 000 000	8 000 000

Ключови индикатори по програмата:

- брой подкрепени проекти на обществени библиотеки за попълване на фондовете с нови книги;
- брой подкрепени проекти на обществени библиотеки за технологично обновление и дигитализация.

4. Регионалните библиотеки като делегирани държавни дейности

27-те регионалните библиотеки са в групата на делегираните държавни дейности, които се финансират чрез бюджетите на общините по утвърдени държавни стандарти. От 2009 г. е разработен **единен държавен стандарт** за делегираните дейности, който обединява средствата за заплати и за веществена издръжка. Съгласно Решение № 776 от 30 октомври 2018 г. на Министерския съвет размерът на стандарта за регионалните библиотеки е **16 017 лв. на субсидирана бройка. Предлагаме единният държавен стандарт през 2020 г. да се завиши на 17 619 лв. на субсидирана бройка. (+10%). За годините 2021 - 2022 г. да бъде извършено завишаване с по 10%.**

Средствата за делегираните държавни дейности, включително и тези за регионалните библиотеки се предоставят от Министерството на финансите на общините и не се включват в бюджета на Министерството на културата. Предлагаме промяна на натуралните показатели, в частта „субсидирана численост - бр.“, както следва:

Натурални показатели	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Субсидирана численост	1 170	1 200	1 230
Заведения	27	27	27

Непрекъснато нарастващия ръст на инфлацията и сериозното повишаване на цените на горивата и разходите за издръжка, нарастването на цените на книгите и периодичните издания, необходимостта от развиване на информационните технологии, поскъпването на консумативите за издръжка на сградите, води до все по-трудно справяне с наличния бюджет на регионалните библиотеки.

С Решение № 276 от 28 април 2015 г. се въведе допълващ стандарт за регионалните библиотеки на базата на закритите площи, средствата от които се използват за издръжка и модернизиране на съществуващата материална база, включваща и поддръжка на предоставените за управление сгради. Общо допълващият стандарт през 2019 г. за 27-те библиотеки е в размер на 708 540 лв. Предлагаме за периода 2020 – 2022 г. средствата да бъдат завишени с 10% с оглед процента на инфлация и завишението на цените на битовите услуги.

Допълващ стандарт за закрити площи за библиотеки с регионален характер	Натурален показател	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
- за площ от 1001 кв. м. до 2000 кв. м.	9	14 460	15 906	17 496	19 246
- за площ от 2001 кв. м. до 3000 кв. м.	3	21 690	23 859	26 245	28 868
- за площ от 3001 кв. м. до 4000 кв. м.	4	28 920	31 812	34 993	38 492
- за площ от 4001 кв. м. до 8000 кв. м.	9	36 150	39 765	43 741	48 115
- за площ от 8001 кв. м. до 12000 кв. м.	1	43 380	47 718	52 490	57 739
- за площ над 12000 кв. м.	1	50 610	55 671	61 238	67 362

От 2016 г. с РМС № 1022 от 28 декември 2015 г. стандартите и допълващите стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности се прилагат и от Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, финансирана от бюджета на Министерството на културата с натурални и стойностни показатели. През 2019 г. размерът на стандарта за субсидирана бройка е 17 420 лв., с натурален показател 206 бройки.

Предлагаме промяна на натуралните и стойностни показатели за Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ както следва:

	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Субсидирана численост	226	236	246
Разходен стандарт	19 162	21 078	23 186

Допълващият стандарт за закрити площи за Националната библиотека да бъде завишен с 10% с оглед процента на инфлация и завишението на цените на битовите услуги.

Допълващ стандарт за закрити площи за държавна библиотека	Натурален показател	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
- за площ над 12000 кв. м.	1	50 610	55 671	61 238	67 362

5. Програма за финансиране на регионални културни дейности, творчески проекти в областта на любителското изкуство и нематериалното културно наследство.

По тази програма ежегодно се подкрепят, включени в националния културен календар международни, национални и регионални фестивали, конкурси, събори и други форми, които популяризират изкуствата, показват постижения в любителското изкуство за деца младежи и възрастни хора, насърчава се тяхното творческо и духовно развитие, участие в културния живот, приемственост между поколенията и межкултурния диалог.

По тази програма се финансират проекти, насочени към съхраняване на културата на етническите общности, както и прояви на хората с увреждания, с което се създават условия за тяхната интеграция в културния живот, за преодоляване на социалното изключване.

Част от средствата по тази програма се насочват към дейности за опазване на нематериалното културно наследство и поддържане на Националната система „Живи човешки съкровища – България”.

Чрез тази програма се финансират и регионални прояви, организирани от общините, които имат национално значение – чествания на годишнини на български духовници, творци, провеждането на работни срещи, семинари, изложби и други.

През 2020 г. предстои провеждането на XII-ят Националният събор на народното творчество в Копривщица – вписан през 2016 г. в Регистъра на ЮНЕСКО за най-добрите практики за опазване на нематериалното културно наследство. За неговата организация са необходими допълнително средства по програмата за провеждане на регионален и национален етап, за награден фонд, за цялостно заснемане на събора, за рекламни материали, за подготовка на сценарии, съпътстващи събития и др.

През 2020 и 2022 г. предстои организирането на процедури за попълване на Националната система „Живи човешки съкровища – България“, за което също се изискват допълнителни средства за организация на регионален и национален етап, сформирание на експертни регионални и национална комисия, награден фонд и церемония по вписването в Националната представителна листа.

През 2020 и 2022 г. предстои провеждането на две издания на Националният събор на народното творчество „Пирин пее”.

Организацията и подкрепата на тези събития са знакови за опазването на нематериалното културно наследство в нашата страна. Те са важни за националната идентичност, за привличане на българските общности в чужбина към българската култура и за развитие на межкултурния диалог.

В момента тази програма разполага със 140 000 лв. годишно, като се подкрепят средно годишно по 50 проекта. Тези средства не включват описаните събития, поради тяхната периодичност. От тези средства ежегодно се предвижда извършването на дейности по поддръжката и надграждането на публичния регистър на народните читалища и читалищните

сдружения и публичния регистър на обществените библиотеки. Във връзка с това предлагаме увеличение на средствата, представени в табличен вид:

Година	2020	2021	2022
Средства	250 000	250 000	250 000

Предлаганото увеличение със 100 000 лв. годишно до 2022 г. ще даде възможност за подобряване на условията за опазване на нематериалното културно наследство. В момента най-застъпената дейност в тази област е популяризирането на тази част от културното наследство. Необходимо е да се финансират дейности и проекти за документиране на елементи на нематериалното културно наследство, за въвеждане и поддържане на образователни форми за предаване на нематериални културни ценности, за популяризиране на нематериалното културно наследство, за поддържане на Националния регистър, на Националната система „Живи човешки съкровища – България“ и Националната представителна листа на нематериалното културно наследство, за провеждане на обучения, за повишаване на общественото съзнание за значимостта на нематериалното културно наследство, за целенасочени действия от страна на Министерството на културата за съхраняване на елементите, вписани в списъка на ЮНЕСКО като световно наследство, подготовката на кандидатури за вписване в световните листи, както и участието на Република България в подготовката на мултинационални досиета.

Предлаганото увеличение по програмата ще доведе и до финансиране на проекти за разширяване на дейността на читалищата извън опазването на нематериалното културно наследство.

Ще се даде възможност за поддръжка на публичните регистри и предоставянето на електронни административни услуги на потребителите – читалища и библиотеки.

Ключови индикатори по програмата:

- **брой подкрепени проекти по направления;**
- **брой организирани събития.**
- брой подкрепени и реализирани дейности по опазване на нематериалното културно наследство – идентифициране, документиране, образователни форми, обучения на експерти, популяризиране, подготовка на кандидатури за вписвания в световните листи, подкрепа на общински проекти за опазване на локалното нематериално културно наследство;
- реализирани процедури за попълване на Националната представителна листа;
- поддържане на Националния регистър за нематериално културно наследство.

През 2020 година ще се проведе **ХІІ-я Националният събор на народното творчество в Копривница** – вписан през 2016 г. в Регистъра на ЮНЕСКО за най-добрите практики за опазване на нематериалното културно наследство. Във връзка с това предлагаме да бъде предвидено допълнително финансиране по програмата в **размер на 500 000 лв. Министерството на културата координира дейностите по организацията на събора. Предстои създаването на специален статут на този форум, за което се създава работна група. Като световна практика за опазване на нематериалното културно значение, съборът е с международна значимост и се посещава от международни експерти по нематериално културно наследство и участници от цял свят, включващи български общности в чужбина и чужденци, изучаващи българска традиционна култура.**

За 2021 и 2022 година предлагаме подкрепа на проекти за международни и национални фестивали и събития в областта на любителското творчество в размер на средствата до 50 000 лв.

6. Народните читалища като делегирани от държавата дейности.

Народните читалища са в групата на делегираните държавни дейности, които се финансират чрез бюджетите на общините по утвърдени държавни стандарти. От 2009 г. е разработен **единен държавен стандарт** за делегираните дейности, който обединява средствата за заплати и за веществена издръжка. През 2019 г. размерът на стандарта за народните читалища е **9 490 лв. на субсидирана бройка. Предлагаме единният държавен стандарт през 2020 г. да се завиши с 10% или 10 439 лв. на субсидирана бройка.** Предложението се прави на базата на анализ на постъпилите през 2018 г. в Министерството на културата писма и сигнали от читалища за необходимостта от повече средства за дейност, както и за формиране на заплати на работещите в читалищата, които да отговарят на тяхната квалификация и на изискванията на Националния класификатор на професиите. Със Закона за обществените библиотеки са повишени и изискванията към читалищата за назначаване на квалифицирани библиотекари.

Средствата за делегираните държавни дейности, включително и тези за народните читалища, се предоставят от Министерството на финансите на общините и не се включват в бюджета на Министерството на културата.

Предлагаме промяна на натуралните показатели, в частта „разходен стандарт”, както следва:

2019 г.- разходен стандарт 9 490 лв.

2020 г. – повишение на стандарта на 10 439 лв. (10%)

2021 г. – повишение на стандарта на 11 482 лв. (10%)

2022 г. – повишение на стандарта на 12 630 лв. (10%)

В предложените стандарти е отразено повишението на минималната работна заплата, както и средства, с които да се достигнат минималните осигурителни прагове. Отчетени са средства за издръжка, за поддържане на материалната база и подобряване на условията на труд за работещите в читалищата, както и за потребителите на читалищни форми и услуги, което включва и физическия достъп до сградите на хора с увреждания. Включени са и допълнителни компоненти за изпълнение на държавните културно-просветни задачи за привличане на всички слоеве и възрасти от населението, за разширяване достъпа до култура и участие в културния живот.

Предлагаме увеличение и в частта „субсидираната численост” годишно, както следва:

2019 г. субсидирана численост – 7 659 субсидирани бройки.

2020 г. – 7 759 бр., увеличение със 100 субсидирани бройки

2021 г. – 7 859 бр., увеличение със 100 субсидирани бройки

2022 г. – 7 959 бр., увеличение със 100 субсидирани бройки.

Допълнителни бройки за читалищата са необходими за дейности в новорегистрирани читалища, придобили правото да кандидатстват за държавна субсидия и за обезпечаване на устойчивост и разширяване на дейността на утвърдени читалища, в контекста на националните приоритети за насърчаване на неформалното и самостоятелно учене през целия живот, младежки политики, активен живот на възрастните хора, насърчаване на културното многообразие, достъпа до информация и комуникации, развитие на творческия потенциал и съхраняване на нематериалното културно наследство в нашата страна. С увеличението на бройките и стандарта се подобрява качеството на предлаганите форми и услуги в

читалищата, както и тяхната достъпност за населението, свързано и с преодоляването на социалното изключване и намаляването на бедността. Считаме, че увеличението на стандарта и субсидираната численост ще укрепи читалищата, които през 2017 г. бяха вписани в Регистъра на добрите практики на ЮНЕСКО. Предложеното увеличение е на базата на постъпилите молби за допълнителна субсидирана численост от читалища в предходната 2018 г. През 2020 г. ще са необходими бройки за 34 новоучредени читалища, които ще придобият право да кандидатстват за държавна субсидия.

Предложението ни е отразено в следващата таблица:

		2019г.	2020 г.	2021г.	2022г.
Читалища	Субсидирана численост	7 659	7 759	7 859	7 959
	Разходен стандарт	9 490	10 439	11 482	12 630

7. Финансиране на юридически лица с нестопанска цел

Във връзка с постъпилото писмо с рег. № 04-06-121/06.08.2019 г. на Министерството на финансите относно предложение за финансиране на юридически лица с нестопанска цел в проекта на бюджет на Министерството на културата за 2020 г. и Средносрочната бюджетна прогноза за 2020-2022 г. биха могли да бъдат включени Съюз на народните читалища и Регионален център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа, които към момента се финансират пряко от централния бюджет, като са включени в списъка по чл. 49, ал. 1, раздел I и ал. 2, раздел I от Закона за държавния бюджет на Република България.

Съюзът на народните читалища е национално представителната организация на читалищата (чл. 4в от Закона за народните читалища) и получава годишно 86 000 лв.

Регионалният център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО получава годишно 412 000 лв. на основание чл. 44 от Закона за културното наследство.

И за двете организации предлагаме размерът на годишните субсидии за периода 2020-2021 г. да бъде запазен.

8. Годишна вноска за Фонда за опазване на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО

Годишната вноска за Фонда за опазване на нематериалното културно наследство е дължима по силата на чл. 25, т. 3 (а) от Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство (2003). Република България е страна по тази конвенция от 2006 година. За 2019 г. вноската е в размер на 1 519 щ. долара. За периода 2019-2021 г. приблизителната ежегодна вноска е в размер на по 1550 щ. долара (в т. ч. такси).

№	1800.02.06 Бюджетна програма „Подпомагане развитието на българската култура и изкуства, на българския книжен сектор, библиотеки и читалища“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	3 570,7	4 187,7	4 282,6	4 601,3	4 622,9	4 622,9
	Персонал	2 454,3	2 837,0	3 206,5	3 527,2	3 548,8	3 548,8
	Издържка	855,8	847,3	1 076,1	1 074,1	1 074,1	1 074,1
	Капиталови разходи	260,6	503,4	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3 570,7	4 187,7	4 282,6	4 601,3	4 622,9	4 622,9
	Персонал	2 454,3	2 837,0	3 206,5	3 527,2	3 548,8	3 548,8
	Издържка	855,8	847,3	1 076,1	1 074,1	1 074,1	1 074,1
	Капиталови разходи	260,6	503,4				
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал						
	Издържка						
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.....						
	2.....						
	3.....						
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	886,3	1 505,3	2 983,3	2 985,3	2 985,3	2 985,3
	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	7,7	7,3	14,7	16,7	16,7	16,7
	2.Субсидии за творчески проекти и други разходи в областта на литературното наследство на основание ЗЗРК	192,6	236,7	400,0	400,0	400,0	400,0
	3.Финансова подкрепа на дейности в областта на нематериалното културно наследство, за награди за постигнати високи резултати и принос в развитието на културата на основание ЗЗРК	153,3	168,9	325,0	325,0	325,0	325,0
	4.Награди за особени заслуги към българската държава и нацията	169,4	241,5	243,6	243,6	243,6	243,6
	5.Глобални библиотеки - България	299,3	-1,0				
	6.Честване на 180-годишнината от рождението на Васил Левски	64,0					

	7.Програма "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност"		756,9	2 000,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0
	8. Събития за популяризирането на съвременното европейско изкуство (Комуникационна стратегия на РБ за ЕС)		95,0				
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	219,1	308,9	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Субсидии за творчески проекти и други разходи в областта на литературното наследство на основание ЗЗРК	144,8	28,6				
	2.Финансова подкрепа на дейности в областта на нематериалното културно наследство, за награди за постигнати високи резултати и принос в развитието на културата на основание ЗЗРК	53,3	37,8				
	3.Честване на 180-годишнината от рождението на Васил Левски	21,0					
	4. Програма "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност"		231,8				
	5. Събития за популяризирането на съвременното европейско изкуство (Комуникационна стратегия на РБ за ЕС)		10,7				
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 105,4	1 814,2	2 983,3	2 985,3	2 985,3	2 985,3
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	4 457,0	5 693,0	7 265,9	7 586,6	7 608,2	7 608,2
	Общо разходи (I.+II.+III.):	4 676,1	6 001,9	7 265,9	7 586,6	7 608,2	7 608,2
	Численост на щатния персонал	213	209	213	213	213	213

Програма 9 „Популяризиране на българската култура в чужбина”

Цели на програмата:

- Утвърждаване на ролята на българската култура като важен дипломатически фактор в двустранните и многостранни отношения на Република България
- Участие в процеса на вземане на решение в Европейския съюз в областта на културата и аудиовизията;

- Утвърждаване мястото на българската култура в световните културни процеси чрез популяризирането ѝ в чужбина и разширяване на предлаганата продуктова гама и услуги;
- Утвърждаване на положителния образ в чужбина на България чрез постиженията на националните изкуства и култура и разширяване на нейното присъствие и влияние, с акцент върху страните от Европейския съюз;
- Утвърждаване на България като дестинация за осъществяване на международни културни проекти.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Разработване на политика в областта на европейското и международното културно сътрудничество;
- Участие в процеса на вземане на решение в Европейския съюз в областта на културата и аудиовизията, включително и председателство на Съвета на ЕС и подготвителните органи към него по време на Българското председателство на Съвета на ЕС;
- Представяне на чужди култури в България;
- Осъвременяване на нормативна база, регулираща връзките на България в областта на културата с другите страни;
- Представителни изяви на българската култура в чужбина;
- Изграждане, развитие и усъвършенстване на съществуващата мрежа на Български културни институти в чужбина;
- Реализация на българските творци и културни продукти на международния културен пазар;
- Участие на български творци на пазара на изкуствата в чужбина;
- Осъществяване на информационна политика по пропагандиране на постиженията на българската култура и изкуства и България като цялост;
- Закрила на българското културното самосъзнание на наши сънародници, живеещи в чужбина.

Организационни структури, участващи в програмата:

Министерство на културата, Министерство на външните работи в партньорство с международни институции и организации.

Отговорност за изпълнението на програмата:

Ресорен заместник-министър, директор на специализираната дирекция в Министерство на културата.

***Стратегическа цел:* Участие в процеса на вземане на решения на ниво Европейски съюз в областта на културата и аудиовизията**

България ще продължи да бъде активен фактор в процеса на вземане на решения на ниво Европейски съюз. След края на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз подготвителните органи на Съвета продължават да работят върху заложените от нашето председателство приоритети, което ще допринесе в прогнозния период до утвърждаването на културата като фактор за сплотяване на обществата, за утвърждаване на европейска идентичност, за извеждането на преден план на културното

наследство в политиките на ЕС. Не на последно място се предвижда да е постигнато по-високо ниво на утвърждаване на култура като важен фактор в международните културни отношения.

Стратегическа цел: *Утвърждаване на ролята на българската култура като важен дипломатически фактор в двустранните и многостранни отношения на Република България*

Като резултат от дейността ни през периода 2020-2022 година ще продължи доброто ни сътрудничество с различни международни организации, най-вече с ЮНЕСКО и със Съвета на Европа. Очаква се да бъдат предприети мерки, с които да бъде компенсирано ограничаването на активността им в следствие на намаляващото финансиране на двете организации в областта на културата, особено на Съвета на Европа. Това налага активизиране на национално ниво, включително и по отношение на финансирането. Не на последно място ще бъде изградена по-добра координация, включително и в рамките на министерството, между административните единици, които работят в областта на политиките за култура и културно наследство и от друга страна – отговарящи за международните дейности.

На регионално ниво, Р България ще утвърди своята позиция като лидер в сътрудничеството в областта на културата, включително в Съвета на министрите на културата на страните от Югоизточна Европа и Организацията за черноморско икономическо сътрудничество. През периода се очаква да бъде създаден Фонд за културно сътрудничество в региона на Югоизточна Европа, предложен от България, който не само ще подкрепи обмена на продукти на културата и изкуствата между страните в региона, но и ще утвърди водещата роля на България в областта на културата в ЮИЕ.

Страната ни ще продължи своето участие и в различни други инициативи като Международна фондация „Форум на славянските култури”, Дунавско сътрудничество, инициативата 17 +1, Мрежата на културните институти на страните от Европейския съюз, както и в различни други организации, за участието в които заплащаме и членски внос. В резултат на дейността ни се очаква да започнем да използваме в още по-висока степен потенциалът на тези организации в наша полза.

Двустранното сътрудничество в областта на културата ще продължи да се развива равномерно, като ще се активизира с тези от тях, които са приоритет за международната ни политика.

Стратегически цели:

Утвърждаване на българската национална и културна идентичност като част от Европейското културно пространство и разширяване на предлаганата продуктова гама и услуги

Утвърждаване на положителния образ на българската култура в чужбина и разширяване на нейното присъствие и влияние;

В резултат от дейността ни в периода 2020-2022 ще се увеличи броят на планирани и реализирани събития в чужбина и представяне на български творци. При изготвяне на програмите за разпространение на българската култура в чужбина ще се използват пълноценно възможностите, които предоставят двустранните програми за културно сътрудничество между България и различните страни. Ще бъде въведен и мултиплициращ подход в програмите, което ще позволи различните прояви в чужбина да се представят при възможност не само в отделна страна, но и въседни страни. Ще има и баланс по

отношение на на представянето на видовете изкуства, с оглед представянето на българската култура в цялост.

В рамките на ограничен административен капацитет, както и на липсата на достатъчно средства ще се търсят пътища за тяхното компенсиране. В тази връзка се очаква контактните звена по програми „Европа за гражданите” и „Творческа Европа” да продължат активната си дейност по разпространение на информация по програмите, както и да съдействат на българските културни оператори, с което ще бъде разгърнат на пълния им потенциал. Двете контактни звена ще продължат да подпомагат дейността на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура на Европейската комисия, с което ще популяризират други европейски инициативи и програми, свързани с културата.

Ще бъдат положени усилия за развитието и усъвършенстването на съществуващата мрежа на Български културни институти в чужбина. В резултат от това ще се актуализират целите и организацията на тяхната дейност, в следствие на променените условия, с което ще се утвърдят като основни разпространители на българската култура и изкуство.

Като резултат от всичко това ще постигнем увеличаване на досега с българската култура в чужбина и разширяване на кръга на посетителите. За целта ще се използват и различните комуникационни канали: ПР – кампании, печатни и електронни медии, социални мрежи, интернет страница, реклама и др.

II. Визия за развитието и приоритети на ведомството

(В този раздел се описва виждането и намеренията за развитието на основните направления на дейността на бюджетната организация, приоритетите и очакваните резултати, като предложенията за промени следва да бъдат съобразени с прогнозите, допусканията и ограниченията, заложен в последната средносрочна бюджетна прогноза)

Развитието на международното културно сътрудничество е важен приоритет за Министерството на културата. От една страна, популяризирането на българската култура в чужбина ще допринесе за укрепване на самочувствието на българските граждани за нейната значимост и за нейната равнопоставеност сред другите култури. От друга страна, межкултурният диалог и включването на българските граждани в разнообразни международни проекти ще им позволи да разберат ролята на културата за изграждането на по-приобщаващ и по-справедлив Европейски съюз, (респективно свят), тъй като тя заема челно място сред факторите, които най-лесно могат да създадат усещане за общност. Това ще им помогне да осъзнаят в по-голяма степен своята принадлежност към Европейския съюз.

Това е в пълно съзвучие с новите тенденции в развитието на културната политика на европейско ниво, където културата все повече се утвърждава като фактор за идентичност и сближаване, стимулиращ социално-икономическото развитие и пряка предпоставка за мирните отношения, включително чрез контактите между хората, с особен акцент върху страните от Западните Балкани.

Успоредно с това в Глобалната стратегия на Европейския съюз в областта на външната политика и политиката на сигурност културната дипломация бе определена като важна област в отношението на Съюза с трети страни. В тази връзка Съветът на ЕС си постави за цел да разработи всеобхватен поетапен подход към международните културни отношения, процес, в който Република България играе активна роля. Не на последно място културното измерение на устойчивото развитие има свое важно и запазено място Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие.

Участието във всички тези процеси, както и разпространението на продукти на българската култура в чужбина ще допринесе за утвърждаване на положителния образ на Република България и ще утвърди страната ни като дестинация за осъществяване на международни културни проекти, включително представящи чужди култури у нас.

В резултат от всичко това, очакваме политиката за популяризиране на българската култура в чужбина да допринесе за утвърждаване мястото ѝ в световните културни процеси, като едновременно с това я изведе на преден план като важен дипломатически фактор в двустранните и многостранни отношения на Република България с останалия свят, включително и закрила на българското културното самосъзнание на наши сънародници, живеещи в чужбина.

III. Прогноза по бюджетни програми

Програма 9. Популяризиране на българската култура в чужбина.

(Този раздел включва описание на програмите, съставляващи бюджетната прогноза, с информация за всяка програма поотделно по представената по-долу структура)

6. Цели на бюджетната програма

- a. Участие в процеса на вземане на решение в Европейския съюз в областта на културата и аудиовизията;
- b. Утвърждаване на ролята на българската култура като важен дипломатически фактор в двустранните и многостранни отношения на Република България
- c. Утвърждаване на българската национална и културна идентичност като част от Европейското културно пространство и разширяване на предлаганата продуктова гама и услуги;
- d. Утвърждаване на положителния образ на българската култура в чужбина и разширяване на нейното присъствие и влияние;

7. Целева група, към която са насочени предоставяните по бюджетната програма продукти/услуги

(кратко описание на целевата група/групи, към която/които са насочени дейностите на бюджетната организация в рамките на предоставяните продукти/услуги, с оглед разрешаването на проблема и изпълнението на ангажимента, описани в горната точка)

Чуждестранна публика, включително българите, живеещи трайно в чужбина;

Българска публика – при представянето на чужди култури в България;

Държавни институции и неправителствени организации;

Чуждестранни дипломатически представителства и културни институти;

Български и чуждестранни медии: електронни, печатни, интернет, социални мрежи;

8. Предоставяни продукти/услуги по бюджетната програма

(списък на предоставяните продукти/услуги)

- a. Представителни изяви на българската култура в чужбина;
- b. Представяне на чужди култури в България;
- c. Изграждане, развитие и усъвършенстване на съществуващата мрежа на Български културни институти в чужбина Предоставяне на продукти/услуги от Българските културни институти в чужбина;
- d. Подкрепа на българските творци при представяне на техните творби на международния културен пазар;
- e. Осъществяване на информационна политика по пропагандиране на постиженията на българската култура и изкуства и България като цялост;
- f. Закрила на българското културното самосъзнание на наши сънародници, живеещи в чужбина.

9. Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по бюджетната програма

(кратко описание на дейностите и процеса по предоставянето на всеки от продуктите/услугите, изброени в горната точка - дейностите следва да са съобразени с определените в нормативен акт функции и отговорности)

- a. Осъвременяване на нормативна база, регулираща връзките на България в областта на културата с другите страни;
- b. Разработване на политика в областта на европейското и международното културно сътрудничество;
- c. Представяне на чужди култури в България с организирането на различни инициативи като концерти, хубожествени изложби, спектакли и т.н.;
- d. Представителни изяви на българската култура в чужбина – участие в биеналете и други международни форуми; представяне на спектакли, концерти, художествени изложби и т.н., с участието на български творци;
- e. Изграждане, развитие и усъвършенстване на съществуващата мрежа на Български културни институти в чужбина и предлаганите от тях продукти и услуги;
- f. Осъществяване на информационна политика по пропагандиране на постиженията на българската култура и изкуства и България като цялост – използване на всички възможни медии;
- g. Закрила на българското културното самосъзнание на наши сънародници, живеещи в чужбина, чрез представяне на различни инициативи.

10. Показатели за изпълнение

(описание на показатели/индикатори, с които може да се измерва и отчита степента на изпълнение на целите на бюджетните програми, както и определяне на целевите стойности по показатели (могат да бъдат количествено, качествено или времево измерими). ПРБ следва да предоставят и информация за наличността и качеството на данните.)

Популяризиране на българската култура в чужбина	Мерна единица
Участие в работата на органи на ЕС в областта на културата и аудиовизия	Брой участия в работата на подготвителните органи на Съвета и други работни групи и комитети; брой подготвени позиции
Участие в хоризонтални програми на Европейския съюз „Творческа Европа” и „Европа на гражданите”	Брой проведени консултации – индивидуални; брой проведени поголеми информационни срещи;
Членство в правителствени международни и регионални организации	Брой участия в заседания и подготвени позиции
Сключване на международни договори на двустранна и многостранна основа	брой договори
Участие на български творци в международни	брой участия

проекти и прояви	
Участия в прояви в областта на културните индустрии	брой участия
Съдействие при реализацията на представителни изяви на българската култура в чужбина	брой на организираните или подкрепени прояви
Участия в международни конкурси, фестивали, панаири, съвместни проекти	брой участия
Реализирани форми на информационна политика за пропаганда на българската култура	брой форми
Разкриване на нови български културни институти	брой
Сътрудничество с българската диаспора в чужбина	брой срещи и брой дарения
Представяне на чужди култури в България	Брой прояви

11. Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

(кратко описание на действия и дейности на други субекти, които въздействат пряко и/или косвено върху постигането на заложените цели и/или върху предоставянето на планираните продукти/услуги от ПРБ, и върху които той не може пряко да въздейства и да упражнява контрол)

Традиционно добро е сътрудничеството ни с ЮНЕСКО и на Съвета на Европа. Намаляващото обаче финансиране на двете организации доведе до ограничаване на активността им, което се отразява и на свързаните с дейността на тези организации на национално ниво, което в близко бъдеще може да доведе до негативни последици за българската култура. Това в по-голяма степен се отнася за Съвета на Европа, който вече почти не работи по една от основните си функции в областта на културата, а именно проследяване на приложението на конвенциите за култура и културно наследство. Това налага да се намерят начини за по-голяма активност на национално ниво, включително и по отношение на финансирането, както и по-добра координация, включително и в рамките на министерството, между административните единици, които работят в областта на политиките за култура и културно наследство и от друга страна – отговарящи за международните дейности.

За реализацията на целите на тази политика от изключително важно значение е сътрудничеството ни с Министерството на външните работи, както и нашите представителства в чужбина. Все още в недостатъчна степен

12. Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

(описание на организационните структури и звена в рамките на бюджетната организация, както и др. бюджетни организации, чиито бюджети са част от бюджета на ПРБ и дейностите им допринасят за предоставянето на продуктите/услугите по бюджетната програма)

Дирекция „Международно сътрудничество, европейски програми и регионални дейности“ отговорна за изпълнението на дейностите в областта на международното културно сътрудничество. Тя работи в тясна връзка с другите дирекции от специализираната администрация в Министерството на културата.

Едновременно с това Българските културни институти (БКИ) в чужбина са водещи институции по популяризирането на културата ни в чужбина. Те са държавни културни институти, самостоятелни юридически лица – второстепенни разпоредители с бюджет към Министъра на културата и се ръководят методически и финансово от него.

Техните основни цели са:

- да бъдат място за разпространение и популяризиране на българската култура и изкуство, културно наследство, както и пространство за обмен и общуване между различни култури;
- да популяризират българските творци и тяхното творчество, с което да допринесат за утвърждаването на динамичния и иновативен образ на българската култура и изкуство;
- да популяризират в международен план продуктите на българските културни и творчески сектори и свързаните с тях пазари, като по този начин помагат за утвърждаването им като важен ресурс за развитието на българската икономика;
- да работят за разширяване на сътрудничеството между България и страните, в които са разположени;
- да се утвърдят като важен инструмент в културната дипломация;
- да работят за разширяване на възможностите за равноправно общуване между културите на европейските народи за изграждане на общ хуманистичен мироглед и обединение около общи ценности;
- да работят в тясно сътрудничество с мрежата на Институтите за култура на държавите членки на Европейския съюз (EUNIC);
- да работят в тясно сътрудничество с местни държавни и частни институции за утвърждаване на Института като равностойна и престижна част от международната културна среда;
- да участват в международни проекти, чрез които да се популяризира българската култура и изкуство и да се развиват и създават трайни контакти на държавно и институционално ниво;

- да осъществяват информационна политика по представяне на постиженията на българската култура и изкуства и България в цялост.

13. Разходи по бюджетната програма

(в т. 8 се съдържа кратко описание на допусканията, при които са остойнотени съответните разходи от икономически тип по годините от периода, обвързани със заложените по т. 5 целеви стойности по показателите за изпълнение – промените в техния обем, качество и срок за предоставяне)

За да бъде постигнато това е необходимо разширяване на административния и финансов капацитет при:

- приоритетно финансиране на проекти, които са с по-високо качество и макар да струват по-скъпо да имат много по-голяма добавена стойност за постигане на целите на тази политика.
- създаване на необходимите условия за по-нататъшно развитие на културния и творчески сектор като важни фактори за развитие на икономиката, създаването на работни места и насърчаване на използването на културата и наследството като фактори за нови иновационни решения в други политически сфери;
- разширяване на публично–частното партньорство при подготовката и изпълнение на различни инициативи в международен план – създаване на необходимите предпоставки за мотивиране на частния сектор да сътрудничи;
- поощряване на сътрудничество с Министерството на външните работи на културата като важен елемент в международните отношения на България и фактор за укрепване на нейния положителен имидж.

Целеви стойности по показателите за изпълнение:

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
А	Б	2	3	
<u>Програма Популяризиране на българската култура в чужбина</u>				
Членство в правителствени международни и регионални организации	брой на организациите	25	25	25
Участие в органи на ЕС в областта на културата и аудиовизия	брой на Работни групи и комитети	40	40	40
Участие в хоризонтални програми на Европейския съюз	брой проведени консултации	3	2	2
Сключване на международни договори	брой договори	5	5	5

Съдействие при реализацията на представителни изяви на българската култура в чужбина	параметри и брой на организирани прояви	50	55	60
Участие на български творци в международни проекти и прояви	брой участия	200	220	250
Участия в прояви в областта на културните индустрии	брой участия	30	30	30
Съвместни дейности с чуждестранни институции и организации	брой	100	100	150
Подкрепа за участие на български творци на международния пазар на изкуства	брой участия	70	80	100
Участия в международни конкурси, фестивали, панаири, съвместни проекти	брой участия	20	20	30
Реализирани форми на информационна политика за пропаганда на българската култура	брой форми	200	220	250
Разкриване на нови български културни институти	брой	0	0	0
Сътрудничество с българската диаспора в чужбина	брой срещи и брой дарения	15	15	20
Представяне на чужди култури в България	Брой прояви	150	170	200
Участие на Р България в дейности, свързани с конвенции за култура и наследство на ЮНЕСКО и Съвета на Европа	Брой заседания	30	30	30
Участие на Р България в работата на различни регионални инициативи	Брой заседания	20	20	20

Информация за средствата, необходими за провеждането на международната културна политика на министерството

Наименование на събитие	Проект 2020 г. лв.	Прогноза 2021 г. лв.	Прогноза 2022 г. лв.
Участие в процеса на вземане на решения в Европейския съюз	40 000	40 000	40 000
Членство в правителствени международни и регионални организации (без Евроимаж)	150 000	150 000	150 000
Дейности по изпълнение и приложение на конвенции на ЮНЕСКО и Съвета на Европа, по	25 000	25 000	30 000

които Република България е страна.			
Участие в Международни игри на франкофонията през 2021г.	1000	30 000	1000
Реализация на инициативи, свързани с организацията за Черноморско икономическо сътрудничество	10 000	10 000	10 000
Реализация на инициативи, свързани със стратегията за развитие на Дунавския регион	40 000	50 000	70 000
Разходи за дейности, инициирани от Съвета на министрите на културата в Югоизточна Европа	80 000	80 000	80 000
Участие на България в инициативи на форума на славянските култури	15 000	15 000	15 000
Провеждане на две сесии за финансиране на проекти, които да се осъществят в българските културни институти в чужбина (на конкурсен принцип, с участието и на неправителствени организации)	100 000	200 000	300 000
Прояви, свързани с участието на България в Мрежата на ЕС на националните културни институти в чужбина EUNIC	20 000	30 000	35 000
Съдействие при реализацията на представителни изяви на българската култура в чужбина	50 000	55 000	60 000
Участия в прояви в областта на културните индустрии	50 000	50 000	50 000
Съвместни дейности с чуждестранни институции и организации	75 000	90 000	100 000
Издания за протоколни нужди (албуми, издания на чужди езици, дискове и др., предназначени за подаръци при чуждестранни посещения и за председателството на България на Съвета на ЕС	50 000	100 000	100 000
Подкрепа за участие на български творци на международния пазар на изкуства	70 000	80 000	100 000
Участия в международни конкурси, фестивали, панаири, съвместни проекти	30 000	30 000	45 000
Представяне на чужди култури в България, включително и по линия на двустранни споразумения	60 000	70 000	80 000
Участие на Р България в работата на различни регионални инициативи	20 000	20 000	20 000
Бюджет на БКИ в чужбина	4 000 000	4 000 000	4 000 000
	4 866 000	5 125 000	5 286 000

На 09.12.2016 г. е подписан Меморандумът за разбирателство относно изпълнението на ФМ на ЕИП 2014-2021 между Република България и Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия.

Общите цели на ФМ на ЕИП 2014 – 2021 г. са да допринесе за намаляване на икономическите и социални различия в ЕИП и да укрепи двустранните взаимоотношения между Кралство Норвегия, Княжество Лихтенщайн и Република Исландия - от една страна и

Република България - от друга страна, посредством финансова помощ в следните приоритетни сектори:

- а) иновации, научни изследвания, образование и конкурентоспособност;
- б) социално приобщаване, заетост на младите хора и намаляване на бедността;
- в) околната среда, енергетиката, изменението на климата и нисковъглеродната икономика;
- г) култура, гражданско общество, добро управление и основни права и свободи;
- д) правосъдие и вътрешни работи.

Програмите и дейностите, финансирани от ФМ на ЕИП, се основават на общите ценности за зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, върховенство на закона и зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинствата. При изпълнение на програмите се спазват принципите на доброто управление, като програмите трябва да бъдат включващи, приобщаващи, отговорни, прозрачни, ефективни и ефикасни и да работят с нулева толерантност към корупцията.

Всички програми и дейности, финансирани от Финансовия механизъм на ЕИП за периода 2014 – 2021 г., трябва да съответстват на устойчивото развитие, дългосрочния икономически растеж, социалното сближаване и опазването на околната среда.

Всички програми и дейности, финансирани от Финансовия механизъм на ЕИП 2014 – 2021 г. следват управление, базирано на постигане на резултатите и управление на риска.

Програма РА14 “Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“ финансирана от ФМ на ЕИП 2014-2021 г. се фокусира върху ролята, отредена на културата и културното наследство като ресурси за местно и регионално развитие чрез мерки за културно предприемачество, заетост и социално включване. По този начин, Програмата ще допринесе за една от двете цели на ФМ на ЕИП 2014-2021 г., а именно - намаляване на икономическите и социални различия в Европейското икономическо пространство. Дефинирани са следните сфери на подкрепа, в рамките, на които ще се финансират проектни предложения:

- 1) Управление, опазване и консервация на културното наследство, свързани с националното, регионалното и местното развитие;
- 2) Документиране и достъпност на културата и културното наследство;
- 3) Културно предприемачество;
- 4) Привличане на публика с цел подчертаване на разнообразието на културата, по-добрата осведоменост и по-качественото образование;
- 5) Създаване на мрежи и инициране на международен културен обмен.

Съобразно дефинираните сфери на подкрепа, Програма РА14 ще подкрепи проекти, които подобряват условията на репрезентиране на колекции на музеи, галерии, библиотеки и читалища, както и такива, които документират културната история на социални, етнически и културни малцинства и групи. Разширяване на достъпа до култура е също сред целите на Програмата, като ще бъдат финансирани проекти, които създават ново културно съдържание чрез организирането на фестивали, представления и др. разнообразни инициативи и мероприятия.

Програма РА14 “Културно предприемачество, културно наследство и сътрудничество“, чрез усилията на Министерство на културата (Програмен оператор) и Норвежки съвет по изкуствата (Програмен партньор) ще подкрепя и насърчава създаването и надграждането на широки транснационални партньорства между организации от Страните донори и Р. България. Именно чрез международното сътрудничество – културата може да допринесе за инициирането на проекти от висока социална значимост, които ще доведат до множество добри практики в сферата на предприемачеството, управлението на културното наследство и интеграцията на културните малцинства. По този начин, Програмата ще допринесе и за втората обща цел на ФМ на ЕИП 2014-2021 г., а именно – укрепване на двустранните взаимоотношения. Чрез позициониране на културната дейност в по-широк, наднационален контекст и чрез свързването на културни оператори, организации и институции, процесът на трансформация и развитие на градовете и обществата ще бъде по-силен. За Ръководител на Програмния оператор със Заповед № РД09-556/09.08.2017 г. на министъра на културата е определен заместник-министър Амелия Гешева.

Министерство на културата е определено официално за Програмен оператор с подписването на Меморандума за разбирателство относно изпълнението на ФМ на ЕИП 2014-2021 на 09.12.2016 г.

На 23.05.2018 г. е подписано Програмното споразумение между Комитета на Финансовия механизъм и Националното координационно звено за финансиране на Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“.

На 01.08.2018 г. е подписано Споразумението за изпълнение на Програмата между НКЗ и Програмния оператор – Министерство на културата, с което НКЗ възлага изпълнението на Програмата, а ПО се задължава да изпълни Програмата при спазване на условията на Програмното споразумение и на Анексите към него.

Съгласно чл. 26, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерство на културата (обн. ДВ. бр. 98 от 8.12.2017 г.) дирекция „Международно сътрудничество, европейски програми и регионални дейности“ изпълнява функциите на Програмен оператор по Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, финансирана по ФМ на ЕИП 2014 – 2021;

Общата стойност на Програмата е 11 746 706 евро с националното съфинансиране. Партньор от страните-донори е Съветът по изкуствата на Кралство Норвегия.

Целта на Програмата „Засилване на социалното и икономическо развитие чрез културно сътрудничество, културно предприемачество и управление на културното наследство“ следва да бъде постигната, посредством следните очаквани резултати.

	Очаквани резултати от Програмата	Индикатори	Исходно ниво	Цел
--	---	-------------------	-------------------------	------------

Програмна цел	Подсилено социално и икономическо развитие чрез културно сътрудничество, предприемачество в областта на културата и управление на културното наследство			
Резултат 1	Подобрено управление на културното наследство	Годишни приходи, генерирани от опазени и ревитализирани обекти на културното наследство	Следва да се определи ¹	+10% ²
		Годишен брой посетители в подкрепените обекти на културно наследство, музеи и културни дейности	Следва да се определи	+20% ³
		Брой създадени работни места	0	30
Резултат 1.1	Културно наследство, представяно в ревитализирани, реставрирани и реновирани места	Брой ревитализирани места на/във институти за културно наследство ⁴	0	10
		Брой разработени и изпълнени предприемачески планове	0	10
		Брой разработени нови изложби	0	10
Резултат 1.2	Достъпни обекти на културно наследство	Брой елементи от културно наследство, конвертирани в цифров формат за пръв път, вкл. ромско културно наследство.	0	150 000
		Брой пътуващи културни изложби	0	5
Резултат 2	Подобрен достъп до изкуства и култура	Брой хора, посещаващи културни дейности	0	10 000
		Брой служители на културни участници, които докладват подобрен капацитет във връзка с предприемачество в областта на културата	0	27
Резултат 2.1	Подобрено събиране на публика	Брой обучен професионален персонал ⁵	0	30
		Брой изпълнени артистични събития (без събития с артисти на турне)	0	25
		Брой изпълнени артистични събития на турне	0	25
Резултат 2.2	Подобрено предприемачество в	Брой разработени и изпълнени планове за събиране на публика	0	25

¹ Изходното ниво ще се определи след поканата за предложения и стане известно кои проекти са избрани.

² Целевата стойност (като число) се определя след като знаем изходното ниво и кои проекти са избрани, а целта реферира към желаните 10% годишно увеличение в приходите след завършване на проекта/само от дейности за културно наследство.

³ Целева стойност (като число) се определя след като знаем изходното ниво и кои проекти са избрани/подкрепени. Целта е увеличение с 20% на посетителите след завършване на проекта/само от дейности за културно наследство.

⁴ Брой места на/във институти за културно наследство за временни или постоянни изложби, музейни магазини, библиотеки, конферентни зали, нов дизайн, оборудване за изложби, осветление, витрини и др.

⁵ Фокусиране върху неформално обучение - работилници, обучение на работа и др.

	областта на културата			
Резултат 3	Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми)	Брой хора, посещаващи културни/образователни събития във връзка с култура на малцинства (роми)	0	1200
Резултат 3.1	Подобрено събиране на публика	Брой културни събития с фокус върху култура на малцинства (роми)	0	14
		Брой образователни събития с фокус върху култура на малцинства (роми)	0	10
Двустранен резултат	Подобрено сътрудничество между органи на страна бенефициент и страна донор, ангажирани в Програмата	Ниво на доверие между сътрудническите си органи в СБ/СД (по скала 1 до 7)	Следва да се определи⁶	$\geq 4.5^7$
		Ниво на задоволеност от партньорството (по скала от 1 до 7)	Следва да се определи	≥ 4.5
		Процент сътруднически организации, които прилагат знанията, придобити от двустранно партньорство	0	60%
Двустранен резултат 1	Подкрепено двустранно културно сътрудничество	Брой участници в обмен от страни бенефициенти ⁸	0	75
		Брой участници в обмен от страни бенефициенти	0	75
		Брой събития/работилници за развитие на умения, организирани съвместно от органи на страни донори и бенефициенти	0	56
		Брой проекти, включващи сътрудничество с партньор от страна донор	0	28

- Резултат 1: „Подобрено управление на културното наследство“. Бюджет: 6 400 000 €**
 - 1.1. Покана за кандидатстване: „Ревитализирано и възстановено културно наследство“ с Бюджет 5 400 000 €
 - 1.2. Покана за кандидатстване: Достъп до културно наследство с Бюджет 1 000 000 €
- Резултат 2: „Подобрен достъп до култура и изкуства“. Бюджет: 3 164 706 €**

⁶ Изходното ниво ще се определи на базата на стандартна анкета между органите на бенефициентите и техните проектни партньори от страни донори, в началото на всеки проект.

⁷ Целта е поне 4,5 по скала от 1 до 7 и увеличение на изходната стойност.

⁸ Обменът включва също обучения, събития, курсове, партньорства, изложби.

- 2.1. Покана за кандидатстване I: „Подобрен достъп до изкуства и култура“ с Бюджет 1 582 353 €
- 2.2. Покана за кандидатстване II: „Подобрен достъп до изкуства и култура“ с Бюджет 1 582 353 €
3. **Резултат 3: „Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми)“. Бюджет: 1 200 000 €**
- 3.1. Покана за кандидатстване I: Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми) с Бюджет 600 000€
- 3.2. Покана за кандидатстване II: Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми) с Бюджет 600 000€

Разходи за управление на Програмния оператор – Бюджет 1 000 000 €

Разходите на ПО са разделени на:

Разходи за персонал за екипа на Програмния оператор - 415000 €

Амортизация на оборудване – закупуване на 19 работни станции - 19 x 1000 €, периферия (многофункционален принтер/скенер А3) - 2 x 2500 €; 2 цифрови камери x 500 €. Обща стойност: 25 000 €

Разходи за срещи и пътувания – включват организирането на събития за събиране и организиране на информационни срещи за потенциални бенефициенти във връзка с обявяването на 6 покани за предложения. Съответно, сумата включва 75 000 € за логистична подкрепа на организирането на събитията за събиране и информационните срещи, 56 000 € за командировъчни разходи при пътуване на екипа на ПО за международни събития, срещи с Офиса на финансовия механизъм, други Програмни оператори от страните бенефициенти, и др.; 25 000 евро за организиране на Комитети за сътрудничество с Партньора от страните донори – Съвет по изкуствата – Норвегия, като за 7 години се предвижда да бъдат организирани минимум 3 срещи на година. Общ за бюджетния ред – 156 000 €

Външни експерти (избор на проект, мониторинг, одити, прегледи и др.) – включват се разходи за избор на изпълнител за външна верификация – 190 000 €, разходи за външни оценители – 50 000 €, разходи за изготвяне на статистическо изследване (предварително, междинно и последващо) – 10 000 €. Общо за бюджетния ред 250 000€

Разход за доклади и рекламни и информационни дейности – разходи за конференции/ кръгли маси 7 x 3000€, комуникационен план – 1000 €, откриваща и заключителна пресконференция 2 x 5000 €, събития за повишаване на информираността 6 x 3000€, Промоционални материали (флаш памети, брандирани папки, брошури, плакати, публикации и др.) – 50 000 €, Интерактивни, мултимедийни игри с подаръци (в радиа и/ или онлайн медии) 24 000€. Общо за бюджетния ред 149 000 €.

Разходи за подготовка на програмата – 5000 евро.

Предвидени разходи по програмата за периода 2019-2022 г.:

2019	2020	2021	2022
€2 613 750	€4 263 500	€3 243 706	€1 626 000

№	1800.02.07 Бюджетна програма „Популяризиране на българската култура в чужбина“	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект	Прогноза	Прогноза
---	--	---------------	---------------	------------	--------	----------	----------

	(класификационен код и наименование на бюджетната програма)				2020 г.	2021 г.	2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	5 310,5	5 438,6	4 184,9	4 237,9	4 256,1	4 256,1
	Персонал	731,5	679,4	840,5	893,5	911,7	911,7
	Издръжка	4 554,7	4 707,8	3 344,4	3 344,4	3 344,4	3 344,4
	Капиталови разходи	24,3	51,4	0,0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3 780,4	5 146,8	4 184,9	4 237,9	4 256,1	4 256,1
	Персонал	406,6	553,9	840,5	893,5	911,7	911,7
	Издръжка	3 351,9	4 545,0	3 344,4	3 344,4	3 344,4	3 344,4
	Капиталови разходи	21,9	47,9				
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	1 530,1	291,8	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал	324,9	125,5				
	Издръжка	1 202,8	162,8				
	Капиталови разходи	2,4	3,5				
	От тях за: *						
	1.Програма ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА (2013 -2020)	180,5	97,6				
	2. Програма „Европа на гражданите” (2014-2020)		59,5				
	3. BG08 „Културно наследство и съвременно изкуство”	807,0					
	4.Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния- България 2014-2020	28,4					
	5. Изложба на тракийското изкуство в гр. Берген	475,4					
	6. Програма „Предприемачество в областта на културата, културно наследство и културно сътрудничество“	23,3					
	7.Транснационална програма „Дунав“ 2014-2020 г.	15,5	47,5				
	8.Програма „Конференция Културно наследство-за една по устойчива Европа“		87,2				
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	60,2	84,8	64,4	163,0	163,0	163,0
	1.Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности в областта на международното културно сътрудничество	40,2	40,5	64,4	163,0	163,0	163,0
	2.Финансова подкрепа за представяне на български филм на МФФ Кан	20,0					

	3.Културна програма в рамките на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз през 2018 г.		44,3				
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0,0	156,7	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Културна програма в рамките на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз през 2018 г.		156,7				
	2.....						
	3.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	60,2	241,5	64,4	163,0	163,0	163,0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	3 840,6	5 231,6	4 249,3	4 400,9	4 419,1	4 419,1
	Общо разходи (I.+II.+III.):	5 370,7	5 680,1	4 249,3	4 400,9	4 419,1	4 419,1
	Численост на щатния персонал	40	35	45	45	45	45

Програма № 10 “Обучение на кадри в областта на изкуството и културата ”

Цели на програмата:

- Осигуряване на съвременни условия за реализиране на качествен образователен процес по изкуство и култура.
- Осъществяване на закрила на деца с изявени дарби в областта на изкуствата и културата.
- Задълбочаване процеса на взаимно обуславяне на учебните програми с конкретните задачи в културните институти, с цел повишаване степента на реализация на кадрите на българското образование в училищата по изкуствата и културата.
- Разширяване полето за реализация на подготвените творчески кадри чрез утвърждаване на нови форми за подпомагане творчески иновации и инициативи.

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Пряко управление и методическо ръководство на училищата по изкуствата, второстепенни разпоредители с бюджет към Министерството на културата;
- Учебно - възпитателен процес и модернизиране на образованието по изкуствата;
- Квалификация на учителите;
- Разработване на мерки за закрила на деца с изявени дарби.

Организационни структури, участващи в програмата:

Дирекция „Сценични изкуства и художествено образование” в МК, Училища по изкуствата и културата към МК.

Отговорност за изпълнението на програмата:

Ресорният зам.-министър, директорите на учебните заведения по изкуствата и културата, директорът на специализираната дирекция в МК.

- **Подкрепа на деца с изяви дарби в областта на изкуствата;**
- **Модернизиране на учебната база на училищата по изкуствата.**

Визия за развитието на политиката

За успешното реализиране на политиката е необходимо:

- * Усъвършенстване и модернизиране на учебната база и бита на учениците в средните училища по изкуствата и културата;
- * Насърчаване и подпомагане творческото израстване на деца с изяви дарби в областта на изкуствата.

Стратегическа и оперативни цели на политиката

- Осигуряване на съвременни условия за реализиране на качествен образователен процес по изкуство и култура.
- Задълбочаване процеса на взаимно обуславяне на учебните програми с конкретните задачи в културните институти, с цел повишаване степента на реализация на кадрите на българското образование в училищата по изкуствата и културата.
- Разширяване полето за реализация на подготвените творчески кадри чрез утвърждаване на нови форми за подпомагане творчески иновации и инициативи.
- Развитие на творческия потенциал и заложи на децата и учениците от специализираните училища по изкуства и култура.

Постигането на целите на политиката за качествено образование по изкуство и култура се реализира посредством програмата:

- „Обучение на кадри в областта на изкуството и културата”

Полза/ ефект за обществото от политиката по “Качествено образование по изкуство и култура”

- ❖ Качествено обучение по изкуствата и културата, в резултат на което завършващите ученици са високо квалифицирани специалисти за успешна реализация в духовния живот на страната, за принос за развитието на българската култура.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

- МОН;
- Училищни настоятелства, обществени съвети към училищата, граждански сектор;
- професионални и културни институти и творчески организации.

Показатели за полза/ ефект и целеви стойности

ЦЕЛЕВА СТОЙНОСТ				
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2020	Прогноза 2021	Прогноза 2022
А	Б	3	4	5
Политика „Качествено образование по изкуство и култура”				
1. Обучавани ученици*	брой	9 250	9 280	9 300
2. Предоставени стипендии за деца с изявени дарби.	брой	300	325	350
3. Еднократно финансово подпомагане на деца с изявени дарби.	брой	150	180	220

Информация за наличността и качеството на данните

На база на наблюдаваните данни по показатели за изпълнение от специализираната дирекция.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата – Позитивни въздействия

Училищни настоятелства, обществеността и общините, неправителствени организации.

№	1800.02.08 Бюджетна програма „Обучение на кадри в областта на изкуството и културата“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	31 743,8	35 338,5	38 916,2	44 706,7	50 264,4	50 264,4
	Персонал	26 251,4	29 397,3	33 391,0	39 181,0	44 738,7	44 738,7
	Издръжка	4 741,0	5 424,9	5 399,1	5 297,7	5 305,7	5 309,2
	Капиталови разходи	751,4	516,3	126,1	228,0	220,0	216,5
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	31 466,3	35 005,9	38 916,2	44 706,7	50 264,4	50 264,4
	Персонал	26 060,5	29 158,8	33 391,0	39 181,0	44 738,7	44 738,7
	Издръжка	4 671,2	5 334,4	5 399,1	5 297,7	5 305,7	5 309,2
	Капиталови разходи	734,6	512,7	126,1	228,0	220,0	216,5

2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	277,5	332,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал	190,9	238,5				
	Издръжка	69,8	90,5				
	Капиталови разходи	16,8	3,6				
	От тях за: *						
	1.Схема "Училищен плод"	5,5	5,4				
	2.Програма "Еразъм"	52,3	96,7				
	3.Проект "Твоят час"	219,7	213,5				
	4.Проект "Ученически практики"		17,0				
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	830,8	1 046,6	508,4	508,4	508,4	508,4
	1.Стипендии	821,6	1 044,6	508,4	508,4	508,4	508,4
	2.Награден фонд за участие в конкурси	9,2	2,0				
	3.....						
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0,0	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.Стипендии		13,8				
	2.Програма "Еразъм"		5,7				
	3.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	830,8	1 066,1	508,4	508,4	508,4	508,4
	2.....						
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	32 297,1	36 052,5	39 424,6	45 215,1	50 772,8	50 772,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	32 574,6	36 404,6	39 424,6	45 215,1	50 772,8	50 772,8
	Численост на щатния персонал	1624	1686	1657	1657	1657	1657

Програма 11 „ Администрация ”

Предоставяни по програмата продукти/услуги

Финансово-счетоводни дейности и бюджет;
 Контрол и одит;
 Връзки с обществеността и протокол;
 Човешки ресурси;
 Правно обслужване;
 Административно обслужване;
 Управление на собствеността;
 Обществени поръчки.

Дейностите се извършват от Администрацията на Министерството на културата, структурирана в следните дирекции:

дирекция „Административно обслужване и човешки ресурси“;
дирекция „Връзки с обществеността и протокол“;
дирекция „Бюджет и финансово-счетоводни дейности“;
дирекция „Управление на собствеността“;
Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“;
дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“;
дирекция „Правнонормативни дейности и обществени поръчки“;
дирекция „Международно сътрудничество, регионални дейности и европейски програми и проекти“;
дирекция „Сценични изкуства и художествено образование“;
дирекция „Авторско право и сродните му права“;
Инспекторат;
Звено за вътрешен одит;
Финансов контролор,
Както и от Дом за ветераните на културата и изкуствата.

Основни дейности:

В програмата са включени дейностите, които подпомагат изпълнението на политиките и програмите, по които работи министерството за постигане на стратегическите цели и изпълнение на годишните задачи на цялата администрация. Числеността на щатния персонал по програма Администрация е 156 души, от които 147 щ. бр. в централната администрация и 9 щ. бр. в Дом на ветераните на културата и изкуствата.

По силата на Устройствен правилник, приет с Постановление № 266/30.11.2017 г., администрацията е структурирана в една главна дирекция, 9 дирекции, инспекторат, звено за вътрешен одит, служител по сигурността на информацията и финансов контролор..

Основни направления, по които се работи:

Деловодна дейност, архивиране и съхраняване на документацията на министерството;
Осъществяване на връзки с обществеността и комуникации;

Разработване на проект на бюджет и 3-годишна бюджетна прогноза, организира и контролира изпълнението на бюджета на администрацията на министерството и на второстепенните разпоредители в системата на МК;

Изготвяне на периодичните и годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съз и на сметките за чужди средства, консолидирани финансови отчети и периодични и годишни отчети в програмен формат;

Осъществяване на цялостното финансово - счетоводно обслужване на дейността на администрацията на министерството;

Организиране и контролиране управлението на недвижимите имоти, използване, стопанисване и управление на недвижимата – публична и частна, държавна собственост, предоставена на министерството;

- Изготвяне на енергийно обследване и енергийни паспорти за административни сгради с предоставени права на управление на Министерство на културата – гр. София, бул. „Ал. Стамболийски“ № 17 и ул. „Лъчезар Станчев“ № 7 на приблизителна стойност 60 000 лв.

- -Изготвяне на технически паспорти на административни сгради с предоставени права на управление на Министерство на културата – гр. София, ул. „Ал. Стамболийски“ № 17 и ул. „Лъчезар Станчев“ № 7 на приблизителна стойност 140 000 лв.
- -Довършване на строително-монтажните работи за обект: „Извършване на строително-монтажни и ремонтни работи на обект: „Национален музеен комплекс – Крило Юг – Фаза 1, изграждане на топла връзка между крило Изток и крило Юг, възстановяване и адаптиране на фондохранилище и реставрационни ателиета в „Национален музеен комплекс – Крило Север и Крило Изток, текущи ремонтни работи на част от сградата по ул. „Оборище“ /част от Крило Юг/“ в УПИ I, кв. 500, м. Центъра – зона Север, по плана на гр. София, гр. София, бул. „Васил Левски“ № 95 на приблизителна стойност 2 200 000 лв.
- -Изпълнение на обект: „Основен ремонт и реконструкция на Концертна зала, като мултифункционална зала за симфонични концерти и сценични продукции (Оперен театър) с идентификатор 56784.522.937.2 по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр. Пловдив в урегулиран поземлен имот I от кв. 143-нов, 318-стар по плана на градска част – Пловдив, гр. Пловдив, пл. „Централен“ № 1 на приблизителна стойност 5 000 000 лв.
- -Изпълнение на основен ремонт и реконструкция на сграда – държавна собственост в гр. София, бул. „Дондуков“ № 16 на приблизителна стойност 3 500 000 лв.
- Изготвяне и съхраняване на документи за възникването, изменянето и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения със служители на министерството;
- Контрол върху спазването на нормите за безопасни и здравословни условия на труд;
- Разработване на проекти на закони и подзаконови нормативни актове, регулиращи дейностите в областта на културата, както и във всички случаи, когато министерството е заинтересувано ведомство;
- Планиране, организиране и координиране на всички дейности във връзка с подготовката и провеждането на процедури по възлагане на обществени поръчки;
- Административно обслужване на юридически и физически лица на "едно гише";
- Протоколна дейност.

№	1800.03.00 Бюджетна програма „Администрация“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2017***	Отчет 2018***	Закон 2019	Проект 2020 г.	Прогноза 2021 г.	Прогноза 2022 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	3 724,8	4 049,3	5 161,7	5 264,9	5 272,5	5 272,5
	Персонал	2 281,5	2 431,4	2 408,7	2 680,6	2 688,2	2 688,2
	Издръжка	1 410,7	1 457,0	2 603,0	2 434,3	2 434,3	2 433,1
	Капиталови разходи	32,6	160,9	150,0	150,0	150,0	151,2
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3 724,8	4 049,3	5 161,7	5 264,9	5 272,5	5 272,5
	Персонал	2 281,5	2 431,4	2 408,7	2 680,6	2 688,2	2 688,2
	Издръжка	1 410,7	1 457,0	2 603,0	2 434,3	2 434,3	2 433,1

	Капиталови разходи	32,6	160,9	150,0	150,0	150,0	151,2
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Персонал						
	Издръжка						
	Капиталови разходи						
	От тях за: *						
	1.....						
	2.....						
	3.....						
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.....						
	2.....						
	3.....						
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	27,7	32,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	1. Изложба на тракийското изкуство в гр. Берген	27,7	32,5				
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	27,7	32,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	2.....						
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	3 724,8	4 049,3	5 161,7	5 264,9	5 272,5	5 272,5
	Общо разходи (I.+II.+III.):	3 752,5	4 081,8	5 161,7	5 264,9	5 272,5	5 272,5
	Численост на щатния персонал	76	85	103	103	103	103

Отговорност за изпълнението на програмата Главния секретар на Министерството на културата, Администрацията на Министерството на културата.